

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΛΕ'

Δευτέρα 26 Μαΐου 1997

Αθήνα σήμερα, στις 26 Μαΐου 1997, ημέρα Δευτέρα και ώρα 18.29' συνήλθε στην Αίθουσα συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή, σε Ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την Προεδρία του Προέδρου κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

Ανακοινώνονται προς το Σώμα από το Βουλευτή Ευβοίας κ. Ευάγγελο Αποστόλου, τ' ακόλουθα:

Α' ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Λάρισας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Πολυτέκνων Λαρίσης και Περιχώρων ζητεί να δοθεί στέγη σ' όλους τους άνεργους πολύτεκνους.

2) Η Βουλευτής Λαρίσης κυρία ΑΝΔΡΙΑΝΗ ΛΟΥΛΕ ΚΑΤΣΑΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Συνταξιούχων Σιδηροδρομικών Λαρισαϊκού Δικτύου "Ο ΛΑΡΙΣΑΙΚΟΣ" ζητεί την απαλλαγή των συντάξεων από τη φορολογία.

3) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Νομού Φωκίδας ζητεί την άμεση λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της ανεργίας που πλήττει το Νομό Φωκίδας.

4) Οι Βουλευτές κύριοι ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΜΟΥΣΤΑΦΑ και ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Υπαλλήλων Ασφαλιστικών Ταμείων και ο Πανελλήνιος Σύλλογος Πληροφορικής Δημοσίων Υπαλλήλων ζητούν την επίλυση εργασιακών προβλημάτων τους.

5) Οι Βουλευτές κύριοι ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία Εκπρόσωποι των Νομαρχιακών Αυτοδιοκήσεων Φθιώτιδας, Βοιωτίας, Κοζάνης, Εύβοιας, Φωκίδας και Μαγνησίας, Εκπρόσωποι της ΓΣΕΕ Εκπρόσωποι των Εργατικών Κέντρων της περιφέρειας Στερεάς, Πρόεδροι των Κοινοτήτων της περιοχής και Εκπρόσωποι των Σωματείων των Εργαζομένων στη ΛΑΡΚΟ ζητούν τη λήψη μέτρων για τη βιωσιμότητα και ανάπτυξη της επιχείρησης με το ιδιοκτησιακό καθεστώς που ισχύει σήμερα.

6) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ και ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων Γενικού Νομαρχιακού Νοσοκομείου Αμφισσας Νομού Φωκίδας ζητεί την επίλυση των προβλημάτων λειτουργίας του Νοσοκομείου.

7) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ και ΛΕΩΝ ΑΥΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Συνδικάτο Οικοδόμων και Συναφών Επαγγελμάτων Νομού Ηλείας ζητεί τη λήψη μέτρων κατά της ανεργίας.

8) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ και ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Κοινότητα Βουνοπλαγιάς Ιωαννίνων ζητεί να μη διέλθει από τον οικισμό της η κατασκευαζόμενη οδός παράκαμψης της πόλης των Ιωαννίνων.

9) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ και ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο κ. Γ. Πουλόπουλος, κάτοικος Τσελαπάκου Μαντινείας Αρκαδίας διαμαρτύρεται για τη μικρή σύνταξη, μόλις 25.000 δρχ. το μήνα που παίρνει, αν και είναι ανάπτηρος σε ποσοστό 80%.

10)Οι Βουλευτές κύριοι ΛΕΩΝ ΑΥΔΗΣ και ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ένωση Συνταξιούχων ΤΕΒΕ Αθηνών και Περιχώρων ζητούν οι καταργητέρες συντάξεις του ΤΕΒΕ να ορισθούν στο 80% του μισθού του ανειδίκευτου εργάτη.

11)Οι Βουλευτές κύριοι ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ και ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σκοπευτικός Σύλλογος Κυνηγών Νομού Αιτωλ/νίας ζητεί να καταργηθούν τα ενιαία καταστατικά του 1976 σύμφωνα με τα οποία λειτουργούν οι κυνηγετικοί σύλλογοι της χώρας.

12)Οι Βουλευτές κύριοι ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ και ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Παναυτεργατική Συγκέντρωση που πραγματοποίηθηκε στις 15.5.97 στον Πειραιά καταγγέλλει τη ναυτλιακή πολιτική της Κυβέρνησης.

13)Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ και ΛΕΩΝ ΑΥΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατικό Κέντρο Θήβας Βοιωτίας αναφέρεται στις συνθήκες εργασίας που επικρατούν στις περισσότερες βιομηχανίες της περιοχής, με αφορμή το πρόσφατο ατύχημα σε βάρος του εργαζόμενου, στο συγκρότημα ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ, Δημ. Βαβουλιώτη.

14)Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στα προβλήματα λειτουργίας των Μουσικών Σχολείων.

15)Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην ανάγκη αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού της ΕΛ.ΑΣ.

16)Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στον αποκλεισμό από τις επιδοτήσεις όσων έχουν αγροτική γη, αλλά δεν είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες.

17)Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην ανάγκη ρύθμισης των χρεών του ΓΟΕΒ Παμίσου.

18)Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στο πρόγραμμα υλοποίησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και εκμετάλλευσης της βιομάζας και των κλαριών από τις ελιές που σχεδιάζει ο Δήμος Γαργαλιάνων Μεσσηνίας.

19)Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων στη Δ.Ε.Υ.Α.Κ. ζητεί την επιδότησή της με χαμηλό επιπόκιο.

20)Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γεωπόνων Μεσσηνίας ζητεί να καταβληθεί δώρο εορτών στους απασχολούμενους γεωπόνους στον τομέα καταπολέμησης του δάκου της ελιάς.

21)Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ροδόπης - Έβρου υποβάλλει προτάσεις του για τις αρμοδιότητες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

22)Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Αλιείς περιοχών Κυλλήνης, Κορώνης και Μάνης ζητούν να επιτραπεί στα αλιευτικά σκάφη η χρήση δίχτυών 2,5 χλιομέτρων.

23)Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος του Εθνικού Σταδίου Μεσσηνίας Μεσσηνίας ζητεί τη χρηματοδότηση αθλητικών έργων στο Στάδιο.

24)Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΦΡΑΓΚΙΑΔΟΥΛΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο ζητείται η λήψη μέτρων για τη στήριξη του εμπορίου.

25)Ο Βουλευτής Τρικάλων κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Αεροδρόμιο Μετεώρων Α.Ε. ζητεί την έκδοση Π.Δ. βάσει του Ν. 2366/95 για την κατασκευή του αεροδρομίου Μετεώρων.

26)Ο Βουλευτής Σερρών κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΑΜΙΑΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Μουσικοκαλλιτεχνικός Σύλλογος Ποντίων Μαυροθάλασσας ζητεί οικονομική ενίσχυση για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του.

27)Ο Βουλευτής Σερρών κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΑΜΙΑΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Καλλιτεχνική Στέγη Ποντίων Βορείου Ελλάδας ζητεί οικονομική ενίσχυση για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών της.

28)Ο Βουλευτές κύριοι ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ και ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Κοινότητα Σιδηροχωρίου του Νομού Ροδόπης ζητεί την αναβάθμισή της σε Δήμο.

29)Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Αθίγγανων Θεσ/νίκης "Η Μακεδονία" ζητεί την εγκατάσταση των μελών του στην Άσσυρο του Νομού Θεσ/νίκης.

30)Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Ιδιωτών - Επαγγελματιών Εργαζομένων στις εγκαταστάσεις της

ΧΕΛΕΕΞΠΟ ζητεί τη συμμετοχή των μελών του στο Δ.Σ. της ΧΕΛΕΕΞΠΟ.

31)Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΟΤΣΑΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ψαρών του Νομού Χίου ζητεί την εκτέλεση εργασιών των λιμενικών εγκαταστάσεων στα Ψαρά.

32)Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΟΤΣΑΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Άννα Φλωράδη, κάτοικος στα Μεστά Χίου, ζητεί τη χορήγηση άδειας λειτουργίας ενοικιαζομένων δωματίων στα Μεστά Χίου.

33)Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι φοιτητές Ιατρικής Σχολής Ηρακλείου ζητούν τη ποινή του Αστερίου Μόσιου να μειωθεί στα 5 έτη.

34)Οι Βουλευτές κύριοι ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ και ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Δικαστικών Υπαλλήλων Νομού Καβάλας ζητεί την ανέγερση δικαστικού μεγάρου στην Καβάλα.

35)Ο Βουλευτής Καβάλας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δικηγορικός Σύλλογος Δράμας ζητεί τη χορήγηση προθεσμίας για την τακτοποίηση μεταβίβασης αγροτικών ακινήτων κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων.

36)Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Βρονταδουσίων Αττικής ζητεί την επαναφορά του τοπονυμίου Δήμος Βροντάδου αντί του Δήμου Ομηρούπολης στη Χίο.

37)Ο Βουλευτής Χανίων κ. ΙΩΣΗΦ ΒΑΛΥΡΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Νομαρχιακό Συμβούλιο Χανίων ζητεί να μην καταργηθούν ο ΟΑΔΥΚ, το Πνευματικό Κέντρο Χανίων και το Ινστιτούτο Κρητικού Δικαίου.

38)Οι Βουλευτές κύριοι ΙΩΣΗΦ ΒΑΛΥΡΑΚΗΣ και ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εποχιακό Προσωπικό της Δ/νσης Δασών Χανίων ζητεί τον εφοδιασμό του Νομού Χανίων με ελικόπτερο τύπου "Σινούκ" για τη δασοπροστασία του.

39)Οι Βουλευτές κύριοι ΛΕΩΝ ΑΥΔΗΣ και ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων, δηλώνει την αντίθεσή του προς το Σ/Ν που πρόκειται να κατατεθεί στη Βουλή και που αφορά στην Αρχαιολογική Υπηρεσία.

40)Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ και ΛΕΩΝ ΑΥΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι Εργαζόμενοι στο έργο του ΜΕΤΡΟ Αθήνας καταγγέλλουν το συνεχιζόμενο πάγωμα του έργου.

41)Οι Βουλευτές κύριοι ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ και ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Κοινότητα Αράδων Χίου καταγγέλλει εισήγηση του Δασάρχη Χίου προς τον Περιφ. Δ/ντη που εισηγείται τη ρύθμιση βοσκής σε καμμένη και κηρυγμένη αναδασωτέα έκταση.

42)Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Χ.Βαλτινός, κάτοικος Μονάχου, ζητεί τη μονιμοποίηση στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών του Ελληνικού Προξενείου.

43)Οι Βουλευτές κύριοι ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΝΕΛΛΗΣ και ΣΤΕΛΛΑ ΑΛΦΙΕΡΗ Κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμος Μύρινας Λήμνου ζητεί την ακτοπλοϊκή σύνδεση της Λήμνου και του Αγ.Ευστρατίου με Ραφήνα.

44)Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλαδικός Σύνδεσμος Αγωνιστών Εαρικής Εθνικής Αντίστασης ζητεί την επαναλειτουργία των Νομαρχιακών Επιτροπών για την επίλυση των προβλημάτων των αντιστασιακών.

45)Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο ζητείται η λήψη μέτρων για τη συντήρηση της εκκλησίας του Αγίου Νικολάου στο Νομό Λασιθίου.

46)Οι Βουλευτές κύριοι ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ και ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσαν δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο ζητείται να επιλυθεί το πρόβλημα στέγασης της Ανωτέρας Τουριστικής Σχολής Αγίου Νικολάου στο Νομό Λασιθίου.

47)Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο ο Σύλλογος Ιδιοκτητών Ταξί διαμαρτύρεται για το μεγάλο αριθμό των ημερομισθίων που απαιτείται για την επιδότηση των οδηγών ταξί κατά το χειμώνα.

48)Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων Θεραπευτηρίου Χρονίων Παθήσεων Λασιθίου ζητεί την καταβολή των αναδρομικών στα μέλη του.

49)Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ν.Α. Λασιθίου ζητεί τη χρηματοδότηση της κατασκευής του Εγγειοβελτιωτικού Έργου Λακωνίων.

50)Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΑΜΠΑΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Γλύφας του Νομού Φθιώτιδας ζητεί να ληφθούν μέτρα δακοπροστασίας στην καλλιέργεια ελιάς στην περιοχή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Έχω την πιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο αναφορών και ερωτήσεων της Τρίτης 27ης Μαΐου 1997.

A. Αναφορές-Ερωτήσεις Πρώτου Κύκλου.

1. Η με αριθμό 97/16-10-96 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Σούρλα προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με την ένταξη στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Κ.Π.Σ.), της αγοράς ελικοπτέρων και αεροσκαφών για τη μεταφορά ασθενών.

2. Η με αριθμό 378/4-11-96 ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Ευάγγελου Μπούτα προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με την κάλυψη των κενών θέσεων παιδιάτρων της Παιδιατρικής Κλινικής του Γενικού Νομαρχιακού Νοσοκομείου Καρδίτσας.

3. Η με αριθμό 2117/29-1-97 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Γαρουφαλία προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τη λήψη μέτρων για την προστασία των ανδρών της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ-ΑΣ) από τοξικομανείς και λαθρομετανάστες οι οποίοι είναι φορείς της ηπατίτιδας Β.

B. Αναφορές-Ερωτήσεις Δευτέρου Κύκλου.

1. Η με αριθμό 2286/10-2-97 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Αναστασίου Καραμάριου προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με την κάλυψη των κενών θέσεων διοικητικού προσωπικού, επιμελητών και βρεφονηπταγωγών του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας Θηλέων Ρόδου.

2. Η με αριθμό 3318/15-4-97 ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Απόστολου Τασούλα προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με την κάλυψη των ελλείψεων προσωπικού στο Κέντρο Υγείας Κιάτου Κορινθίας κ.λπ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση

ΤΩΝ ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

A. Επίκαιρες Ερωτήσεις Πρώτου Κύκλου

1. Η πρώτη στην ημερήσια διάταξη με αριθμό 1219/20-5-97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κίνηματος κ. Βασιλείου Κεδίκογλου προς τους Υπουργούς Γεωργίας και Ανάπτυξης, σχετικά με την εκμετάλλευση των πετρωμάτων σχιστόλιθου στην περιοχή Καρύστου του Νομού Ευβοίας κ.λπ., έχει ως εξής:

Στη Νότια Καρυστία του Νομού Ευβοίας, από την Κοινότητα των Σύρων έως και την Κάρυστο, το υπέδαφος απαρτίζεται από πέτρωμα σχιστόλιθου, από το οποίο διά κρούσης και κοπής παράγονται οι γνωστές πλάκες Καρύστου.

Πρόκειται περί μεγάλου πλούτου και υλικού μεγάλης αξίας για την ανάπτυξη της περιοχής, την απασχόληση των κατοίκων και την παραγωγή εισοδήματος. Είναι και υλικό εξαγωγήμα. Ουσιαστικά πρόκειται περί μαρμάρου ακατέργαστου, εξαιρετικής ποιότητας για οικοδομικές, ήτοι στρώσεις δαπέδων και επενδύσεις πολύχων.

Οι εκτάσεις κάτω από τις οποίες ευρίσκεται ο σχιστόλιθος χαρακτηρίζονται διασικές συνδιακατεχόμενες. Λόγω του χαρακτηρισμού αυτού η εκμετάλλευση γίνεται κατά ημιπαράνομο τρόπο. Οι εξορύξεις γίνονται ευκαιριακά και σποραδικά εκ του φόβου των δασαρχείων με άμεσες δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Η λύση για την απόληψη του πλούτου αυτού ευρίσκεται στην παραχώρηση ιδιοκτησίας στους συνδιακατόχους και των καθορισμό όρων και περιορισμών εκμετάλλευσης.

Κατ' αυτόν τον τρόπο θα αναπτυχθούν βιοτεχνίες οργανωμένες, με κάθετη διάρθρωση για την πώληση ετοιμών και τυποποιημένων προϊόντων με ανταγωνιστικό κόστος.

Ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί αν θα ικανοποιήσουν το αίτημα".

Η ερώτηση αυτή, κύριε Κεδίκογλου, δεν έχει τίποτε το επίκαιο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Αν ήσασταν στην Κάρυστο, κύριε Πρόεδρε, θα βλέπατε αν ήταν επίκαιρο ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Σωτηρλής έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Δεν θα μιλάμε για επίκαιρα εθνικά θέματα, θα μιλάμε και για επίκαιρα τοπικά θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Για επίκαιρα θέματα της περιφέρειάς σας, αλλά εντός του Κανονισμού. Αυτό δεν είναι επίκαιρο θέμα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Είναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Λυπάμαι, γιατί το Κόμμα σας επέλεξε αυτήν την ερώτηση, ενώ όφειλαν όσοι την πρότειναν, να δουν ότι δεν είναι επίκαιρο το θέμα και να μη σας διευκολύνουν στην κατά σύστημα παραβίαση του Κανονισμού.

Ορίστε, κύριε Σωτηρλή.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Θα τα δούμε αυτά εάν είναι κατά σύστημα ή όχι. Εσείς παραβιάζετε τον Κανονισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σας παρακαλώ, κύριε Κεδίκογλου! Όταν θα λείπω από την Έδρα, να ανέβετε ξανά να μου σύρετε τα εξ αμάξης. Όταν θα είμαι εδώ, όμως, θα σέβεσθε τον Κανονισμό!

Ορίστε, κύριε Σωτηρλή.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Τι πρόβλημα έχετε; Εσείς δε σέβεσθε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, κύριε Κεδίκογλου!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΗΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστό, πως στην Εύβοια, στην επαρχία Καρυστίας, λειτουργούν λατομεία σχιστόλιθικών πλακών εδώ και πάρα πολλά χρόνια.

Με βάση τις διατάξεις των νόμων 669, 2115 και 998, θα έπρεπε αυτές οι λατομικές επιχειρήσεις που λειτουργούν στην

περιοχή, να είναι εφοδιασμένες με άδεια εκμετάλλευσης, βάσει της οποίας προβλέπεται ο έλεγχος των δραστηριοτήτων για την προστασία της ζωής των εργαζομένων, των διερχομένων και του περιβάλλοντος.

Δεύτερον, να έχουν έγκριση επέμβασης σε δάση ή δασικές εκτάσεις, προκειμένου να αποκατασταθεί και να φυλαχθεί το δασικό περιβάλλον.

'Ομως, το γεγονός ότι η παραγωγή αυτού του υλικού των σχιστόλιθικών πλακών αποτελεί για την περιοχή τη μόνη οικονομική δραστηριότητα και το γεγονός ότι οι δασικές υπηρεσίες δεν μπορούν μόνιμα με διοικητικές αποβολές στους εκμεταλλευτές να κηρύξουν αναδασωτές τις εκτάσεις, και γιατί ο ν. 2115 δίνει τη δυνατότητα σε εκμεταλλεύσεις, παρατηρείται το φαινόμενο -αυτό που αναφέρει και ο συνάδελφος στην ερώτησή του- να λειτουργούν παρανόμως, αρκετές από αυτές τις επιχειρήσεις.

Κατ' επανάληψη έχουν κινηθεί οι νόμιμες διαδικασίες, δηλαδή μηνύσεις κ.ο.κ. 'Ομως, το ευρύτερο πρόβλημα περιβαλλοντικό -οικονομικό, είναι πάρα πολύ γνωστό στην Κυβέρνηση και γ' αυτό πις τελευταίες ημέρες, το Υπουργείο Γεωργίας με το Υπουργείο Ανάπτυξης αποφασίσαμε και ετοιμάσαμε μία πρόταση, για να προχωρήσουμε στη ρύθμιση του θέματος και την επίλυση όλων των προβλημάτων, αλλά και του περιβάλλοντος στην περιοχή.

Ζητάμε, λοιπόν, την καθιέρωση όρων συγκεκριμένων τεχνικών μελετών, που θα εξασφαλίζουν την απρόσκοπη λειτουργία των εκμεταλλεύσεων και την προστασία εργαζομένων, διερχομένων και περιοίκων, επιβολή όρων προστασίας περιβάλλοντος μέσω μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η έγκριση της οποίας θα αποτελεί και προϋπόθεση απόκτησης της άδειας, έλεγχο της κατάστασης λειτουργίας των λατομείων, παροχή κινήτρων στους εκμεταλλευτές των λατομείων, ώστε με τις απαραίτητες ενέργειες να αποκτήσουν τις σχετικές άδειες εκμισθωσής από το Δημόσιο και μία σειρά άλλα μέτρα, έτσι ώστε αυτή η όχι ευχάριστη κατάσταση που παρατηρείται σ' αυτήν την περιοχή, να οδηγήσει σε μία αποκατάσταση και του φυσικού περιβάλλοντος, αλλά ταυτόχρονα και στη σωστή εκμετάλλευση μιας πλούσιας ύλης, η οποία πραγματικά προσφέρει οικονομική ευρωστία στην περιοχή.

Μετά από τις ρυθμίσεις αυτές, θα είμαστε βεβαίως αυστηροί, θα απαιτηθεί να υπάρξει τήρηση των διαδικασιών και πιστεύουμε να δοθεί ένα τέλος με τη νομοθετική ρύθμιση, στα προβλήματα της περιοχής και των κατοίκων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Κεδίκογλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Χαίρομαι, κύριε Υφυπουργέ, διότι αναφέρατε ότι είναι ένα θέμα συνεχών διενέξεων μεταξύ αρχών, δασικών αστυνομικών και κατοίκων, μόνιμο πρόβλημα συζήτησης στην κοινωνία της Καρύστου, ιδιαίτερα τον τελευταίο καιρό, όπου έγιναν εξορμήσεις για να βρουν τους παρανομούντες.

Πρέπει να σημειώσετε ότι είναι κάποια λατομεία, τα οποία στην ουσία έχουν επιφανειακή εκμετάλλευση. Το προϊόν αυτό δεν είναι σε μεγάλα βάθη για να ανοίξουμε λατομεία όπως στα άλλα αδρανή υλικά και εκεί είναι η δυσκολία του θέματος. Γιατό σας γράφω, ότι είναι αναγκαίο να παραχωρήσετε τις εκτάσεις στους διακατέχοντες, με κάποιο τίμημα, που εσείς θα καθορίσετε.

Μου δώσατε μία απάντηση, την οποία θα μπορούσε κάποιος να θεωρήσει ικανοποιητική, φοβούμα, όμως, ότι δε λύνει το πρόβλημα. Το πρόβλημα δεν είναι ότι θα κάνουμε κάποιο λατομείο -τα λατομεία είναι πολλά και σποραδικά- επαναλαμβάνω, μικρού βάθους εκμετάλλευσης και απαιτούνται ειδικοί όροι, έτσι ώστε και το περιβάλλον να προστατευθεί και το εισόδημα να μη χαθεί και φυσικά ο φυσικός πλούτος να αξιοποιηθεί.

Φοβούμαι, λοιπόν, ότι δεν έχετε ενημερωθεί όπως πρέπει. Θα σας συνιστούσα να αναθέσετε στο ΙΠΜΕ, που είναι ένας δημόσιος φορέας. Να κατέβουν εκεί εκπρόσωποι του και να σας δώσουν εκθέσεις μορφών εκμετάλλευσης και ταυτόχρονα

διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου. Το περιβάλλον μπορεί να διαμορφωθεί, δεν είναι το θέμα να παραμείνει ίδιο, μπορεί να παραμορφωθεί, για να πάψει αυτή η διένεξη μεταξύ αρχών και κατοίκων και οι άνθρωποι με τηρεία να εργάζονται, να έχουν τα εισοδήματά τους και επιπλέον οι εργαζόμενοι να εργάζονται σε νόμιμες επιχειρήσεις και να έχουν την κοινωνική προστασία που παρέχει η Πολιτεία.

Προς την κατεύθυνση αυτή δε βλέπω να κινείσθε και φοβούμαι ότι δώσατε μία απάντηση η οποία δεν καλύπτει τα ερωτήματα της περιοχής, που, επαναλαμβάνω, ότι προκαλούν συνεχείς διενέξεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Προηγούμενα, κύριε συνάδελφε, το ηλεκτρονικό ρολόι μου στέρησε ένα λεπτό του χρόνου μου. Θα συμπληρώσω απλώς μια παρατήρηση και τίποτε άλλο.

Προβλέπουμε, στη συζήτηση που έχουμε κάνει τα συναρμόδια Υπουργεία και άλλα πράγματα, τα οποία δεν ήταν δυνατόν να τα αναφέρω αναλυτικά μέσα σε ένα διλεπτό.

Παράδειγμα, η εξασφάλιση όλων εκείνων των χρονικών περιθωρίων για υποβολή αιτήσεων για την απόκτηση όλων των αδειών που απαιτούνται για να γίνει μια ορθολογική εκμετάλλευση της περιοχής, προβλέπονται σε ειδική διάταξη.

Δεύτερον, προβλέπει η πρόταση που ετοιμάζουμε, να βρούμε όλες εκείνες τις νομικές διαδικασίες, έτσι ώστε οι κάτοικοι να διεκδικήσουν την κυριότητα των εκτάσεων, αφού βεβαίως αικονισθήσουν τις νόμιμες διαδικασίες και προσφύγουν στη Δικαιούνη προς άμεση επίλυση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

Συζητούμε διάφορες εναλλακτικές μορφές, έτσι ώστε να δώσουμε ένα τέλος στο πρόβλημα των κατοίκων της περιοχής.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Πιστεύω ότι το ΙΓΜΕ θα σας βοηθήσει πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Έχουμε ζητήσει και τη συμβολή του ΙΓΜΕ και θέλω να σας πω ότι οι δύο-τρεις προτάσεις απ' αυτές που σας ανέφερα εν συντομίᾳ, είναι απόψεις και του ΙΓΜΕ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η δεύτερη με αριθμό 1218/19-5-97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ελευθερίου Παπαγεωργόπουλου, προς τον Υπουργό Πολιτισμού, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης για την ίδρυση Εφορείας Βιζαντινών Αρχαιοτήτων στην Εύβοια, διαγράφεται λόγω απουσίας του ερωτώντος Βουλευτού, η οποία ίσως έχει προκληθεί και εκ της, λόγω κωλύματός του, απουσίας του ερωτώμενου Υπουργού.

Η τρίτη, με αριθμό 1238/21-5-97, επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ευάγγελου Μπούτα, προς τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, και Γεωργίας, σχετικά με την επιστροφή του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) στους βαμβακοπαραγωγούς της περιοχής Αξιούπολης του Νομού Κιλκίς, διαγράφεται επίσης λόγω απουσίας του ερωτώντος Βουλευτού.

Αντ' αυτών θα συζητηθούν η πρώτη, με αριθμό 1220/20-5-97 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου, του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Εμμανουήλ Κεφαλογιάννη και η δεύτερη, με αριθμό 1239/21-5-97 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου, του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σταύρου Παναγιώτου.

Θα συζητηθεί η με αριθμό 1220/20-5-97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Εμμανουήλ Κεφαλογιάννη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος-Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με την επέκταση και εφαρμογή του σχεδίου πόλεως του Δήμου Ηρακλείου Κρήτης κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Κεφαλογιάννη συνοπτικώς έχει ως εξής:

"Οι κάτοικοι των περιοχών είκοσι χιλιάδων αυθαιρέτων κτισμάτων της πόλης του Ηρακλείου, ζουν σε απαράδεκτες

συνθήκες, ενώ αποκαλούνται Ευρωπαίοι πολίτες στα τέλη του εικοστού αιώνα. Ήτοι η λεκτροδοτούνται με παράνομες συνδέσεις, στερούνται αποχετεύσεως, υδρεύσεως και τηλεφωνικής επικοινωνίας και επιβαρύνονται με βαρύτατα πρόστιμα και δικαστικά έξοδα.

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ερωτάται:

α. Με ποιους συγκεκριμένους τρόπους αμέσου εφαρμογής προτίθεται η Κυβέρνηση να αντιμετωπίσει:

1. Τη σύνδεση των κτισμάτων αυτών με τα δίκτυα κοινής ωφέλειας.

2. Τη νομοθετική τακτοποίηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

3. Τη νομοθετική ρύθμιση των επιβληθέντων προστίμων με αντικειμενικά και κοινωνικά κριτήρια.

4. Την επέκταση και εφαρμογή του σχεδίου πόλεως Ηρακλείου.

Επίσης ερωτάται ο κύριος Υπουργός γιατί δεν απάντησε στο από 13-6-96 υπόμνημα των κατοίκων".

Κύριε συνάδελφε, και σε σας πρέπει να πω ότι το αντικείμενο της ερώτησής σας, δεν καλύπτεται από τη διαδικασία αυτή, διότι είναι ένα χρόνιο πρόβλημα, απ' ό,τι γνωρίζουμε όλοι, του Νομού Ηρακλείου και της πόλεως. Θα έπρεπε με άλλη διαδικασία, που ορίζει ο Κανονισμός επίσης, να το φέρετε στη Βουλή και στην Κυβέρνηση".

Ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΙΟΠΑΝΟΣ (Υφυπουργός Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.): Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, με την ερώτησή του ο συνάδελφος κ. Κεφαλογιάννη πράγματι θίγει για άλλη μία φορά το μεγάλο θέμα των αυθαιρέτων του Ηρακλείου.

Με την ευκαιρία, λοιπόν, αυτής της ερώτησεως, θα ήθελα να πω στον αγαπητό συνάδελφο τα εξής:

Από το 1983 μέχρι σήμερα, ουσιαστικά η εντός σχεδίου περιοχή του Δήμου Ηρακλείου έχει διπλασιασθεί, έστω και αν δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες αυτής της ένταξης νέων κοινωνιών στο σχέδιο πόλεως. Στην ουσία, όμως, έχουν κινηθεί οι διαδικασίες, που εντάσσουν στο σχέδιο πόλεως έκταση επιφανείας, άνω των εξής χιλιάδων στρεμμάτων, αποτελούμενης από άλλοτε πυκνοδομημένα, άλλοτε αραιοδομημένα ή και αδόμητα τμήματα. Ας σημειωθεί, κύριε συνάδελφε, ότι στο αντίστοιχο περίπου διάστημα 1981-1991, ο πληθυσμός του Δήμου Ηρακλείου αυξήθηκε κατά 15%.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Εδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ).

Δεύτερον, προωθείται ήδη με ευθύνη της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ηρακλείου, η διαδικασία έγκρισης της πολεοδομικής μελέτης επέκτασης του σχεδίου πόλεως του Δήμου Αλικαρνασσού, με την οποία θα πολεοδομηθεί έκταση επίσης χιλιών πεντακοσίων στρεμμάτων.

Τρίτον, στα πλαίσια του δευτέρου προγράμματος αναθέσεων του ΥΠΕΧΩΔΕ, έχουν ανατέθει και εκπονούνται μελέτες πολεοδόμησης στις λοιπές -εντός πάντα του εγκεκριμένου γενικού πολεοδομικού σχεδίου- περιοχές, πάντα του πολεοδομικού συγκροτήματος Ηρακλείου, των οποίων η επιφάνεια ανέρχεται σε τέσσερις χιλιάδες στρέμματα.

Σημειώνεται ότι οι παραπάνω πολεοδόμησεις -και εδώ ίσως έχετε δίκιο, με την έννοια ότι καθυστερούν συνήθως οι πράξεις εφαρμογής- έχουν ανατέθει μαζί με τις απαιτούμενες μελέτες εφαρμογής του σχεδίου πόλεως, που είναι πάντα και το κρίσιμο ζήτημα.

Επιπλέον, έχει ήδη προκηρυχθεί μελέτη τροποποίησης του εγκεκριμένου γενικού πολεοδομικού σχεδίου Ηρακλείου, ώστε τα όρια αυτού του γενικού πολεοδομικού σχεδίου να επεκταθούν για την κάλυψη πιθανών μελλοντικών οικιστικών αναγκών του πολεοδομικού συγκροτήματος.

'Οσον αφορά το ερώτημά σας ως προς τις συνδέσεις των δικτύων, ξέρετε καλά, κύριε συνάδελφε, ότι αυτή η αρμοδιότητα σύνδεσης με τα δίκτυα, δεν ανήκε στο Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., αλλά έχει μεταβιβασθεί στη Νομαρχιακή και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Κεφαλογιάννης έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η ερώτησή μου έχει έναν επίκαιρο χαρακτήρα και αυτός προκύπτει από το γεγονός ότι το Δημοτικό Συμβούλιο του Ηρακλείου πήρε πρόσφατα απόφαση να συνδέσει με τα δίκτυα κοινής αφελείας τα αυθαίρετα κτίσματα που είναι εντός σχεδίου πόλεως.

Η απόφαση αυτή ελήφθη πριν μερικές βδομάδες και αυτό καθιστά την ερώτηση επίκαιρη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ούτε αυτό το επιχείρημα την επικαιροποιεί. Είναι θέμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να παίρνει τις αποφάσεις της, οι οποίες δεν επηρεάζονται από την Κεντρική Εξουσία.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η απόφαση αυτή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Δήμου Ηρακλείου δεν έχει εφαρμοστεί, διότι έχει κριθεί ότι δεν είναι νόμιμη.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Άρα είναι επίκαιρη, κύριε Πρόεδρε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Με βάση την Επιτροπή του άρθρου 18 του ν. 2218/94, η προσφυγή του Δήμου Ηρακλείου εκκρεμεί στο δικό σας Υπουργείο. Αυτά όσο αφορά το επίκαιρο της ερώτησης που κατέθεσα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Πρόσφατη απόφαση. Άρα, είναι επίκαιρη.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Τώρα, για το γενικότερο ζήτημα των αυθαίρετων κτισμάτων.

Η πόλη του Ηρακλείου, κύριε Υπουργέ, έχει πενταπλασιάσει τα τελευταία σαράντα χρόνια τον πληθυσμό της και αυτό το 15% που είπατε εσείς, είναι με βάση τα απογραφικά στοιχεία του 1991. Γνωρίζετε πολύ καλά, όμως -γιατί κι εσείς από επαρχία κατάγεστε- ότι πολλοί κάτοικοι των πόλεων, που είναι οι πρωτεύουσες των νομών, δεν εγγράφονται στους εκλογικούς καταλόγους των μεγάλων πόλεων αλλά στα χωριά τους, για να ενισχύσουν τις τοπικές κοινωνίες.

Η πραγματική κατάσταση για την πόλη του Ηρακλείου είναι ότι έχει πολλαπλασιαστεί ο πληθυσμός της τα τελευταία σαράντα χρόνια, το σχέδιο πόλεως έχει μείνει πίσω και θυμίζει πάρα πολύ αυτό που γίνεται με τα αρχαία και τους αρχαιολόγους: Πάντα οι αρχαιοκάπηλοι πάνε μπροστά και οι αρχαιολόγοι έπονται μετά. Πάντα η αυθαίρετη δόμηση προηγείται της επέκτασης του σχεδίου πόλεως. Δυστυχώς στην πόλη του Ηρακλείου, λόγω της αδυναμίας και της ολιγωρίας της Πολιτείας να επεκτείνει τα σχέδια πόλεως, έχουμε είκοσι χιλιάδες αυθαίρετα.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος της λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριε Κεφαλογιάννη, ολοκληρώστε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Θα καταθέσω για τα Πρακτικά υπόμνημα των κατοίκων των περιοχών αυτών, που δείχνει τις συνθήκες διαβίωσης, του κινδύνους για πρόκληση πυρκαϊών και αυτοχημάτων από τις παράνομες συνδέσεις. Ωφείλει κάποια σπιγμή η Πολιτεία να σκύψει σ' αυτό το μεγάλο θέμα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Εμμανουήλ Κεφαλογιάννης καταθέτει για τα Πρακτικά της Βουλής προσαναφέρθεν υπόμνημα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Υφυπουργός κ. Κολιοπάνος έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΙΟΠΑΝΟΣ (Υφυπουργός Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.): Κύριε Πρόεδρε, θέλω να προσθέσω μόνο αυτό που ετόνισε ο κύριος συνάδελφος, ότι πράγματι ο Δήμος Ηρακλείου προσέφυγε ενώπιον του Υπουργού, σχετικά με την ακύρωση της απόφασής του από την Επιτροπή που προβλέπεται από το ν. 2218/94.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Πότε έγινε αυτό, κύριε Υφυπουργέ;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΙΟΠΑΝΟΣ (Υφυπουργός Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.): Πριν από λίγο καιρό.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Πόσο λίγο καιρό;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΙΟΠΑΝΟΣ (Υφυπουργός Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.):

Είναι μερικές εβδομάδες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, δε νομιμοποιείστε να πάρνετε μέρος...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Γιατί προσωποποιεί τα θέματα το Προεδρείο σας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, αφήστε...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Εσείς έχετε μία ιστορία, κύριε Πρόεδρε, προσωπική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Με συγχωρείτε πάρα πολύ, αφήστε. Δεν έχετε δίκιο, κύριε Κεδίκογλου, σας παρακαλώ.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Οψόμεθα εις Φιλίππους.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Είναι το επίκαιρο της ερώτησης, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν είχαν επίκαιροτητα. Εν πάσῃ περιπτώσει, όμως.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΙΟΠΑΝΟΣ (Υφυπουργός Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.): Αυτή η προσφυγή, εν πάσῃ περιπτώσει, κύριε συνάδελφε, δε λύνει το θέμα των αυθαιρέτων

Το θέμα των αυθαιρέτων δε λύνεται έτσι, αλλά λύνεται με την ταχύτερη ολοκλήρωση των διαδικασιών που προβλέπονται για την ένταξη στο σχέδιο πόλεως. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Άλλα, εν πάσῃ περιπτώσει, επί αυτής της προσφυγής ο Υπουργός θα απαντήσει μέχρι 10 Ιουνίου 1997.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Εισερχόμαστε στην με αριθμό 1239/21-5-1997 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Σταύρου Παναγιώτου προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης να προχωρήσει στη διάλυση των Οργανισμών Καπνού, Βάμβακος και Ελαιολάδου κ.λπ..

Και αυτή η επίκαιρη ερώτηση συζητείται κατά τον Κανονισμό, λόγω της διαγραφής της προηγούμενης του πρώτου κύκλου, του ίδιου Κόμματος.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Αυτή είναι επίκαιρη, κύριε Πρόεδρε. Γενικής πολιτικής θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ. Θα τη δούμε.

Η ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

"Παρ' όλη την πολλαπλή και ολοφάνερη χρησιμότητά τους για τους αγρότες, η Κυβέρνηση φαίνεται να προχωρά στη διάλυση των Οργανισμών Καπνού, Βάμβακος και Ελαιολάδου, χωρίς να συζητήσει με κανέναν από τους εμπλεκόμενους φορείς, στο όνομα δήθεν της έλλειψης πόρων. Στην πραγματικότητα, όμως, αυτό που σχεδιάζει η Κυβέρνηση, είναι η ιδιωτικοποίηση του έργου αυτών των Οργανισμών, οι οποίοι ενισχύουν αποφασιστικά δυναμικές και συναλλαγματοφόρες καλλιέργειες, στηρίζουν τους αγρότες με το κατάλληλα καταρτισμένο επιστημονικό προσωπικό και συμβάλλουν έτσι στην ανάπτυξη και του μεταποιητικού τομέα.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Η πρόθεση διάλυσης των αποκεντρωμένων και εξειδικευμένων αυτών των Οργανισμών, εκπορεύεται από έλλειψη πόρων ή για να παραδοθεί η διαχείριση των ενισχύσεων των αγροτικών προϊόντων σε ιδίωτες, με ό,τι αυτό συνεπάγεται;

'Έχει υπολογίσει την τεράστια ζημιά που θα δημιουργηθεί κοινωνικά και οικονομικά, τόσο στον πρωτογενή, όσο και στο μεταποιητικό τομέα, από την υλοποίηση τέτοιας πολιτικής διάλυσης και συρρίκνωσης.'

Γιατί η Κυβέρνηση δεν εξασφαλίζει τους αναγκαίους πόρους από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, για τη λειτουργία των παραπάνω Οργανισμών, των οποίων η χρησιμότητα είναι δεδομένη για τους αγρότες, ενώ πρέπει να εισασφαλιστεί και η απασχόληση των εργαζομένων σε αυτούς;".

Ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Δημήτριος Σωτηρλής έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Κύριε

Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, καταρχήν θέλω να δηλώσω ότι δεθα προχωρήσουμε στην διάλυση, στην κατάργηση ή άλλες τέτοιες "έκνομες ενέργειες" κατά των Οργανισμών, γιατί υπάρχει υπεριαλιστικός δάκτυλος ή πρόθεση να ιδιωτικοποιήσουμε την αγροτική οικονομία.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ: Δεν είπαμε τέτοιο πράγμα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Οι Οργανισμοί αυτοί έγιναν εδώ και πολλά χρόνια για να εξυπηρετήσουν συγκεκριμένες πολιτικές και έχουν κάνει το χρέος του με το παραπάνω.

Θα διαβάσω, όμως, προχθεισήν ανακοίνωση του ΓΕΩΤΕ όλης της Χώρας, με ημερομηνία 20-5-97, που λέει απλά το εξής: "Οι γεωτεχνικοί επιστήμονες είναι από τους κυριότερους παράγοντες ανάπτυξης της υπαίθρου, μελετούν και ερευνούν τα θέματα που έχουν σχέση με τον πρωτογενή τομέα, κατευθύνουν και καθοδηγούν τους αγρότες μας σε όλα τα θέματα που έχουν σχέση με τη γεωργία, την κτηνοτροφία, την ποσοτική και ποιοτική βελτίωση της παραγωγής της, τις αρδευσεις κ.λπ.

Επιπλέους καλούμε την Πολιτεία, η ζωή των γεωτεχνικών να είναι ζωή -δράση στην ύπαιθρο, όπου ζουν και εργάζονται καθημερινώς, παρά το γεγονός ότι η Πολιτεία συχνά τους καθηλώνει στα γραφεία για γραφειοκρατικές δραστηριότητες και ασχολίες ξένες προς τα κύρια επιστημονικά τους καθήκοντα".

Εγώ ωριώ, κύριε συνάδελφε: Είστε ικανοποιημένος με το έργο που γίνεται στον Οργανισμό Βάμβακος, στον Οργανισμό Καπονύ, στον Οργανισμό Ελαιολάδου;

Τα τελευταία χρόνια ασχολούνται με τις πιστοποίησεις, με τις πληρωμές και έχουν αποκοπεί από τον κύριο κορμό για τον οποίο η Πολιτεία τους θέλει, και σήμερα όσο ποτέ άλλοτε χρειάζεται να κάνουν επιστημονική δουλειά.

Οι εποχές που οι Οργανισμοί αυτοί συγκροτήθηκαν, έχουν παρέλθει και είναι φυσικό ότι έχουμε χρέος και ανάγκη σαν Πολιτεία, να πληρώνουμε γρήγορα τις επιδοτήσεις στους παραγωγούς. Γ'αυτό προχωρούμε στη συγκρότηση Οργανισμού Πιστοποίησης Ελέγχου και Πληρωμών.

'Άρα, ένα μεγάλο αντικείμενο από αυτούς τους συγκεκριμένους Οργανισμούς, θα φύγει από την αρμοδιότητά τους. Εμείς έχουμε σκοπό πράγματι να προσανατολίσουμε τον υπόλοιπο κόσμο, να εργαστεί κοντά και δίπλα στον παραγωγό και μάλιστα, με τα ουσιαστικά προβλήματα που τον απασχολούν, να ασχοληθεί δηλαδή με την επιστημονική δουλειά για την οποία τον έχουμε προσλάβει, με τις υποδομές, τον προσανατολισμό του Έλληνα αγρότη και κύρια την έρευνα, τις εφαρμογές και την παραγωγή.

Γιατί, κύριε συνάδελφε, είναι γνωστό σε όλους και το έχουμε πει κατά κόρον, ότι υπάρχουν βασικά προβλήματα στον αγροτικό τομέα. Η αναθεώρηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής βάζει μπροστά μας αυξημένες απαιτήσεις οργάνωσης των παραγωγών, ποιότητας των προϊόντων, αλλά και νέες καλλιέργειες. Η δημιουργία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου απαιτεί αναπτροσαρμογές και ανακατατάξεις και χρειάζονται μεγαλύτερες απαιτήσεις για να έχουμε ανταγωνιστικά προϊόντα.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος της λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού).

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Η απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου και η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με άλλες χώρες, μας βάζει μπροστά σε ένα σκληρό ανταγωνισμό.

Τι θα γίνει, λοιπόν; Θα κρατάμε τους γεωπόνους στις καρέκλες, για να αποφασίζουν για τις επιδοτήσεις ή τις ενισχύσεις ή θα ασχοληθούν με αυτόν καθ'αυτόν τον αγροτικό κόσμο και την αγροτική πολιτική, την παραγωγή, το προϊόν;

Σ' αυτόν το σκοπό τους καλούμε να προσφέρουν και πραγματικά υπάρχει αρκετή δουλειά και γ' αυτούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Παναγιώτου έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ: Κύριε Υφυπουργέ, στην αρχή της απάντησής σας είπατε ότι δεν έχετε καμία πρόθεση να

διαλύσετε τους συγκεκριμένους Οργανισμούς. Στη συνέχεια, όμως, η επιχειρηματολογία που χρησιμοποιήσατε, κάθε άλλο παρά αυτό επιβεβαίωσε. Αντίθετα, έδειξε την πρόθεση σας να προχωρήσετε στη διάλυση των συγκεκριμένων Οργανισμών, που, όπως πολύ σωστά είπατε, υπάρχουν εδώ και πολλές δεκαετίες. Αν δεν κάνω λάθος, ο Οργανισμός Καπονύ υπάρχει εππά περίπου δεκαετίες, ο Οργανισμός Βάμβακος υπάρχει εξήμιση περίπου δεκαετίες και πρόσφατα και ο Οργανισμός Λαδιού, που, όμως, λειτουργεί σαν Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, σε αντίθεση με τους άλλους Οργανισμούς, που είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Σε καρία περίπτωση δεν πιστεύουμε και δε μας έχετε πείσει, ότι οι συγκεκριμένοι Οργανισμοί έχουν εκπληρώσει την αποστολή τους και έχουν ζεπεραστεί. Αντίθετα, θέλουμε να πιστεύουμε, με την τεράστια εμπειρία και γνώσεις που έχουν και τη συγκεκριμένη προσφορά που έχουν δώσει, σε αντίθεση με άλλες υπηρεσίες, όπως π.χ. ο Διευθύνσις Γεωργίας, οι οποίες λειτουργούν ήδη και οι οποίες δε συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό της αγροτικής οικονομίας. Αντίθετα, οι συγκεκριμένοι Οργανισμοί έχουν προσφέρει πάρα πολλά.

Συνεπώς το ζητούμενο δεν είναι να διαλυθούν αυτοί οι οργανισμοί, αλλά αντίθετα να εκσυγχρονίστούν, να ενισχυθούν και το παραδείγμα αυτών των Οργανισμών να το ακολουθήσουν κι άλλοι.

'Οσο για το επιχείρημα που επικαλεσθήκατε από το ΓΕΩΤΕ, εσείς, κύριε Υφυπουργέ, εδώ και μια δεκαετία δεν έχετε προχωρήσει σε κανέναν διορισμό γεωτεχνικών σε ολόκληρη τη Χώρα, με αποτέλεσμα στην πλειοψηφία τους οι γεωτεχνικοί να είναι γερασμένοι, αυτοί που φεύγουν να μην αναπληρώνονται και έτσι οι αγρότες να μην έχουν την υποστήριξη που χρειάζονται σήμερα.

Γνωρίζετε πάρα πολύ καλά το παράδειγμα με τους καπνοπαραγωγούς. Εάν δεν υπήρχε ο Οργανισμός Καπονύ, κυριολεκτικά οι καπνεύποροι θα λεηλατούσαν, εκτός αν στις προθέσεις σας είναι να βγάλετε από τη μέση αυτούς τους Οργανισμούς, για να αφήσετε ελεύθερα στους καπνεύπορους και στους μεταποιητές να εκμεταλλεύονται ακόμα πιο σκληρά τον αγροτικό πληθυσμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Κύριε συνάδελφε, δεν ξέρω αν καταλάβατε το νόημα της απάντησής μου, φοβάμαι, όμως, ότι δεν το καταλάβατε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ: Ίσως.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Είναι κρίμα, όμως, που δεν έχω μαζί μου ένα έγγραφο των εμπόρων, των καπνεύπορων, οι οποίοι διαμαρτύρονται και εκείνοι, γιατί έχουμε πρόθεση να αλλάξουμε τον προσανατολισμό στον Οργανισμό Καπονύ. Δεν ξέρω γιατί υπάρχει συμπόρευση και σύμπλευση. Καθένας βλέπει τα συμφέροντά του. Εσείς βλέπετε τα πράγματα από τη σκοπιά της στείρας αντιπαράθεσης και του λαϊκισμού, χωρίς να βλέπετε τις αναγκαίες πολιτικές που πρέπει να εφαρμοστούν από εδώ και πέρα στα βασικά προϊόντα, όπως είναι ο καπνός, το λάδι, το βαμβάκι, γιατί ο ανταγωνισμός που έρχεται, αγαπήτη συνάδελφε, είναι σκληρός. Δεν είναι καιρός επιτέλους οι επιστήμονες να ασχοληθούν με την έρευνα και το φυσικό τους αντικείμενο, το προϊόν;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ: Δεν ασχολούνται, κύριε Υφυπουργέ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, δεν έχετε το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Τι απαντάτε, λοιπόν, στους αγρότες, που ζητούν να είναι κοντά τους ο επιστήμονας, να τον συμβουλεύσουν, να τον καθοδηγήσουν. Θα τον καθοδηγήσουν από τον Κεντρικό Οργανισμό με έδρα την Αθήνα; Εμείς λέμε, λοιπόν, ότι θα εκσυγχρονίσουμε αυτούς τους Οργανισμούς. Κανείς από τους εργαζόμενους δεν έχει λόγους να αισθάνεται ότι θα χάσει τη δουλειά του. Όσοι δεν έχουν φυσικό αντικείμενο, θα μεταταχθούν σε ανάλογες υπηρεσίες στο Υπουργείο Γεωργίας και βεβαίως ο

επιστημονικός κόσμος θα πάει σε ινστιτούτα ή σε τέτοιες υπηρεσίες, που θα υπηρετήσει πραγματικά τον αγροτικό κόσμο της Χώρας. Αυτή είναι η απαίτηση της αγροτιάς, αυτή είναι η απαίτηση των καιρών, γιατί εσείς ο ίδιος ήρθατε προχθές και μου φέρατε ερώτηση για καθυστερήσεις των πληρωμών και των επιδοτήσεων. Δεν πρέπει, λοιπόν, να αλλάξουμε το καθεστώς και να πληρώνεται ο παραγωγός έγκαιρα; Πώς θα αλλάξουμε; Με τους γραφειοκρατικούς αυτούς Οργανισμούς και μάλιστα με ανθρώπους που δεν έχουν καμία αρμοδιότητα, που δεν είναι λογιστές, που δεν είναι οικονομολόγοι;

Είναι λοιπόν αναγκαίο, κύριε συνάδελφε, να επαναλάβω, ότι εμείς δεν διαλύουμε Οργανισμούς, εκσυγχρονίζουμε όλο το κύκλωμα στον αγροτικό τομέα, έτσι ώστε να επιτελέσει σήμερα μια βασική αποστολή, να κρατήσει την ελληνική αγροτική οικονομία ανταγωνιστική στα πλαίσια μας διεθνούς σκληρής αγοράς, που έχουμε μπροστά μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Τέταρτη είναι η με αριθμό 1235/21.5.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Ευάγγελου Αποστόλου προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με την έγκαιρη καταβολή των αποδοχών των εκτάκτων εκπαιδευτικών των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) κ.λπ.

Η επίκαιρη ερώτηση έχει ως εξής:

"Στο Τ.Ε.Ι. Χαλκίδας οι σαράντα πέντε έκτακτοι εκπαιδευτικοί του τμήματος μηχανολογίας ξεκίνησαν επίσχεση εργασίας από τις 12 Μαΐου γιατί δεν τους έχουν καταβληθεί όλα τα δεδουλευμένα από τον Οκτώβριο του 1996 μέχρι σήμερα. Το ίδιο πρόβλημα από τον Μάρτιο του 1997 έχουν και οι υπόλοιποι έκτακτοι εκπαιδευτικοί του Τ.Ε.Ι. Χαλκίδας.

Η κατάσταση αυτή οφείλεται κατά μεγάλο μέρος στην αντικατάσταση του ν. 1404/83 από το ν.2413/96 που άλλαξε κατά τρόπο απαράδεκτο το εργασιακό καθεστώς μετανομάζοντας τους έκτακτους εκπαιδευτικούς σε ωρομίσθιους συνεργάτες αλλά και στην αδιαφορία της Διοίκησης του Τ.Ε.Ι. που δεν προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την πληρωμή τους.

Επειδή το πρόβλημα αυτό υπάρχει σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό και στα άλλα τεχνολογικά ιδρύματα της Χώρας και οι συνέπειες για την εκπαίδευση θα είναι δυσάρεστες.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός

1. Γιατί δεν έχει φροντίσει για την αποπληρωμή των δεδουλευμένων των παραπάνω εργαζομένων και

2 Πώς προτίθεται να αντιμετωπίσει σε μόνιμη βάση το πρόβλημα της έγκαιρης καταβολής των αποδοχών των έκτακτων εκπαιδευτικών των Τ.Ε.Ι.

Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νιώθω υποχρεωμένος να κάνω ορισμένες διευκρίνισεις.

Τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Χώρας είναι αυτόνομα και αυτοδιοίκητα μέσα στα πλαίσια βέβαια των νόμων που ορίζουν τον τρόπο της λειτουργίας τους και κάτω από την επιπτεία του Υπουργείου Παιδείας και ελέγχονται για τις παρανόμες πράξεις τους. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, όπως λέτε στην ερώτησή σας, κύριε συνάδελφε, διαμεσολάβησε μια καθυστέρηση στην πληρωμή των έκτακτων συνεργατών εκπαιδευτικών του τμήματος και την αποδίδετε σε μια νομική αναταραχή, που προκλήθηκε με τον πρόσφατο νόμο το ν. 2413/96.

Οφείλωντας να σας πω, ότι δεν άλλαξε τίποτε όσον αφορά τη φύση της εργασιακής σχέσης των έκτακτων εκπαιδευτικών που ονομάζονται τώρα -και επιτρέψτε μου να σας αναφέρω το νόμο -'επιστημονικοί συνεργάτες, εργαστηριακοί συνεργάτες και εκπαιδευτικοί ειδικών μαθημάτων'. Έγινε, ίσως, μια ονοματολογική τροποποίηση, αλλά δεν έγινε καμία αλλαγή του εργασιακού καθεστώτος και όπως με το νόμο του 1990, έτσι και με το νόμο του 1996 αμείβονται επί τη βάση της ωρομίσθιας απασχόλησης. Έχουμε τη διαβεβαίωση από το Τ.Ε.Ι. Χαλκίδας, ότι δεν αντιμετώπισε οικονομικό πρόβλημα,

διότι σύμφωνα με τη λογιστική τακτοποίησή του με ημερομηνία 31.12.96 βρέθηκε με ταμειακό υπόλοιπο εφτακόσια πενήντα εκατομμύρια δραχμές. Άρα δεν μπορεί να ελεγχθεί το Υπουργείο Παιδείας ότι δεν έδωσε τα λεφτά που χρειαζόταν σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς για την έγκαιρη πληρωμή του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Δεύτερον, υπήρξε λέτε ένα πρόβλημα καθυστέρησης από τον Πάρερδο του Ελεγκτικού Συνεδρίου Ευβοίας. Είναι κάτιο εκτός της δικής μας ευθύνης. Ο Πάρερδος ξέρετε, πολλές φορές για δικούς του λόγους καθυστερεί γιατί θέλει να κάνει έναν ενδελεχή νομικό ή άλλο έλεγχο και από τις ελεγκτικές αρμοδιότητες του Υπουργείου Παιδείας, είτε προς το Ελεγκτικό Συνέδριο είτε και προς το Τ.Ε.Ι. Χαλκίδας. Ήδη έχει τακτοποιηθεί το θέμα, δεν υπάρχει καμία εκκρεμότητα και επιμένως, δεν υπάρχει λόγος και καμίας παρέμβασής μας, η οποία θα εδικαϊολογείτο μόνον, εάν προσέφευγαν οι συγκεκριμένοι εργαζόμενοι ενώπιον της Δικαιοσύνης, καταγγέλοντας τη διοίκηση του Τ.Ε.Ι. ότι καθυστερεί την καταβολή δεδουλευμένων ωρομισθίων, οπότε πράγματι τότε στα πλαίσια του ελέγχου της νομιμότητας οφείλαμε να επέμβουμε.

Και δεν μπορούμε να επιβάλουμε μόνιμο καθεστώς, μη καθυστέρησης. Αυτό εξαρτάται από την καλή διοίκηση κάθε ΤΕΙ και από την ύπαρξη πόρων. Υπαρξη πόρων διασφαλίζουμε και από κει και πέρα ελέγχουμε τη διοίκηση όταν αυτή παρανομεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ(Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Ο κ. Αποστόλου έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κύριε Υπουργέ, η ουσία της ερώτησής μου δεν απαντήθηκε. Το θέμα είναι ότι υπάρχουν εργαζόμενοι του δημόσιου τομέα, που προσλήφθηκαν κανονικά και σήμερα ακόμη -είχα επικοινωνία μαζί τους- δεν έχουν πληρωθεί και μάλιστα δεδουλευμένα από τον Οκτώβριο του 1996. Και έχω πληροφορίες ότι δεν συμβαίνει μόνο στο Τεχνολογικό Ίδρυμα της Χαλκίδας, κάτιο ανάλογο συμβαίνει με έκτακτους εκπαιδευτικούς και στα υπόλοιπα Τεχνολογικά Ιδρύματα.

Υπάρχει πραγματικά μια τέοια σύγχυση στις διοικητικές και οικονομικές υπηρεσίες των Τεχνολογικών Ιδρυμάτων, σχετικά με την καταβολή των δεδουλευμάνων, που δεν γνωρίζουν πώς πρέπει να πληρώσουν. Με την αλλαγή -και εκεί στηρίζεται ο επιτρόπος- της νομοθεσίας, αυτοί οι ανθρωποί που μένουν ακάλυπτοι. Παρατηρείται μάλιστα το φαινόμενο στο ίδιο Τεχνολογικό Ίδρυμα, να έχουμε εργαζόμενους με το ίδιο το καθεστώς απασχόλησης και να αμείβονται άλλοι πιο έγκαιρα απ' τους άλλους.

Επιτέλους, κύριε Υπουργέ, εκείνο που απασχολεί εμάς είναι το εξής: Είναι δυνατόν αυτοί που η Πολιτεία θεωρεί αναγκαίους για την Παιδεία που παρέχεται σε Τεχνολογικά Ιδρύματα, να πεινάνε: Γιατί όταν λέμε ότι οι ανθρωποί έχουν να πληρωθούν από τον Οκτώβριο του 1996, ουσιαστικά πεινάνε.

Δηλαδή, δεν απαντήσατε στην ουσία της ερώτησής μου. Θα πάνε αύριο οι ανθρωποί να πληρωθούν;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ(Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ(Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, για τον ίδιο ακριβώς διαμαρτύρομαι και εγώ. Φαίνεται ότι δεν έγινα κατανοητός. Το Ταμείο πληρωμής των συγκεκριμένων εκπαιδευτικών, δεν βρίσκεται στο Υπουργείο Παιδείας, αλλά στο ΤΕΙ Χαλκίδας. Στα πλαίσια της αυτονομίας του, κάνει χρήση των χρημάτων που του αποστέλλουμε. Επεισός στέλνουμε τρία δισεκατομμύρια π.χ. για το ΤΕΙ Χαλκίδας. Το ΤΕΙ Χαλκίδας -διαβάστε τους νόμους του 1990 και του 1996- για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών του, μπορεί να αναθέτει, ύστερα από προκήρυξη, διδακτικό έργο ενός ή δύο διδακτικών εξαμήνων σε επιστημονικούς συνεργάτες, εργαστηριακούς συνεργάτες και εκπαιδευτικούς ειδικών μαθημάτων με ωραία αντιμισθία. Εάν, εν συνεχείᾳ, για οποιοδήποτε λόγο καθυστερεί, οι εργαζόμενοι έχουν τη δυνατότητα προσφυγής στη Δικαιοσύνη. 'Οταν

προσφύγουν εκεί, νομιμοποιούν και το Υπουργείο Παιδείας να ασκήσει έλεγχο νομιμότητας στη διοίκηση. Δεν είμαστε εμείς εκείνοι που πληρώνουμε. Να καταλάβετε κάποιους μηχανισμούς. Ετσι λένε οι νόμοι. Θέλετε να καταργήσουμε το αυτοδιοίκητο και να πληρώνουμε εμείς το έκτακτο προσωπικό των Τ.Ε.Ι.; Στα πλαίσια της αποκέντρωσης των Α.Ε.Ι. και των Τ.Ε.Ι. γίνονται όλα αυτά.

Για να απαντήσω και στην ουσία όπως είπατε, θα καταθέσω τρία έγγραφα που είναι στη διάθεσή σας και από το Τ.Ε.Ι. Χαλκίδας που βεβαιώνει ότι πληρώθηκαν και ότι ο Πάρερδος έχει θεωρήσει τα εντάλματα πληρωμής και ότι υπάρχει ταμειακό υπόλοιπο εφτακοσίων πενήντα εκατομμυρίων δραχμών.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ιωάννης Ανθόπουλος, καταθέτει στα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο της Στενογραφίκης Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ(Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Πέμπτη είναι η με αριθμό 1231/21-5.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Γεωργίου Τσαφούλια προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος-Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με την αποκατάσταση των ζημιών της επαρχιακής οδού Πατρών-Καλαβρύτων που προκλήθηκαν κατά τη διάρκεια των αγροτικών κινητοποιήσεων και του αποκλεισμού του Εθνικού Δικτύου λόγω διέλευσης βαρέων οχημάτων κ.λπ., η οποία διαγράφεται με σύμφωνη γνώμη ερωτώντος και ερωτωμένου.

Στη θέση της, σύμφωνα με τον Κανονισμό, θα συζητηθεί η τετάρτη του δευτέρου κύκλου με αριθμό κατάθεσης 1230/21.5.97 της Βουλευτού του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κυρίας Βασιλικής Αράπη -Καραγιάννη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων σχετικά με την ιστομηνή αναγνώριση από το Διαπανεπιστημιακό Κέντρο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών της Αλλοδαπής (ΔΙΚΑΤΣΑ) πτυχίου φοιτητών του εξωτερικού, κ.λπ.

Το περιεχόμενο της ερώτησης έχει ως εξής:

"Τριάντα απόφοιτοι πτυχιούχοι από το Πανεπιστήμιο της Σόφιας του Τμήματος Σωματικής Αγωγής, κατέθεσαν τα πτυχία τους στις 24.7.1996, για ισότιμη αναγνώριση με τα αντίστοιχα πτυχία των ΤΕΦΑΑ. Το ΔΙΚΑΤΣΑ δέχθηκε τα πτυχία και τους διαβεβαίωσε ότι εντός τριμήνου θα γίνει η αναγνώριση χωρίς καμιά ενημέρωση. Στις 17.1.1997 γίνεται άλλο συμβούλιο στο ΔΙΚΑΤΣΑ και αποφασίζεται ότι οι φοιτητές των σχολών Σωματικής Αγωγής του εξωτερικού- για να τύχουν ισότιμης αναγνώρισης των πτυχίων της με αυτά των ΤΕΦΑΑ, πρέπει να φοιτήσουν δυο εξάμηνα και να εξετασθούν σε δύο μαθήματα. Ήτοι: 1.Κινητικής μάθησης και 2. Παραδοσιακών χορών, αφού βεβαίως υποβάλλουν αίτηση επανεξέτασης και καταβάλουν παράβολο 30.000 δραχμών.

Ερώταται ο κύριος Υπουργός:

Πιατί το ΔΙΚΑΤΣΑ προβάλλει συνεχώς εμπόδια στην ισότιμη αναγνώριση των πτυχίων φοιτητών του εξωτερικού και τι προτίθεται να πράξει προκειμένου να καθιερωθεί πάγιο καθεστώς αναγνώρισης πτυχίων, καθόσον μέχρι το 1995 τα πτυχία των φοιτητών αυτών (Σχολών Σωματικής Αγωγής), αναγνωρίζονται σότιμα χωρίς καμιά υποχρέωση φοιτησης και εξετασης μαθημάτων".

Ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ιωάννης Ανθόπουλος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ(Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, οφείλω και εδώ να κάνω μια διευκρίνηση. Έχουμε από το ΔΙΚΑΤΣΑ την αναγνώριση ισοτιμίας πανεπιστημιακών τίτλων, ιδρυμάτων της αλλοδαπής προς τα πανεπιστημιακά ιδρύματα της ημεδαπής.

Δεύτερον, έχουμε την αναγνώριση αντίστοιχα του περιεχομένου αυτών των τίτλων προς το συγκεκριμένο περιεχόμενο σπουδών που προσφέρουν αντίστοιχα ελληνικά Ιδρύματα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση έχει αναγνωριστεί η ισοτιμία, αλλά δεν αναγνωρίσθηκε η αντίστοιχα, διότι δεν συνέπιπτε το περιεχόμενο σπουδών που επιβεβαίωνε ο τίτλος του πανεπιστημίου της αλλοδαπής με το περιεχόμενο

σπουδών των ΤΕΦΑΑ Ελλάδος.

Αρα λοιπόν, το ΔΙΚΑΤΣΑ αναγκάσθηκε σύμφωνα με το ν. 741/77, που δεν υπέστη καμία τροποποίηση ούτε το 1995, ούτε νωρίτερα, ούτε αργότερα και ισχύει ως ίσχυε και επεβαίλε στους κατόχους αυτών των πανεπιστημιακών τίτλων να εξετασθούν σε συμπληρωματικά μαθήματα και όχι να φοιτήσουν. Η φοίτηση επιβάλλεται στην περίπτωση της αναγνώρισης ισοτιμίας των τίτλων. Στην περίπτωση αναγνώρισης αντίστοιχιας των τίτλων επιβάλλεται η συμπληρωματική εξέταση σε κάποια μαθήματα. Αυτό ακριβώς έγινε και δεν μπορεί να παρέμβει το Υπουργείο Παιδείας και να δώσει εντολή στο ΔΙΚΑΤΣΑ να μην εφαρμόσει το νόμο. Το ΔΙΚΑΤΣΑ εφάρμοσε το νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ(Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η κυρία Βασιλική Αράπη -Καραγιάννη έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΡΑΠΗ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ: Κύριε Υφυπουργέ, νομίζω, ότι το ΔΙΚΑΤΣΑ δημιουργεί πολύ περισσότερα προβλήματα αντί να τα επιλύει. Με την ερώτησή μου δεν ζητώ οι ανωτέρω φοιτητές να μη διδαχθούν τα μαθήματα της κινητικής και των παραδοσιακών χορών. Δεν είναι αυτές οι προθέσεις μου. Ήμουν έφορος πολιτισμού σε μεγάλη ομοσπονδία και γνωρίζω πολύ καλά ότι οι απόφοιτοι των Γυμναστικών Ακαδημιών θα πρέπει να γνωρίζουν πάρα πολύ καλά τους παραδοσιακούς μας χορούς.

Αντίθετα, εμένα με ενδιαφέρει τούτο. Οταν καταθέτουν τα πτυχία τους οι φοιτητές στο ΔΙΚΑΤΣΑ, αυτό θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη νομοθεσία που ισχύει μέχρι τότε. Οχι να καταθέτουν τα πτυχία, να τους λένε ότι είναι ισότιμα και μετά από τρεις μήνες να βγάζουν καινούρια απόφαση και να τους λένε, ελάτε τώρα να φοιτήσετε δυο επιπλέον εξάμηνα. Εφόσον το ΔΙΚΑΤΣΑ θεωρεί ότι για να γίνει ισότιμο το πτυχίο, πρέπει οι φοιτητές να παρακολουθήσουν συμπληρωματικά κάποια μαθήματα, να γίνει, αλλά όμως στη συγκεκριμένη περίπτωση θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η νομοθεσία που ισχύει και για τους προηγουμένους πριν ληφθεί η καινούρια απόφαση. Αυτό είναι το αίτημά μου. Γνωρίζω και την ισοτιμία και την αντίστοιχια που λέτε.

Στην Ε.Ο.Κ., κύριε Υφυπουργέ, η ισοτιμία και η αντίστοιχια των πτυχίων των ξένων πανεπιστημών, ισχύουν.

Μόνο στην Ελλάδα δεν ισχύει αυτό. Εκτός αυτού, τα παιδιά που πηγαίνουν έξω, καλό θα είναι να γνωρίζουν εκ των προτέρων τι θα κάνουν όταν θα έλθουν εδώ, σε ποια μαθήματα θα δώσουν και σε ποια όχι. Δεν μπορεί το ΔΙΚΑΤΣΑ να έχει μια ολοκληρωμένη θέση πάνω σ'αυτό. Και όλη την ώρα τρέχουν και κάνουν παρεμβάσεις και ζητούν πληροφορίες και δίνουν έξι και επτά μαθήματα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μπαίνετε σε ένα γενικότερο θέμα, εάν χρειάζεται ή όχι εκσυγχρονισμό το ΔΙΚΑΤΣΑ και η νομοθεσία που το διέπει.

Δεν προλαβαίνουμε στα πλαίσια μιας επίκαιρης ερώτησης να συζητήσουμε κάτι τέτοιο. Ωστόσο, υπογραμμίζω την αναγκαιότητα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, η οποία προέκυψε, προκειμένου να ανακόψουμε -έως ότου να σταματήσουμε τελείως -το κύμα εξόδου των Ελλήνων φοιτητών που αναζητούν σπουδές σε διάφορα πανεπιστημιακά και άλλα ιδρύματα της αλλοδαπής, πολλά από τα οποία είναι και αμφιβολής αξίας. Και η χρησιμότητα του ΔΙΚΑΤΣΑ είναι και σήμερα αναγκαία. Είναι γι'αυτόν ακριβώς το λόγο, για να γίνεται ένας έλεγχος ποιότητας σπουδών και φυσικά εγκυρότητας τίτλων, διότι, πάρα πολλοί τίτλοι δεν ανταποκρίνονται ούτε στο περιεχόμενο σπουδών και πολλές φορές είναι τίτλοι χωρίς πραγματική αξία. Δεν θέλω να τους χαρακτηρίσω διαφορετικά, αλλά όλοι γνωρίζουμε τι συμβαίνει σ'αυτές τις χώρες και πώς πολλές φορές αποκούνται αυτοί οι τίτλοι.

Επομένως, το ΔΙΚΑΤΣΑ στη συγκεκριμένη περίπτωση, οφείλει να κάνει έναν έλεγχο των τίτλων, διότι όλα τα πανεπιστημιακά ιδρύματα των χωρών της αλλοδαπής δεν είναι

ιδια. Δεν παρέχουν τις ίδιες σπουδές και γι'αυτό ακριβώς γίνεται αρχικά ο έλεγχος της ποιοτικής αξίας του τίτλου και έχουμε την αναγνώριση της ισοτιμίας προς ΑΕΙ και δεύτερον, έχουμε τον έλεγχο του περιεχομένου του τίτλου για να βρούμε την αντιστοιχία προς τα Ελληνικά ΤΕΦΑΑ. Εδώ ζητήθηκε να δώσουν εξέταση σε δυο μαθήματα από ότι βλέπω, το μάθημα της κινητικής μάθησης και των παραδοσιακών χορών. Δεν τους επέβαλε η απόφαση του Δ.Σ. του ΔΙΚΑΤΣΑ και τη φοίτηση. Μπορούν δηλαδή, χωρίς να υποστούν αυτή τη δοκιμασία φοίτησης που επιβάλλεται στην άλλη περίπτωση της αναγνώρισης της ισοτιμίας του τίτλου, μπορούν και από μόνοι τους να διαβάσουν και να πάνε να δώσουν εξετάσεις. Τους επιβάλλεται μόνο η εξέταση, όχι η φοίτηση. Και νομίζω, ότι είναι το ελάχιστο για τη διασφάλιση της εγκυρότητας και του περιεχομένου αυτών των τίτλων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Εισερχόμαστε στη συζήτηση της τελευταίας με αριθμό 1234/21.5.97 επίκαιρης ερωτήσης δευτέρου κύκλου της Βουλευτού του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κας Στέλλας Αλφιέρη προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με την οικονομική ενίσχυση του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αθηνών, κ.λπ.

Η ερώτηση της κας Βουλευτού έχει ως εξής:

"Σε αναστάτωση βρίσκονται το τελευταίο διάστημα οι εργαζόμενοι στο Δημόσιο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αθηνών προιεδροποιώντας με απεριγιάκες κινητοποίησεις αν δεν λυθεί το ζήτημα της χρηματοδότησης του Δημοσίου Ψυχιατρείου.

Από την ΕΙΝΑΠ καταγγέλθηκε η περιοκοπή των επιχορηγήσεων, με κίνδυνο να σταματήσει η λειτουργία των προγραμμάτων κοινωνικής επανένταξης των χρόνιων ψυχασθενών.

Τα τρία τελευταία χρόνια οι περιοκόπες των κρατικών δαπανών συμπεριέλαβαν και το χώρο της δημόσιας ψυχικής υγείας. Τα Δημόσια Ψυχιατρεία αναγκάσθηκαν να λειτουργήσουν από ίδια έσοδα. Το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αθηνών, που είναι και το μεγαλύτερο, έχει να επιχορηγηθεί από το 1995. Μέχρι σήμερα, αντιμετώπισε τις ανάγκες του από τα νοσήλεια και από το αποθεματικό του, το οποίο, όμως επαρκεί για ακόμα δύο μήνες, όπως υπολογίζουν οι εργαζόμενοι.

Επειδή η υγεία και ιδιαίτερα η ψυχική υγεία δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται με λογιστικές μεθόδους.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1. Προτίθεται να λύσει το πρόβλημα χρηματοδότησης του Δημοσίου Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αθηνών και με ποιο χρονοδιάγραμμα;

2. Προτίθεται να θεσμοθετήσει τις αλλαγές δομών στο ψυχιατρικό σύστημα της Χώρας, ώστε να λειτουργήσουν τα προγράμματα απο-ασυλοποίησης και κοινωνικής επανένταξης των ασθενών με κανονική στήριξη και ποιο το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης;"

Ο Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας κ. Σκουλάκης έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε Πρόεδρε, πράγματι το Υπουργείο Οικονομικών, μετά από συνεννόηση με το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, το Μάρτη, εξέδωσε δύο αποφάσεις. Η μία αφορούσε τη ρύθμιση όλων των συσσωρευμένων χρεών των νοσοκομείων της Χώρας, ύψους εκατόν ενενήντα δισεκατομμυρίων. Η δεύτερη απόφαση είχε να κάνει με την κάλυψη 100% της μισθοδοσίας όλου του προσωπικού, όλων των νοσηλευτικών ιδρυμάτων της Χώρας. Απ' αυτή τη γενική ρύθμιση το Υπουργείο Οικονομικών εξαίρεσε τα ψυχιατρεία, με το απολογικό ότι το πραγματικό κόστος νοσηλείας των ψυχιατρικά ασθενών είναι μικρότερο -και το καταλαβαίνετε, έτοι είναι- από των άλλων ασθενών των άλλων νοσοκομείων της Χώρας. Αυτό στην πορεία πράγματι θα δημιουργήσει προβλήματα σε ορισμένα ψυχιατρεία. 'Οχι σε όλα, γιατί μερικά έχουν αποθεματικά αρκετά και δεν θα υπάρχει κανένα πρόβλημα. Στο συγκεκριμένο νοσοκομείο, στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής πράγματι εάν δεν βρεθεί φόρμουλα ρύθμισης αυτού του θέματος θα υπάρξει πρόβλημα.

'Όμως, σπεύδω, ευθύς εξ αρχής να σας διαβεβαιώσω, ότι το Υπουργείο Υγείας, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Οικονομικών θα καλύψει σε κάθε περίπτωση τη μισθοδοσία του προσωπικού και όλες τις λειτουργικές ανάγκες του ψυχιατρείου. Και θέλω να καθησυχάσω τους εργαζόμενους. Είμαστε σε συνεχή επαφή με τη διοίκηση. Αυτά που σας λέγω είναι διαβεβαίωση της Κυβέρνησης ότι, εν πάσῃ περιπτώσει, δεν θα υπάρξει κανένα μα κανένα πρόβλημα. 'Οπως και πέρυσι, καλύψαμε όταν υπήρχε λόγος τις ανάγκες του νοσοκομείου με επιχορηγήσεις της τάξεως των ογδόντα εκατομμυρίων για τις δαπάνες ανασφάλιστων απόρων, που είναι πράγματι αρκετοί, γύρω στους πεντακόσιους, τον Απρίλη χορηγήσαμε είκοσι έξι εκατομμύρια και στην προσεχή κατανομή για την κάλυψη των δαπανών νοσηλείας των απόρων ανασφαλίστων ασφαλώς θα συμπεριληφθεί και το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο της Αττικής. Επίσης, χορηγήσαμε όπως έρετε, προς το τέλος του 1996 ποσό εξήντα εκατομμυρίων για εργασίες στο δέκατο ένατο περίπτερο. Αυτά έχω να σας πω όσον αφορά τα μισθολογικά.

'Οσον αφορά την ψυχιατρική μεταρρύθμιση ξέρετε, ότι αυτή είναι μία δυναμική διαδικασία που υλοποιείται εδώ και χρόνια, ιδιοίτερα μετά το Κανονισμό 815/84, μια διαδικασία που συνεχώς εξελίσσεται και εμπλουτίζεται από τις εμπειρίες και τις γνώσεις που αποκτούμε και σίγουρα αφορά πολλά επίπεδα και όχι μόνο τον κανονισμό λειτουργίας των μονάδων που αναφέρετε. Έχει να κάνει με την αλλαγή νοοτροπίας, έχει να κάνει με την αλλαγή στάσης και συμπεριφοράς απέναντι στην ψυχική νόσο και τον ψυχικά ασθενή, τόσο του ιατρικού κόσμου και των άλλων επαγγελματιών ψυχικής υγείας, όσο και της κοινωνίας μας στο σύνολό της.

Είχα πει και προχθές σε μία ανάλογη επίκαιρη ερώτηση πώς όσα χρήματα και αν διαθέτει η Πολιτεία, όσες προσπάθειες και αν καταβάλουν οι επιστήμονες ψυχικής υγείας, εάν στην προσπάθεια αυτή δεν συμπεριληφθεί και η κοινωνία, είτε η τοπική κοινωνία είτε η ευρύτερη, αυτές οι προσπάθειες θα αποτύχουν. Δεν μπορεί το Υπουργείο να δημιουργεί δομές αποασυλοποίησης σε διάφορες περιοχές και κάποιοι δήμαρχοι, κάποιοι σύλλογοι, κάποιοι ευαισθητοποιημένοι πολίτες να ξεσκωνονται εναντίον αυτών των δομών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η κα Αλφιέρη έχει τον λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Κύριε Υπουργέ, θα μου επιτρέψετε γιατί έχω ακούσει ότι σας ταλαιπωρούμε, σας φέρνουμε εδώ στη Βουλή, για να απολογείστε, για να σας ελέγχουμε για το έργο σας, αλλά πολύ φοβάμαι και με στεναχωρεί αυτό, ότι η Κυβέρνηση σας δεν έχει κατανοήσει ότι η παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας και γενικότερα της δημόσιας υγείας ή και της κοινωνικής ενταξης είναι υποχρέωση της Πολιτείας και αναφαίρετο κοινωνικό δικαίωμα των πολιτών, ανδρών και γυναικών. Και δυστυχώς βλέπω καθημερινά, ότι τα λεπτά αυτά θέματα της υγείας τα αντιμετωπίζετε με μία λογιστική αντίληψη που δυσκολεύει την ψυχική υγεία και ειδικότερα θέτει σε κίνδυνο όλο το σύστημα περιθαλψης και θεραπείας. Αυτή η συγκεκριμένη πολιτική, με τη μείωση των επιχορηγήσεων, που τώρα το είπατε πολύ άντετα και πολύ απλά, χωρίς να βλέπετε το κοινωνικό κόστος. Εγώ δεν θα πω, το πολιτικό κόστος, γιατί φαίνεται δεν σας ενδιαφέρει. Λέτε απλά για τη μείωση των επιχορηγήσεων, την κατάργηση των προγραμμάτων, Γιατί δεν έχουμε μόνο τη μείωση των επιχορηγήσεων, έχουμε και την κατάργηση των προγραμμάτων της ψυχικής υγείας. Αυτό μας φέρει σε ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα, ότι η Κυβέρνηση κάνει μια πολιτική εντυπώσεων και δεν αγγίζει το θέμα στην ουσία.

Θέλω να σας πω, κύριε Υφυπουργέ, ότι, αυτή η πολιτική σας, εκθέτει και τη Χώρα μας διεθνώς. Το 1993 -και την έχερτε αυτή την επιτροπή- όταν επισκέφθηκε τα ψυχιατρεία, διάβασε και διαπίστωσε τα εξής, τα οποία σας τα διαβάζω λίγο σύντομα: "Οι συνθήκες διαβίωσης και περιθαλψης που παρέχονται και οι μέθοδοι περιορισμού, είναι συγγενείς της απάνθρωπης και εξευελιστικής συμπεριφοράς που σε μερικές περιπτώσεις ενέχουν σοβαρούς κινδύνους για τη φυσική υγεία των ασθενών."

Ο Συνασπισμός -θέλω να το επισημάνω εδώ και να σας το υπενθυμίσω- έγκαιρα, δια του Προέδρου του, τον Φεβρουάριο του 1997, κατέθεσε ερώτηση. Ο κύριος Πρωθυπουργός, επειδή δεν είχε κάπιο πρόγραμμα στο μυαλό του, ζήτησε από τον Πρόεδρό μας να τον ενημερώσει μετά την επίσκεψη του κυρίου Φλιν. Η ενημέρωση δεν έγινε. Έγινε, όμως, κάπι άλλο. Κλείνει το Ψυχιατρείο στο Δαφνί.

Ξέρετε πολύ καλά ότι αυτή τη στιγμή επησίως δέχεται πρέντε χιλιάδες ασθενείς. Οι χίλιοι περίπου, είναι χρόνοι ασθενείς.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος της λήξης του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτή).

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Εάν εσείς επιμείνετε σε αυτή την πολιτική, όχι μόνο θα μας εκθέσετε διεθνώς, αλλά θα προκαλέσετε κοινωνική αναστάτωση, που θεωρώ ότι μία εκσυγχρονιστική Κυβέρνηση ούτε την εκπροσωπεί ούτε την αντιπροσωπεύει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε Πρόεδρε, σίγουρα η ψυχιατρική μεταρρύθμιση χρειάζεται συνέχεια, όπως σας είπα. Χρειάζεται προσπάθεια και από πλευράς της Πολιτείας- εξεύρεση πόρων, είτε εθνικών, είτε από την Ευρωπαϊκή Ένωση- χρειάζεται προσπάθεια από τους επιστήμονες, κατανόηση και αγκάλιασμα αυτών των προσπαθειών από την κοινωνία.

Εμείς, προς το παρόν πάντως, δεν έχουμε κανένα περιστατικό που να σταμάτησαν προγράμματα λόγω ελλείψεως πόρων. Υλοποιήθηκαν προγράμματα καταπολέμησης του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας από όλα σχεδόν τα ψυχιατρικά νοσοκομεία της Χώρας, τα οποία έληξαν στις 30.4.97.

Το Υπουργείο Υγείας έχει υποβάλει ειδική πρόταση για την ψυχιατρική μεταρρύθμιση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσα από τα προγράμματα καταπολέμησης του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας. Οι πρώτες εκτιμήσεις είναι θετικές από την Ευρωπαϊκή Ένωση και αναμένεται, εντός των ημερών, η

απάντηση. Είναι μία σωστή πρόταση, απ' ό,τι έχει εκτιμήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση και πιστεύουμε ότι όλα θα πάνε καλά.

'Οσον αφορά τις διατάξεις τις οποίες αναφέρετε στην ερώτηση σας, σας πληροφορούμε ότι ετοιμάζεται νομοσχέδιο, που θα συμπεριλαμβάνει σχέδιο εθνικής τομεοποίησης των υπηρεσιών ψυχικής υγείας και διατάξεις για τις κοινωνικές επιχειρήσεις σε ενδιάμεσες στεγαστικές δομές και άλλες ρυθμίσεις, που θα στηρίζουν πραγματικά την ψυχιατρική μεταρρύθμιση.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Με τα χρήματα:

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Θέλω να πω για άλλη μία φορά, για να καθησυχάσουν και οι εργαζόμενοι, ότι δεν θα υπάρξει κανένα μα κανένα πρόβλημα με την μισθοδοσία και τις άλλες δαπάνες του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, εξαντλήθηκε ο κατάλογος των επικαίων ερωτήσεων.

'Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα, ότι οι Υπουργοί Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Αμυνας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Γεωργίας, Δικαιοσύνης, Δημόσιας Τάξης, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, κατέθεσαν σχέδιο νόμου: "Κύρωση: 1 - της Συμφωνίας μεταξύ των Κυβερνήσεων των Κρατών της Οικονομικής Ένωσης του Μπενελούζ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας, σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα. 2 - της Σύμβασης Εφαρμογής της ανωτέρω Συμφωνίας μεταξύ των ιδίων Κρατών - Μελών. 3 - των Πρωτοκόλλων και των Συμφωνιών προσχώρησης στις παραπάνω Συμφωνίες: της Ιταλικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας, της Δημοκρατίας της Πορτογαλίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Αυστριακής Δημοκρατίας, της Φινλανδικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Δανίας και του Βασιλείου της Σουηδίας, μετά των τελικών πράξεων, πρακτικών, δηλώσεων και κοινών δηλώσεων αυτών".

(Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη

ΤΩΝ ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θα συζητηθεί η με αριθμό 46/15.5.97 επερώτηση, των Βουλευτών κυρίων Θεοφάνη Δημοσχάκη, Αθανασίου Νάκου, Σταύρου Παπαδόπουλου, Γεωργίου Καρασμάνη, Κωνσταντίνου Ευμοιρίδη, Νικολάου Κατσαρού, Θεόφιλου Λεονταρίδη, Ευάγγελου Μπασάκου και Απόστολου Σταύρου προς τον Υπουργό Γεωργίας, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της ελληνικής κτηνοτροφίας.

Κατά τον Κανονισμό, θα την αναπτύξουν την επερώτηση πέντε εκ των κυρίων συναδέλφων. Και είναι ο κ. Θεοφάνης Δημοσχάκης, κ. Νικόλαος Κατσαρός, στη θέση του απουσιάζοντος κ. Αθανασίου Νάκου, ο κ. Σταύρος Παπαδόπουλος, ο κ. Γεωργίος Καρασμάνης και ο κ. Κωνσταντίνος Ευμοιρίδης.

Ο κ. Θεοφάνης Δημοσχάκης έχει το λόγο.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συναδέλφοι, από κάθε άποψη, η κατάσταση, που επικρατεί σήμερα στην ελληνική κτηνοτροφία, είναι όντως δραματική, ενώ δρομολογούνται στο μέλλον τέτοιες εξελίξεις, που θα οδηγήσουν την ελληνική κτηνοτροφία σε οριακό επίπεδο και τους χιλιάδες κτηνοτρόφους στην απόγνωση.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Αναφέρεται και η πτηνοτροφία;

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Τα πάντα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Εννοείτε και τους δύο κλάδους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Την πτηνοτροφία, την κτηνοτροφία, γενικότερα την πολιτική στην κτηνοτροφία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Πτηνοτροφία, χοιροτροφία και αλιεία.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Κονικλοτροφία, όλα.

'Ετσι, φθάσαμε σήμερα στο σημείο, οι κτηνοτρόφοι όλης της Ελλάδος ν'αντιμετωπίζουν το μέλλον με αγωνία, να βρίσκονται στο χείλος του γκρεμού, γιατί το επάγγελμά τους τείνει να εξαφανισθεί.

Ενώ η ελληνική κτηνοτροφία, με την ελληνική γεωργία έπρεπε ν'αποτελούν τομείς υψηλής εθνικής σημασίας, δυστυχώς, η Κυβέρνηση, με την άθλια και πρόχειρη πολιτική της, την έκανε να περνά βαθιά κρίση. Ο 'Ελληνας κτηνοτρόφος βλέπει το εισόδημά του να συρρικνώνεται, να εξανεμίζεται, χωρίς να έχει καμιά επιπτώση.

Οι κοινωνικές και εθνικές επιπτώσεις της δυσμενούς αυτής εξέλιξης γίνονται κάθε μέρα και περισσότερο εμφανείς.

Η Κυβέρνηση και ιδία, η ηγεσία του Υπουργείου Γεωργίας, αδυνατεί ν'αντιμετωπίσει τα προβλήματα της κτηνοτροφίας, προς όφελος των κτηνοτρόφων βεβαίως, ενώ παράλληλα, με την οδιάφορη στάση της και τις παραλείψεις της, τόσο σε εθνικό, όσο και σε κοινοτικό επίπεδο, τα ήδη οξυμένα προβλήματα των κτηνοτρόφων τα επιδεινώνει.

Και όλα αυτά συμβαίνουν σε μια κρίσιμη περίοδο, που επιβάλλεται, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, να εκσυγχρονισθεί η ελληνική κτηνοτροφία, ούτως ώστε να μπορέσει ν'ανταγωνισθεί, όχι μόνον τα προϊόντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και τρίτων χωρών, που απειλούν τα προϊόντα μας, όχι μόνον στην ζένη, αλλά και στην ντόπια αγορά.

Η κτηνοτροφία ήταν πάντα στην Ελλάδα ο ένας εκ των δύο πόλων που απασχολούσε τους νέους της υπαίθρου. Ο ένας ήταν η γεωργία. Ο άλλος ήταν η κτηνοτροφία. Και συμπλήρωνε η κτηνοτροφία το αγροτικό εισόδημα.

Η κτηνοτροφία, τη δεκαετία του 1980, χτυπήθηκε ανελέητα με τα αρνητικά ΝΕΠ, τα υψηλά επιτόκια και κυρίως, με τον ανατοκισμό ανά δίμηνο και τρίμηνο από την ΑΤΕ και την πολιτική της τότε Κυβέρνησης και του τότε Υπουργού Γεωργίας κ. Σημίτη. Έφθαναν στο σημείο, την εποχή εκείνη, να παίρνουν την κτηνοτρόφισσα και τον κτηνοτρόφο και τον μεν να τον κάνουν θυρωρό σε νοσοκομείο, τη δε κτηνοτρόφισσα να την κάνουν καθαρίστρια. Αυτή την υπερήφανη χωριάτισα, να την κατεβάζουν κάτω, για να την κάνουν σκουπιδιάρα και καθαρίστρια και τραπεζοκόμο στον ΟΣΕ, στις δημαρχίες και

στα νοσοκομεία.

Ο μικρός κτηνοτρόφος, κυρίες και κύριοι συναδέλφοι, σήμερα είναι έρμαιο της τύχης. Δεν μπορεί να σχεδιάσει. Δεν μπορεί να επέμβει διορθωτικά. Δεν έχει καμάτη πληροφόρηση, όπως έχει ο επιχειρηματίας. Και γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης των υψηλών επιτοκίων της Α.Τ.Ε., των τοκογλύφων και των πάσης φύσεως εκμεταλλευτών.

Τα έσοδα ενός κτηνοτρόφου προέρχονται από τρεις πηγές: Η μία είναι το γάλα, η άλλη είναι το κρέας και η άλλη είναι οι επιδοτήσεις ή οι αποδημώσεις που παίρνει, είτε από την εθνική κρατική οικονομία είτε από τις επιδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το αιγοπρόβειο γάλα κτυπίεται ανελέητα. Στην πατρίδα μου που είναι όντως μία ευαίσθητη περιοχή, η Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Αλεξανδρούπολης παίρνει με εκατόν ογδόντα δραχμές το πρόβειο γάλα, το δε γίνοντο το πάρεται με εκατό δραχμές. Βέβαια, υπάρχουν ιδιώτες που τους βρίσουμε τόσο πολύ, που δίνουν είκοσι δραχμές περισσότερο, όπως είναι η "ΕΥΡΟΦΑΡΜ", η οποία έχει έδρα το Διδυμότειχο.

'Ολοι γνωρίζουμε τι είπε τον Ιανουάριο ή το Φεβρουάριο ο Υπουργός Γεωργίας στην τηλεόραση. Είπε ότι για φέτος ο προβατοτρόφος εξασφαλίζει διακόσιες είκοσι δραχμές το κιλό.

Εγώ θα προκαλούσα αυτούς τους κτηνοτρόφους που παίρνουν εκατόν ογδόντα δραχμές, εκατόν εβδομήντα δραχμές και εκατό δραχμές για το γίδινο, να κάνουν μία αγωγή στον κύριο Υπουργό Γεωργίας, να βάλει τη διαφορά αυτός από την ταπεττή του.

Θα αναφερθώ τώρα στο κρέας. Εκεί υπάρχει το μεγάλο μαρτύριο. Ο παραγωγός είτε είναι αγελαδοτρόφος είτε είναι προβατοτρόφος, επισκέπτεται τους χασάπηδες και τους εμπόρους στις διάφορες περιοχές και ικετεύει, ωσάν ζητιάνος, να πουλήσει την πραμάτειά του, να πουλήσει το βίος του. Και ο χασάπης του λέει "φέρε μου ένα αρνί σήμερα, φέρε μου ένα κατσίκι αύριο". Και αν τυχόν έχει κανένα μοσχάρι του λέει "κράτησέ το δύο μήνες". Τίνεται βρόδι και στο τέλος, αντί να πουλήσει κρέας μόσχου, πουλάει βρόειο κρέας με τεράστιες επιπτώσεις όσον αφορά τις πιμές.

Να αναφερθώ τώρα στο τι έγινε το Πάσχα. Η Κυβέρνηση έκανε αθρόες εισαγωγές χωρίς να ξέρουμε τον αριθμό -οπωσδήποτε θα ήταν δεκάδες χιλιάδες- σε αρνιά και εριφία από τα Σκόπια, από την Αλβανία, από τη Βουλγαρία.

Ο 'Εβρος που λέμε όλοι ότι είναι ένας ευαίσθητος Νομός και όταν έρχονται πάνω οι Πρωθυπουργοί και οι Υπουργοί δακρύζουν και γεμίζουν τα στήθη τους από εθνική υπερηφάνεια, είχε ογδόντα χιλιάδες αρνιά και εκατό χιλιάδες γύδια και πουλήσει μόνο το 30%. Και από αυτά με το μονοπώλιο που έχει η Θράκη εκεί επάνω, όσα ήταν δέκα κιλά τα πήρε με χίλιες δραχμές το κιλό, όσα ήταν εννέα κιλά τα πήρε με χίλιες εκατό δραχμές το κιλό και όσα ήταν εννέα κιλά τα πήρε με χίλιες εκατό δραχμές το κιλό και όσα ήταν πάνω από έντεκα κιλά, τα πήρε με οκτακόσιες και εννιακόσιες δραχμές το κιλό. Σήμερα, υπάρχει ένα τεράστιο απόθεμα, ιδίως στα γύδια που τα ζητούν οι έμποροι με εξακόσιες και επτακόσιες δραχμές το κιλό.

Αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα σε όλη τη Θράκη γενικότερα και στη Ροδόπη και στην Ξάνθη και ειδικά στον 'Εβρο περιμένοντας και παρακαλώντας να τους πάρουν την πραμάτεια.

'Ερχομαι, τώρα στο θέμα των ενισχύσεων.

Φέτος, όσον αφορά τα αμνοερίφια, τα αιγοπρόβατα περικόπηκαν οι ενισχύσεις κατά χίλιες οκτακόσιες με δύο χιλιάδες δραχμές τα επιλέξιμα, γιατί ανέβηκε λέει, το αιγοπρόβειο κρέας, λόγω του ότι οι καταναλωτές προτιμούν αιγοπρόβατα και όχι κρέας μόσχου, λόγω των τρελών αγελάδων. Επόμενο ήταν να μειωθεί το εισόδημα από τα επιλέξιμα.

Σας είπα προηγούμενα πόσο πωλούν τα αρνιά και τα γύδια. Ισχύει, λοιπόν, η περικοπή αυτή των χίλιων οκτακοσίων και δύο χιλιάδων δραχμών κατά κεφαλή αμνοερίφιου.

Ξέρετε, κύριε Υπουργέ, πόσο πληρωνόταν ο αιγοπροβατοτρόφος το 1992-1993 με τη σώφρονα πολιτική που έκανε τότε το Υπουργείο Εμπορίου και το Υπουργείο Γεωργίας; Πληρωνόταν χίλιες πεντακόσιες και χίλιες εξακόσιες δραχμές

το κιλό.

Ξέρετε, πόσο έπαιρνε ο γαλακτοπαραγωγός του πρόβειου γάλακτος και του γίδινου την εποχή του 1992-1993; Έπαιρνε διακόσιες πενήντα δραχμές για το πρόβειο γάλα και εκατόν ογδόντα δραχμές για το γίδινο γάλα. Συγκρίνετε τις εκατόν ογδόντα δραχμές και τις εκατό δραχμές με τις εξακόσιες δραχμές που πωλείται σήμερα το γίδινο και τις χίλιες που πωλείται σήμερα το αρνί για να καταλήξετε στο τι εισόδημα συγκεντρώνει τελικά αυτός ο έρμος ο άνθρωπος, που στο κάτω-κάτω, με το βιος του το ζωντανό αντιλαλούν τα βουνά και τα λαγκάδια από ζωντάνια. Πώς να το κάνουμε;

Εσείς ακούτε τη φωνή της τηλεόρασης, ακούτε τι διαλαλούν οι δημοσιογράφοι στη Βαρβάκειο κρεαταγόρα, "τόσο έφθασε το κατοίκι, τόσο έφθασε το αρνί" και δε ρωτάτε ποτέ, στα χέρια του παραγωγού τι λεφτά πέφτουν. Αυτό είναι το φλέγον.

Δε σας ενδιαφέρει καθόλου τι θα εισπράξει ο ταλαιπωρος, ο δυστυχής κτηνοτρόφος. Εσείς υποστηρίζετε τον κτηνοτρόφο της Αλβανίας, των Σκοπίων και της Βουλγαρίας.

Οι εξισωτικές αποζημιώσεις για τα μεγάλα ζώα καθυστερούν εγκληματικά, πέραν του ενάμισι ετους και οι αγελαδοτρόφοι είναι "στο περίμενε". Εσάς σας ενδιαφέρει να πέσει ο πληθωρισμός. Το Πάσχα δε σας ενδιαφέρει πώς περνάει αυτός το δυστυχής κτηνοτρόφος. Η πορεία ενός κτηνοτρόφου, όσον αφορά το κόστος, πάντα είναι ανοδική, ενώ τα έσοδά του έχουν πάντα καπιούσα πορεία.

Κύριε Υπουργέ, ρωτήσατε αλήθεια έναν αιγοπροβατοτρόφο τι έσοδα και τι έξοδα έχει; Εγώ έχω πάντα επαφή με κτηνοτρόφους και προχέθη κάλεσα δύο απ' αυτούς να μου πούν τι ξοδεύουν. Ένα πρόβατο χρειάζεται τροφή έξι μήνες το χρόνο, εκατόν ογδόντα μέρες και ημερησίως χρειάζονται εκατόν εξήντα δραχμές. Κάντε έναν υπολογισμό. Είναι περίπου τριάντα χιλιάδες, πέραν των ημερομισθίων που χρησιμοποιεί ο τσοπάνος πολλές φορές, αν δεν ασχολείται ο ίδιος και όλη την οικογένειά του με την κτηνοτροφία. Όταν πουλάει το κιλό το γάλα εκατόν ογδόντα δραχμές και το κρέας ενιακόσιες δραχμές το κιλό και περικόπτεται η επιδότηση, πώς θα επιβιώσει αυτός ο άνθρωπος;

Ο κτηνοτρόφος έναντι αυτής της τραγικής κατάστασης που διέρχεται έχει τρεις κηδεμόνες. Ο ένας είναι ο Συνεταιρισμός, ο άλλος είναι η Α.Τ.Ε. και ο τρίτος είναι η Πολιτεία. Οι Συνεταιρισμοί και οι Ενώσεις, ενώ έπρεπε να του δίνουν σωστή πληροφόρηση, να τον στηρίζουν και να πρωθυΐν τα προϊόντα του, αυτοί με τη δύναμη της πίεσης που έχουν στις εκάστοτε κυβερνήσεις ρυθμίζουν τα δικά τους χρέοι χωρίς ο αγρότη ή ο κτηνοτρόφος να απολαμβάνει τίποτα. Τον εφοδιάζουν με ζωοτροφές, που τις περισσότερες φορές είναι κατά 70% ακριβότερες από τη συγκεντρωση που κάνουν οι ίδιες οι ενώσεις και οι συνεταιρισμοί, από τους παραγωγούς. Είτε αυτό λέγεται καλαμπόκι είτε λέγεται κριθάρι είτε λέγετε θήραμα, είναι ακριβότερα.

Το καλαμπόκι το παίρνουν τριάντα δύο δραχμές και το πουλάνε εξήντα πέντε έως ογδόντα δραχμές σε νησιά, όπως είναι η Σαμοθράκη -στην ακριτική περιοχή- που έχει κτηνοτροφία. Το κριθάρι το πουλάνε εξήντα πέντε δραχμές και το θήραμα ογδόντα δύο δραχμές.

Αν πάλι έχουν τυροκομεία, τότε γίνεται "μύλος". Τον έχουν "στο περίμενε". Ακούσατε τι πληρώνει η Ενώση της περιοχής μου. Είκοσι δραχμές φθηνότερα, απ' ό,τι πληρώνει ένας ιδιώτης.

Η Α.Τ.Ε., αυτό το μοναδικό χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για τον αγρότη και τον κτηνοτρόφο, ενεργεί κατά το δοκούν. Δέχεται τις καταθέσεις -αν υπάρχουν καταθέσεις- με 8% και τους χορηγεί δάνεια -τους χορηγούς μέχρι πρότινος τουλάχιστον- με 19% έως 24%. Και μάλιστα, τα κάνει απαιτητά σε εποχές που δεν έχουν έσοδα, για να τους καταστήσει υπερήμερους και να τους εξοντώσει.

'Οσες φορές αναθέτει η πολιτεία σ' αυτήν να τους ρυθμίσει τα χρέη, αυτή κάνει τη ρύθμιση όπως τη συμφέρει και πολλές φορές τα επιτόκια της ρύθμισης είναι 4% με 5% υψηλότερα, απ' ό,τι είναι στις άλλες τράπεζες που ρυθμίζουν άλλες περιπτώσεις επιχειρηματών, άλλου είδους. Παίρνουν δε, προμήθεια 1,5% με 2% για την εξυπηρέτηση που κάνουν στην

πολιτεία, να εξυπηρετήσουν τον κτηνοτρόφο.

Με άλλα λόγια, η Α.Τ.Ε., αντί να είναι ένα εργαλείο χρήσιμο για τον κτηνοτρόφο, με τους μηχανισμούς που διαθέτει φρακάρει την οποιαδήποτε βελτίωση του αγρότη και του κτηνοτρόφου. Με λίγα λόγια, αναθέτουμε στο "λύκο", που είναι η Α.Τ.Ε., να φυλάξει τα "πρόβατα", που είναι ο κτηνοτρόφος, ο αγρότης.

Αυτά περίπου συμβαίνουν με όλα τα ειδη της κτηνοτροφίας είτε αυτή λέγεται βοοτροφία είτε λέγεται χοιροτροφία είτε λέγεται πτηνοτροφία είτε κονικλοτροφία είτε και αλιεία. Η υπερχρέωση συνεχίζεται και η Α.Τ.Ε. απειλεί, εκβιάζει και χονδράινει τους λογαριασμούς.

'Ερχομαι τώρα στην ελληνική Πολιτεία. Είναι γεγονός ότι στο παρελθόν επί κυβερνήσεων ΠΑ.ΣΟ.Κ. προτάθηκαν διάφορες ρυθμίσεις, οι οποίες όμως δεν απέδωσαν, λόγω του ότι έλειπαν ουσιαστικά κίνητρα για να ενδιαφερθούν οι κτηνοτρόφοι.

Ουσιαστική και γενναία παρέμβαση ρύθμισης ληγήπροθέσμων οφειλών των κτηνοτρόφων όλων των κλάδων και των αλιέων, έγινε το 1992 από τις κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας και από τον τότε Πρόεδρο της Κυβέρνησης Κ. Μητσοτάκη προσωπικά, με την υπ' αριθμόν 1838/1992 απόφαση της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων. Αποφασίστηκε τότε να καλυφθούν 100% ληγήπροθέσμες οφειλές μέχρι 31.12.1991, από τόκους δανείων προς την ΑΤΕ των βοοτρόφων και τον αιγοπροβατοτρόφων της χώρας και η ρύθμιση του υπόλοιπου για δέκα χρόνια.

Η απόφαση κάλυπτε βέβαια εδώ μόνο τις περιπτώσεις αιγοπροβατοτρόφων βοοτρόφων και αφορούσε επτά χιλιάδες εκμεταλλεύσεις. Και ενώ επρόκειτο το Υπουργείο Γεωργίας να προβεί στη ρύθμιση, υπήρξε παρέμβαση της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η οποία ζητούσε να εξετασθεί το θέμα από την αρχή και αν αυτό συμβιβάζεται με τους κανονισμούς που έχει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πράγματι η Κοινότητα έστειλε στις 28.7.1993 και 2.8.1993 έγγραφο και έλεγε ότι μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα. Και τότε εξέδοθη η υπ' αριθμόν 1967/1993 απόφαση της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων με την οποία τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε η απόφαση 1838 και επεκτείνονταν πλέον η ρύθμιση για όλα τα ειδη της κτηνοτροφίας είτε αυτό λέγεται χοιροτροφεία είτε λέγεται κτηνοτροφία είτε κονικλοτροφία και αλιεία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Και με τη συμφωνία της Ευρώπης.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Και με τη συμφωνία της Ευρώπης.

Και εκάλυπτε όλες τις οφειλές και τους τόκους μέχρι 31.12.1992. Στην ίδια απόφαση επίσης, περιλαμβάνονταν και όσες υποθέσεις είχαν σταλεί στο δημόσιο ταμείο. Και αυτές ρυθμίζονταν. Η Α.Τ.Ε. θα επιπλέον τα λεφτά της από το ελληνικό Δημόσιο, το οποίο ήταν ο εγγυητής.

'Ετσι, με τις πιο πάνω τροποποιήσεις-διευρύνσεις το ποσό που ρυθμίζονταν ήταν πενήντα δισεκατομμύρια και αφορούσε δέκα πέντε χιλιάδες κτηνοτρόφους και αλιείς. Δυστυχώς η τότε Κυβέρνηση έπεισε με δόλιο τρόπο, είναι τοις πάσι γνωστό. Μάλιστα είχαμε 8 του μηνός το συνεταιριστικό νομοσχέδιο, του οποίου ήμουν εισηγητής. Τότε συμπληρώθηκε -δύο μέρες πριν πέσει η Κυβέρνηση- η τροπολογία αυτή. Δυστυχώς δεν υλοποιήθηκε. Ας ώψεται ο κ. Σαμαράς και οι συν αυτώ που ήταν αίτιοι και προάγγελοι του τι θα επακολουθούσε για την ελληνική κτηνοτροφία. Γιατί πιστεύωντα ότι η ρύθμιση αυτή έδινε οξυγόνο, έδινε εφαλτήριο στους κτηνοτρόφους να ξεκινήσουν από την αρχή, από μηδενική βάση και όχι από το φαύλο κύκλο των δυσβάσταχτων χρεών, που είναι βουλιαγμένοι και σήμερα ακόμη από την εκσυχρονιστική σας κυβέρνηση, κύριε Υπουργέ.

Δυστυχώς μετά τις εκλογές του 1993 η κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. έδωσε εντολή να ανασταλούν και να μη ρυθμιστούν σύμφωνα με αυτές τις κανονιστικές πράξεις. Η κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε άλλες προτεραιότητες, είχε τις αστικές συ-

γκοινωνίες του Κολλά, τα εξακόσια-επτακόσια δισεκατομμύρια, τα οχτακόσια δισεκατομμύρια της Ε.Τ.Β.Α., είχε τα Ναυπηγεία, την Ολυμπιακή, την Πειραιϊκή-Πατραϊκή. Τι να την ενδιαφέρουν οι κτηνοτρόφοι; Άλλωστε αυτοί ας χρώσταγαν παραπάνω ποιός τους έφταιγε. Χρώσταγαν πενήντα δισεκατομμύρια μόνο και κάθονταν στα βουνά και στα λαγγάδια. Δεν κάθονταν στο κέντρο της Αθήνας να εκβιάζουν κάθε ημέρα με απεργίες. Αυτοί δυστυχώς, διάλεξαν το επάγγελμα του κτηνοτρόφου και του ψαρά. Δεν ήταν ούτε Κολλάδες ούτε Κοσκωτάδες.

Δυστυχώς η Κυβέρνηση πήγε να κάνει μία ρύθμιση το 1994. Αυτή ήταν περιορισμένη, δεν την ακολούθησε ούτε ένας κτηνοτρόφος. Πολλοί κτηνοτρόφοι από αυτούς, έκαναν χρήση των κανονιστικών πράξεων. Προσέφυγαν στη Δικαιοσύνη και δικαιωθηκαν και από τα πρωτοβάθμια και από τα δευτεροβάθμια δικαιώματα. Τώρα νομίζω ότι δικάστηκε η αναίρεση που έκανε η Αγροτική Τράπεζα στον Άρειο Πάγο. Περιμένουμε τα αποτελέσματα και πιστεύω, κατά την ταπεινή μου άποψη, ότι οι κτηνοτρόφοι τελικά θα δικαιωθούν. Τι θα κάνει επομένως η Κυβέρνηση εάν τυχόν δικαιωθούν οι κτηνοτρόφοι; Δεν έφθαναν, όμως, όλα αυτά, έρχονται και τα πρόστιμα για υπερβάσεις. Αναφέρομαι στις ποσοστώσεις γάλακτος, που φέτος θα είναι γύρω στα επτακόσια εκατομμύρια. Είναι και τα πεντακόσια εκατομμύρια τα περισσά, σύνολο δηλαδή περίπου 1,2 δισεκατομμύρια, τα οποία θα πέσουν στις πλάτες των αγελαδοτρόφων. Δυστυχώς, η Κυβέρνηση εδώ και τέσσερα χρόνια δεν μπορεί να εξασφαλίσει ούτε για ένα τόνο γάλα αγελαδινού ποσόστωση. Είναι χαρακτηριστική ακόμα η ολιγωρία και η ανικανότητα της Κυβέρνησης να αντιμετωπίσει τα προβλήματα του αφθώδους πυρετού και της ευλογίας.

Ο νομός, στον οποίο έχω την τιμή να εκλέγομαι, χτυπήθηκε ανελέητα από τον αφθώδη πυρετό και την ευλογία, ο οποίος ήρθε από τις γειτονικές χώρες. Άλλα, δυστυχώς, δεν υπάρχει καμία πρόληψη ή καταστολή. Το μόνο που ζέρουμε είναι "παρουσιάζεται κρούσμα; Σκότωσέ τα όλα, εξαφάνισέ τα, να δούμε τι θα κάνουμε στο τέλος".

Η Νέα Δημοκρατία στηρίζει τα δίκαια αιτήματα των κτηνοτρόφων. Είχε έγκαιρα ειδοποιήσει την Κυβέρνηση ότι η ανυπαρξία πολιτικής κ.λπ. στον τομέα αυτό, οδηγεί τους κτηνοτρόφους σε αφανισμό. Από το 1994 προέβη σε ρεαλιστικές και υπεύθυνες προτάσεις, πέρα του γενικού χαρακτήρα που είχαν, όπως μείωση του κόστους παραγωγής κ.λπ. Ζήτησε αύξηση όσον αφορά τη μεταποίηση και την εμπορία των κτηνοτροφικών προϊόντων, τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών, στήριξη των Ελλήνων κτηνοτρόφων και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην ελληνική ύπαιθρο.

Δυστυχώς, η Κυβέρνησή σας, κύριε Υπουργέ, περιπαίζει με τους γεωργούς και τους κτηνοτρόφους. Ειδικά ο Υπουργός Γεωργίας τη μία εξαγγέλει "φυτέψει καρπούζια" και τα πετάνε μέσα στους δρόμους. Την άλλη εξαγγέλει "καλλιεργείστε καλαμπόκια" και οι τιμές πέφτουν στο 40%. Οι τιμές του 1994-1995 ήταν πενήντα δραχμές στα χέρια παραγωγού και το 1996 ήταν τριάντα δύο δραχμές.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος της λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Την άλλη ενώ έπερπετε το Υπουργείο Γεωργίας να είναι θεματοφύλακας ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Να ολοκληρώσετε, θα παρακαλέσω, κύριε Δημοσχάκη, γιατί είναι και άλλοι συνάδελφοι που θα μιλήσουν.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

...των συμφερόντων των Ελλήνων κτηνοτρόφων, αυτούς το Πάσχα τους κατακαίει με τις αιθρόες εισαγωγές.

Οι Έλληνες κτηνοτρόφοι από τη σημερινή Κυβέρνηση και από το σημερινό Υπουργό Γεωργίας είναι σε διώμοδο. Με το να διώκεται ο κτηνοτρόφος, κύριε Υπουργέ, διώκεται η ελληνική ύπαιθρος, βλάπτεται η ζωντάνια της Ελλάδος.

(Στο σημείο αυτό και πάλι ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος της λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Ένα λεπτό να μου δώσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Σας παρακαλώ,

σας έδωσα δύο-τρία λεπτά, σας δίνω ένα ακόμη, αλλά θα παρακαλέσω να τελειώνετε.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Είμαι πρώτος επερωτών και ας μου κόψετε από τη δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Όχι, δε γίνεται μεταβίβαση δικαιωμάτων εκ του αποθέματικού.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Με τη σημερινή σας πολιτική, εξαφανίζετε τα ζώα. Θα τα βλέπουμε μόνο στα εικονογραφημένα βιβλία των παιδιών και στους ζωολογικούς κήπους.

Επερωτάσθε, κύριε Υπουργέ, γιατί φθάσατε τον 'Ελληνα κτηνοτρόφο στην απόγνωση και στην εξόντωση. Επερωτάσθε γιατί δεν εφαρμόζετε την 1967/93 της Ε.Τ.Ε. σε συνδυασμό με την 1838/93 της τότε κυβέρνησης Μητσοτάκη, που δίνει ρεαλιστική λύση. Επερωτάσθε, γιατί δεν εφαρμόζετε τις δικαιοστικές αποφάσεις που δικαιώνουν τους κτηνοτρόφους και είναι τελεσδίκης αποφάσεις. Επερωτάσθε, γιατί με την πολιτική που ασκείτε, επάγγελμα "κτηνοτρόφος" και κλάδος κτηνοτροφίας, σε λίγο δεν θα υπάρχει στα ελληνικά λεξιλόγια. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Λάρισας κ. Νικόλαος Κατσαρός έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω αν ο κύριος Υψηλούργος ξέρει πόσο τραγική είναι σήμερα η κατάσταση των κτηνοτρόφων. Πιστεύω ότι δεν το έχει συνειδητοποίησε πλήρως και εκείνος και πολύ περισσότερο η Κυβέρνηση του. Κύριε Πρόεδρε, αν σήμερα η Αγροτική Τράπεζα έλεγε στους κτηνοτρόφους "θέλω να μου καταβάλετε τα ληξιπρόθεσμα και απατητά χρέω σας μέσα σε ένα μήνα, γιατί αλλιώς θα εφαρμόσω εκείνα τα οποία ορίζουν οι νόμοι" όλη η Ελλάδα, κύριε Υπουργέ, θα μετατρεπόταν σε ένα χώρα εκ πλειστηριασμών. Ήδη άρχισαν να γίνονται αυτοί οι πλειστηριασμοί. Στην εκλογική μου περιφέρεια κυνηγούν τις αγελάδες ενός κτηνοτρόφου για να τις βρούν, για να τις κατάσχουν και να τις σφάξει και να τις πουλήσει η Αγροτική Τράπεζα, για να εισπράξει τα χρήματά της. Εκεί έχουμε καταντήσει.

Και να σας πω και πώς φθάσαμε εκεί. Ένα παράδειγμα προκύπτει από μία ερώτηση την οποία έχω καταθέσει και στην οποία πήρα σχετική απάντηση. Κτηνοτρόφος που δανείσθηκε το 1989-1990-1991 είκοσι τρία συνολικά εκατομμύρια να αγοράσει αγελάδες και πρόβατα, έφθασε στο σημείο από τότε να πληρώσει περίπου είκοσι εκατομμύρια από τα είκοσι τρία που πήρε, και σήμερα να οφείλει άλλα τριάντα οκτώ εκατομμύρια. Πώς φθάσαμε σε αυτό το σημείο; Είναι 100% ευθύνη των καταρούς κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Κύριε Υπουργέ, θα θυμάσθε εκείνη την ιστορία των αρνητικών ΝΕΠ. Επιδοτούσαμε ξένα κτηνοτροφικά προϊόντα για να κρατήσουμε χαμηλές τις πιέσεις των ελληνικών κτηνοτροφικών προϊόντων. Αυτά τα πλήρωσαν οι Έλληνες κτηνοτρόφοι.

Στη συνέχεια είχαμε τα δυσβάστακτα επιτόκια της Αγροτικής Τράπεζας μερικές μονάδες πάνω από τα επιτόκια των άλλων τραπεζών.

Τρίτον, είχαμε υπέρογκους τόκους υπερημερίας. Σήμερα είναι τέσσερις-πέντε μονάδες παραπάνω από το συμβατικό τόκο. Και δεν ξέρω, αν γνωρίζετε, κύριε Υπουργέ, ότι κάθε τρεις μήνες στους μη κατ' αποκλειστικό επάγγελμα κτηνοτρόφους κεφαλοποιούνται οι τόκοι και ανατοκίζονται. Αυτό συμβαίνει κάθε έξι μήνες από την ημέρα που έχουν γίνει υπερήμεροι οι κτηνοτρόφοι για τους κατά κύριον επάγγελμα ασκούντες το επάγγελμα του κτηνοτρόφου.

Ακόμα είναι η εκτεταμένη νοθεία που γίνεται. Σε ερώτησή μου απάντησε -ο τότε Υπουργός Γεωργίας- ότι πενήντα ένας τυρέμπτοροι κάνουν χρήση αγελαδινού γάλακτος για την παραγωγή φέτας. Παρά το γεγονός ότι έστειλα στις εισαγγελικές αρχές όλες αυτές τις απαντήσεις δεν είχα καμμία απολύτως απάντηση και δεν έγινε τίποτε απολύτως. Η Κυβέρνηση και τα οποιαδήποτε άλλα όργανα κατάπιαν αυτήν την εκτεταμένη νοθεία.

Επίσης, είναι οι ποσοστώσεις στο αγελαδινό γάλα. Είναι τρομερό αυτό που συμβαίνει. Ο τότε Υπουργός Γεωργίας σε ερώτησή μου απέτησε για το ποια είναι τα ποσοστά ποσοστώσεων αγελαδινού γάλακτος επί της παραγωγής. Η Ελλάδα έχει το μικρότερο ποσοστό. Το 86% της παραγωγής καλύπτεται από τις ποσοστώσεις. Η Πορτογαλία έχει πάρει ποσοστώσεις 111%, η Ιρλανδία 103%, το Λουξεμβούργο 100%, η Γερμανία 99%, η Ολλανδία 100%, η Δανία 98%, η Γαλλία 94% και η Αγγλία 97%. Εμείς το 86%. Φαίνεται ότι κάνουμε πολύ μεγάλους αγώνες για να έχουμε ίση μεταχείριση εν σχέσει με τις άλλες χώρες!! Να τα αποτελέσματα!

Κύριε Υπουργέ, μου κάνει κατάπληξη και κάπι άλλο. Για τις ενισχύσεις, για τις βελτιώσεις κτηνοτροφικών και γεωργικών εγκαταστάσεων με τον προϋπολογισμό τον οποίο εκτελούμε μεταφέρθηκαν, όπως μου λέτε σε μια απάντησή σας, τα σχετικά κονδύλια, οι πιστώσεις των διαρθρωτικών προγραμμάτων συμμετοχής σε δαπάνες FEOGA κ.λπ, από τον τακτικό Προϋπολογισμό που είχαν προταθεί, στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Αυτά το Δεκέμβριο του 1996. Ξέρετε ότι από τότε μέχρι τώρα δεν έγινε καμία απολύτως προσπάθεια για τη νομοθετική ρύθμιση που χρειάζεται; Είναι έτοιμα χρήματα για να τα πάρετε και δε βρήκατε χρόνο να περάσετε μία τροπολογία! Αυτή είναι η κατάσταση.

Υπάρχουν και πάρα πολλά άλλα, αλλά δεν έχω το χρόνο να ασχοληθώ. 'Όλα αυτά έχουν οδηγήσει τους κτηνοτρόφους στην τραγική κατάσταση στην οποία βρίσκονται σήμερα. Και αντί, κύριε Υπουργέ, να αντιμετωπίσετε τα προβλήματα ως υπαίτιοι αυτής της καταστάσεως τους οδηγείτε σε δίκες. 'Επρεπε να τους δείτε την Παρασκευή και σήμερα στη Λάρισα. 'Ημουν εκεί. 'Επρεπε να δείτε τους ταλαίπωρους αγρότες και κτηνοτρόφους σε ποια κατάσταση τους έχετε φέρει και πώς τους μεταχειρίζεσθε. Δικαίως αναρωτώνται, είναι δίκαια μια τέτοια πολιτεία, η οποία δεν αναγνωρίζει τις ευθύνες της και δεν κάνει κανένα βήμα για να μπορέσει να διορθώσει την κατάσταση;

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ(Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Ο κ. Σταύρος Παπαδόπουλος έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, είναι πλέον γνωστό σε όλους μας ότι οι γεωργοκτηνοτρόφοι στη χώρα μας βρίσκονται σε άθλια οικονομική κατάσταση. Σήμερα βρίσκονται στα πρόθυρα της καταστροφής εξαιτίας της αδιαφορίας που δείχνει η Κυβέρνηση απέναντι στην πλέον αδικημένη τάξη Ελλήνων, απέναντι στη κοινωνική ομάδα των γεωργοκτηνοτρόφων.

Αποτέλεσμα αυτής της αδιαφορίας και αναλγησίας που δείχνει η σημερινή Κυβέρνηση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. και ιδιαίτερα ο Πρωθυπουργός απέναντι σ' αυτούς τους ανθρώπους, είναι η συσσωρευση πολλών προβλημάτων που οδηγούν σε αδιέξοδη την τάξη των γεωργοκτηνοτρόφων, τόσο οικονομικά όσο και κοινωνικά.

Τα κοινωνικά αδιέξοδα ήδη τα αισθανθήκαμε με τις δυναμικές καταλήψεις του Υπουργείου Μακεδονίας Θράκης και το πέταγμα του γάλακτος στο προαύλιο του Υπουργείου και στους δρόμους των μεγαλουπόλεων της χώρας κατά το γενικό ξεσηκωμό των γεωργοκτηνοτρόφων μας.

'Οσο για το οικονομικό αδιέξοδο είναι πάλι γνωστή η αδυναμία εξόφλησης των ληξιπρόθεσμων δόσεων των δανείων προς την ΑΤΕ και γενικότερα των χρεών των γεωργοκτηνοτρόφων.

Εδώ είναι το παράδοξο, η κυβέρνηση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. που χρόνια τώρα φωνάζει ότι είναι κυβέρνηση όλων των Ελλήνων, δυστυχώς έγινε κυβέρνηση ολίγων φιλελλήνων και των συγγενών αυτών, όπως έλεγε ο αείμνηστος Θανάσης Κανελλόπουλος, εξυπηρετώντας, ρυθμίζοντας και χαρίζοντας τα χρέη τους και τέτοιοι είναι οι έχοντες και οι κατέχοντες τα πολυτελή αυτοκίνητα και κότερα, οι έχοντες και κατέχοντες μεγαλομέτοχοι στις διάφορες ποδοσφαιρικές ΠΑΕ και ξεχούν παντελώς την πλέον αδικημένη τάξη των γεωργοκτηνοτρόφων που μέρα νύχτα μοχθούν κάτω από ανθυγεινές συνθήκες για να παράγουν αγαθά πρώτης ανάγκης και να ταΐσουν όλους

τους άλλους Έλληνες. Τα χρέη όμως των οποίων ρύθμισε η συντηρητική Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, όπως λέτε εσείς, με τον τότε Πρωθυπουργό Κωνσταντίνο Μητσοτάκη το 1993 και δεν είχε παρά να τα εφαρμόσει εκείνα τα μέτρα η δήθεν φιλολαϊκή Κυβέρνηση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. για να ανακουφίσει τους κτηνοτρόφους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι γεωργοκτηνοτρόφοι της χώρας μας είναι η μόνη τάξη, είναι η μόνη κοινωνική ομάδα των Ελλήνων που εργάζεται όλο το χρόνο μαζί με όλα τα μέλη της οικογένειάς τους, χωρίς να αμείβονται και χωρίς να απολαμβάνουν έστω το βασικό ημερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη του Ι.Κ.Α. και μπορώ να πω ότι όλοι είναι χρεωμένοι στην Αγροτική Τράπεζα.

Κύριε Υπουργέ, να πάτε στην πατρίδα μου στην περιοχή Πρωτοουαράνης, Κάτω Νευροκοπίου και Παρανεστίου και πάρτε τυχαία μία, δύο ή τρεις κάρτες από την Α.Τ.Ε. και εκεί θα δείτε ότι όλοι είναι χρεωμένοι και όλοι εργάζονται 365 ημέρες μαζί με τις οικογένειές τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι εμείς που προερχόμαστε από αγροτικές περιφέρειες γνωρίζουμε πολύ καλά ότι οι γεωργοκτηνοτρόφοι εργάζονται κάθε μέρα γιατί τα ζώα δεν έχουν αργίες, κάτω από ανθυγεινές συνθήκες μέσα στις κοπτριές και κινδυνεύουν από τις ζωνόσους και παρ' όλα αυτά είναι χρεωμένοι στην Α.Τ.Ε. και μάλιστα σε τέτοιο βαθμό που ακόμα και τα τρισέγγονά τους δε θα μπορέσουν να εξοφλήσουν τις οφελείς τους. Μάλιστα είναι χρεωμένοι όχι γιατί είναι τεμπέληδες και δεν εργάζονται όσο πρέπει να γιατί σπαταλούν τα χρήματά τους σε γλέντια και σε άλλες χαρές της ζωής, όπως θέλουν να ισχυρίζονται ορισμένοι, αλλά γιατί οι τιμές στα γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντων που είναι τα καύσιμα τα φυτοφάρμακα και τα αγροτικά μηχανήματα, σχεδόν έχουν υπερδιπλασιαστεί.

'Ηλθε λοιπόν η ώρα, κύριε Υπουργέ, να σκύψετε πάνω στο πρόβλημα των γεωργοκτηνοτρόφων να αφουγκρασθείτε τον πόνο τους να αισθανθείτε το μόχθο και τον ιδρώτα τους, ιδρώτας που θα μπορούσε να λούσει όλους εμάς και να τους απαλλάξετε από τα χρέη τους, χρέη που προέρχονται από τόκους και ιδιαίτερα από τόκους υπερημερίας που κάποτε έφτασαν το 43% και αυτή τη στιγμή είναι γύρω στο 30%.

Κύριε Υπουργέ, πρέπει να σας πω ότι αυτήν τη στιγμή κινδυνεύουν να χάσουν τα σπίτια τους, ιδιαίτερα όσα βεβαιωθήκαν στο δημόσιο ταμείο. Μέσα σε τρία χρόνια αυτά τα χρέη έχουν υπερτριπλασιαστεί και τους έρχονται αυτήν τη στιγμή ειδοποίησες "ελάτε να εξοφλήσετε διαφορετικά θα ενεργήσουμε δεόντως".

Νομίζω πως θα κατηγορηθείτε, αν δε λύσετε τα προβλήματα αυτών των ανθρώπων και δε ρυθμίσετε τα χρέη τους -και μάλιστα δίκαια- ότι εξυπηρετείτε τους τοκογλύφους, όπως είναι η Δ.Ο.Υ. και η Α.Τ.Ε.

Γιατί, τα ποσά που έχουν βεβαιωθεί και προς το Δημόσιο Ταμείο, έχουν υπερτριπλασιασθεί από το 1993 και γιατί, επαναλαμβάνω, αυτή τη στιγμή απειλούνται να χάσουν οι κτηνοτρόφοι τα σπίτια τους. Η Νέα Δημοκρατία έδειξε την κοινωνική της ευαισθησία απέναντι στη δοκιμαζόμενη τάξη των κτηνοτρόφων, επιχορηγώντας το 1993, κατ' εμάς, με πενήντα δισεκατομμύρια, κατ' εσάς -απάντηση που μου δώσατε από αναφορά- με τρίαντα πέντε δισεκατομμύρια, με τις υπ' αριθμό 1967/93 και 1838/92 αποφάσεις της επιτροπής τιμών και εισοδημάτων.

Δείξτε, λοιπόν, λίγη μεγαλοψυχία, για να βγάλετε από το άγχος της επιβίωσης αυτούς τους ανθρώπους, για να τους βγάλετε από τα οικονομικά αδιέξοδα για τα οποία όμως είναι οι μόνοι που δε φταίνε αυτήν τη στιγμή. Δείξτε τη μεγαλοψυχία σας, για να προλάβουμε την Ελλάδα ζωντανή.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδε-

λφοι, ο κ. Ευγένιος Χαϊτίδης Βουλευτής Σερρών, ζητεί από το Σώμα ολιγοήμερη άδεια απουσίας του στο εξωτερικό.

Εγκρίνει η Βουλή;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η Βουλή ενέκρινε.

Ο κ. Γεώργιος Καρασμάνης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, όλοι εμείς και ιδιαίτερα όσοι εκπροσωπούμε αγροτικές περιφέρειες, γνωρίζουμε από πρώτο χέρι τα δραματικά αδιέξοδα στα οποία βρίσκονται οι Έλληνες κτηνοτρόφοι. Άλλα και εσείς σαν Υφυπουργός Γεωργίας, έχετε μπροστά σας την εικόνα της ελληνικής κτηνοτροφίας, μια εικόνα που την συνθέτουν δύο σημεία:

Πρώτον, η υπερχρέωση, που είναι δυσβάστακη. Είναι λάθος, κύριε Υφυπουργέ, να μην εφαρμόσετε την απόφαση της Νέας Δημοκρατίας του 1993. Οι κτηνοτρόφοι πραγματικά είναι πνιγμένοι στα χρέα. Και είναι γνωστό πως έφθασαν σ' αυτήν την κατάσταση. Δε φταίνε οι κτηνοτρόφοι, αλλά φταίει η περίοδος 1983-1989, με τα αρνητικά Ν.Ε.Π., όπως πολύ σωστά επεσήμανε ο κύριος Αντιπρόεδρος. Το κρέας το μοσχαρίσιο ήταν επιδοτούμενο κατά διακόσιες δραχμές, όπως επίσης και το γάλα και το τυρί και το κασέο.

Από εκεί και πέρα, το δεύτερο σημείο που συνθέτει την εικόνα, είναι το υψηλό κόστος παραγωγής, τα υψηλά βάρβαρα ληστρικά επιτόκια της Αγροτικής Τράπεζας. Παρά το γεγονός ότι ο προϋπολογισμός επιδοτεί τα επιτόκια της Αγροτικής Τράπεζας κατά δύο μονάδες, εν τούτοις, τα επιτόκια της Αγροτικής Τράπεζας είναι τα υψηλότερα στην τραπεζική αγορά. Υπάρχει παραγωγής, αγρότης. Οι συνάδελφοι αναφέρθηκαν στην κτηνοτρόφους. Εγώ θα αναφερθώ σε αγρότες που πήραν δάνειο το 1984 της τάξεως των πέντε εκατομμυρίων. Και σήμερα καλείται αυτός ο αγρότης με διαταγή πληρωμής, ότι αν δεν πληρώσει τα είκοσι οκτώ εκατομμύρια που χρωστάει στην Αγροτική Τράπεζα θα κατασχεθεί το σπίτι του.

Από την άλλη πλευρά, έχουμε τα άδικα πρόστιμα. Δισεκατομμύρια πληρώνουν οι Έλληνες κτηνοτρόφοι, οι αγελαδοτρόφοι, αυτοί οι οποίοι παραβιάζουν την ποσόστωση. Και εδώ υπάρχει μεγάλη αδικία. 'Όπως πολύ σωστά επεσήμανε ο κ. Κατσαρός, είμαστε η μοναδική χώρα που έχουμε τη χαμηλότερη ποσόστωση. Εγώ θα το αναγάγω σε ποσότητα. Στην Ιρλανδία αναλογεί για κάθε κάτοικο χίλια τετρακόσια ογδόντα επτά κιλά ποσόστωση.

Στην Δανία αναλογεί οκτακόσια εξήντα πέντε κιλά ανά κάτοικο. Δεν υπάρχει κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που να είναι κάτω από διακόσια κιλά. Η μοναδική χώρα που είμαστε κάτω από εκατό κιλά είναι η Ελλάδα. Η Ισπανία έχει πάνω από πέντε εκατομμύρια ποσόστωση. Η Ιταλία πάνω από εννέα εκατομμύρια ποσόστωση. Εμείς έχουμε εξακόσιους είκοσι πέντε χιλιάδες τόνους ποσόστωση.

Τα νούμερα δείχνουν πραγματικά την κραυγαλέα αδικία εις βάρος των Ελλήνων κτηνοτρόφων, καθώς επίσης και εις βάρος της εθνικής οικονομίας, αλλά παράλληλα δείχνουν και την οδυναμία της κυβερνητικής πολιτικής, για να μπορέσει πραγματικά να διαπραγματευθεί την ανακατανομή της ποσόστωσης. Κάθε φορά ο Υπουργός Γεωργίας μας λέει ότι θα μας δώσουν στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα εκατόν είκοσι πέντε με εκατόν πενήντα χιλιάδες ποσόστωση και δυστυχώς, ακόμα δεν την είδαμε.

Τελικά, θέλω να ρωτήσω, κύριε Υπουργέ, τι έχετε αποφασίσει σαν Κυβέρνηση; Θέλετε την κτηνοτροφία στην Ελλάδα; Ναι ή όχι; Αν ναι, είσθιε αποφασισμένη σαν Κυβέρνηση να ξεκινήσετε μία εκτορπατεία διάσωσης;

Θα πάτε στην απόφαση του 1993; Θα σταματήσετε επιτέλους αυτόν το διασυρμό των κτηνοτρόφων, να τους σέρνετε από δικαστήριο σε δικαστήριο; Θα τηρήσετε αυτές τις αποφάσεις που βγήκαν και πρωτοβάθμια από τα δικαστήρια;

Ακόμη, θα ήθελα να ρωτήσω ποια είναι τα κίνητρα για να ασχοληθεί κάποιος νέος με το επάγγελμα του κτηνοτρόφου. Αν

δεν θέλετε την κτηνοτροφία πείτε το, για να το ξέρουν οι κτηνοτρόφοι και να πράξουν ανάλογα.

Περιμένουν να ακούσουν συγκεκριμένα μέτρα, περιμένουν φως. Το πρόβλημα της κτηνοτροφίας είναι τεράστιο και ζητάει άμεση και ουσιαστική αντιμετώπιση. 'Όλο λέτε ότι θα πάρετε μέτρα και μέτρα δε βλέπουμε. Επιτέλους, πάρτε αυτές τις γενναίες αποφάσεις, πάρτε αυτά τα γενναία μέτρα, πριν είναι αργά για τους Έλληνες κτηνοτρόφους. Σήμερα όσο ποτέ άλλοτε, χρειάζεται μια πραγματικά γενναία κτηνοτροφική μεταρρύθμιση, η οποία θα έχει αφενός μεν ξεκάθαρους στόχους, αφετέρου θα δίνει εκείνην την ώθηση, ώστε η ελληνική κτηνοτροφία να φύγει από το τέλμα, να φύγει από τα αδιέξοδα.

Πείτε, κύριε Υπουργέ: Θα σεβαστείτε την απόφαση του 1993 της Νέας Δημοκρατίας; Ναι ή όχι; Αυτό περιμένουν οι Έλληνες κτηνοτρόφοι, να σταματήσει πλέον ο βραχνάς της καταχρέωσης.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Ευμοιρίδης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΕΥΜΟΙΡΙΔΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, φαίνεται πως η Κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ. δεν αντελήφθη ακόμη, ότι η μέχρι χθές ήρεμη αγωνία των κτηνοτρόφων, όχι για τη ζωή - αυτό αποτελεί πολυτελεία πα- αλλά για την επιβίωση της στοιχειώδης, σήμερα έχει μετατραπεί σε μια κραυγή διαμαρτυρίας, απόγνωσης, αγανάκτησης, πικρίας, παραπόνου και αύριο πιθανόν να εξελιχθεί σε μια κοινωνική έκρηξη, με απρόβλεπτες και ανεξέλεγκτες δυσμενείς συνέπειες και επιπτώσεις για όλους μας.

Η όλη πολιτική της Κυβέρνησης, στον τομέα της κτηνοτροφίας, δημιούργησε μια κατάσταση που πολύ φοβούμαι πως δεν είναι ούτε ανατρέψιμη ούτε αναστρέψιμη πλέον. Γιατί δε χρειάζεται κανείς να έχει σπουδάσει οικονομικά, δε χρειάζεται να ζει αν θέλετε από πολύ κοντά την κτηνοτροφία, για να μπορέσει να καταλάβει ότι έχουμε οδηγηθεί στην καταστροφή. Γιατί όταν το γάλα φθηναίνει και ακριβαίνει το τυρί, όταν φθηναίνει το καλαμπόκι και οι ζωωτροφές ακριβαίνουν, όταν φθηναίνει το κρέας, όταν τα μάλλινα υφάσματα ακριβαίνουν και φθηναίνει το μαλλί, χρειάζεται κανείς να έχει σπουδάσει οικονομικά για να καταλάβει πως αυτός ο κλάδος αντιμετωπίζει προβλήματα; Χρειάζεται τεράστιες γνώσεις λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος να έχει κανείς, για να καταλάβει ότι η Αγροτική Τράπεζα, η οποία υποτίθεται πως εφαρμόζει την πιστωτική πολιτική της Κυβέρνησης στον τομέα της γεωργίας, έχει μετατραπεί σε μια τοκογλυφική τράπεζα, έχει μετατραπεί σε μια εμπορική τράπεζα, ότι δανείζει με υψηλότερα επιτόκια από ότι οι εμπορικές τράπεζες, ότι ανατοκίζει τους τόκους και συνεπώς και τα επιτόκια τα οποία αναφέρει δεν είναι αληθή, αλλά είναι εικονικά, γιατί στο δεύτερο εξάμηνο ανεβαίνουν, αφούν οι τόκοι του πρώτου εξαμήνου κεφαλαιοποιούνται και τοκίζονται στο δεύτερο εξάμηνο;

Είναι δυνατόν να πιστεύουμε ότι κάτι πάει καλά σε αυτόν τον τομέα, όταν το δημόσιο για όσα δάνεια προς τους κτηνοτρόφους είχε εγγυήσει, προχωρεί -έχουμε στοιχεία και θα τα καταθέσουμε στα Πρακτικά- πλέον σε κατασχέσεις των κινητών περιουσιακών στοιχείων, γιατί τα ακίνητα τα έχει μπλοκαρισμένα η Α.Τ.Ε. και η Αγροτική Τράπεζα συγχρόνως, καθημερινώς κοινοποιεί και επιδίδει στους κτηνοτρόφους διαταγές πληρωμής, έχοντας μάλιστα το προνόμιο να μην προσφεύγει ούτε στη Δικαιοσύνη, για να βγάλει τη διαταγή πληρωμής, για να μπορούν να προβληθούν ή όχι αντιρρήσεις, ενδεχομένως, εναντίον της διαταγής πληρωμής; Είναι δυνατόν, να πιστεύετε λοιπόν, ότι πάει καλά ένας κτηνοτρόφος που έχει το δυσμενές προνόμιο, όπως και οι γεωργοί, να μην έχει εργοδότη με τον οποίο να συνδιαλαγεί, να συζητήσει, να κάνει απεργία, να τον πέσει για να πάρει μέρος εκείνων τα οποία δικαιούται; Όταν ασκεί ένα επάγγελμα που οι αποδόσεις δεν εξαρτώνται από την αξιοσύνη και την εργατικότητά του, αλλά από τις συνθήκες τις δυσμενείς ενίστε

καιρικές, το αν θα έχουμε φόρτο, αν θα βρέξει, δε θα βρέξει, αν θα έχουμε ξηρασία, αν θα υπάρχει νερό για να τα ποτίσουμε; 'Οταν έχει το "δυσμενές προνόμιο" να μην μπορεί να απεργήσει; Γιατί τι να κάνει, να μην πάει δύο μέρες στο στάβλο; Θα ψιφήσουν όλα τα ζωντανά του. 'Οταν δεν έχει ασφαλισμένο όχι μόνο το περιουσιακό του στοιχείο αλλά ούτε τον ίδιο τον εαυτό του ουσιαστικά ούτε τα μέλη της οικογενείας του; 'Οταν υποθηκεύει το μέλλον των παιδιών του, γιατί όλα τα περιουσιακά του στοιχεία, τα ακίνητα, είναι υποθηκευμένα και ενεχειριασμένα τα κινητά, κανένα παιδί κτηνοτρόφου δε θα κληρονομήσει ποτέ τίποτε γιατί το δάνειο των πέντε εκατομμυρίων στο οποίο κάποτε η Πολιτεία τους οδήγησε για να εξασφαλίσει επάρκεια σε κρέας και γαλακτοκομικά προϊόντα, ώστε να κάνουν μονάδες μικρές η μεγάλες, τους οδήγησε στην καταστροφή. Με τη σκέψη να εξασφαλίσει η Πολιτεία στους άλλους πολίτες -και είναι μέχρι ένα σημείο σωστή η σκέψη των Κυβερνήσεων-φθηνό κρέας και γαλακτοκομικά προϊόντα εισήγαγε από το εξωτερικό αλόγιστα, καθόρισε τιμές μικρότερες από το κόστος παραγωγής στα χέρια των κτηνοτρόφων, με αποτέλεσμα να τους καταστρέψει και για ένα δάνειο δέκα εκατομμυρίων πλήρωσε ο κτηνοτρόφος είκοσι εκατομμύρια και χρωστάει ογδόντα εκατομμύρια ακόμα.

Και πιστεύετε ότι θα τα εισπράξετε ποτέ αυτά τα δάνεια ή οποιαδήποτε κυβέρνηση θα τα εισπράξει ποτέ; Αν δε γίνει γενναία ρύθμιση να πιστέψει ο κτηνοτρόφος ότι θα έχει τη δυνατότητα να πληρώσει -να μπορεί δηλαδή να πληρώνει κάθε χρόνο μία δόση που να καλύπτει και τους τόκους της χρονιάς αλλά και μέρος του κεφαλαίου για να μπορεί να ξεχρεώσει κάποτε- ποτέ μα ποτέ δε θα μπορέσετε να εισπράξετε αυτά τα χρήματα από τους κτηνοτρόφους γιατί δε θα μπορέσουν να τα πληρώσουν.

Ακόμη, τα μεγάλα κτηνοτροφικά χρέοντα, των παλαιών μονάδων οι οποίες έκλεισαν -και έκλεισαν από υπαιτότητα των κυβερνήσεων διότι και φθηνά ήθελαν να εξασφαλίσουν τα προϊόντα για τους καταναλωτές και από την άλλη μεριά να κρατήσουν και τον τιμαρίθμο χαμηλά καθόριζαν την τιμή και όπως ξέρετε ο κτηνοτρόφος όπως και ο γεωργός δεν έχει τη δυνατότητα να καθορίσει την αμοιβή του ούτε την τιμή των προϊόντων του- πρέπει να ρυθμισθούν από την Κυβέρνηση όσο πιο γρήγορα μπορεί για να μη βρεθούμε προ εκπλήξεων όλοι μας. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πλαναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Πρόεδρος κ. Κωνσταντίνος Μητσοτάκης έχει το λόγο κατά το άρθρο 97 παράγραφος 7 του Κανονισμού, επί του συζητουμένου θέματος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Η Νέα Δημοκρατία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το μέγα θέμα της κτηνοτροφίας το έχει φέρει επανειλημένως μετά τις τελευταίες εκλογές στην Εθνική Αντιπροσωπεία. Έφερε ως εδώ τη φωνή της αγωνίας των κτηνοτρόφων, τη φωνή της αγωνίας ενός σημαντικού παραγωγικού κλάδου της οικονομίας μας, ο οποίος βρίσκεται στα όρια της απογόνωσεως, ο οποίος όντως χαροπαλεύει.

Το πρώτο που θέλω να επισημάνω με λύπη είναι η παντελής αδιαφορία της Κυβέρνησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ., της Κυβέρνησης του Κ. Σημίτη για το μεγάλο αυτό θέμα, η οποία επιβεβαιώνεται και από τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζει την Επερώτηση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Δεν θέλω να μειώσω τον παριστάμενο κύριο Υψηλούργο αλλά εγώ εάν ήμουν Πρωθυπουργός, εάν δεν ήμουν ο ίδιος, θα είχα απαιτήσει να είναι παρών σήμερα ο Υπουργός Γεωργίας και ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας. Γιατί να μη γελιέστε, κύριοι συνάδελφοι, το πρόβλημα δεν είναι του Υπουργού Γεωργίας. Εγώ και άλλη φορά είχα την ευκαιρία να το πω. Ο Υπουργός Γεωργίας και το Υπουργείο Γεωργίας γενικότερα θα υποστηρίζουν -είμαι βέβαιος- αυτό το οποίο και εμείς λέμε. Το πρόβλημα είναι αυτοί που κάνουν την οικονομική πολιτική.

Και αυτοί που κάνουν την οικονομική πολιτική φαίνεται ότι αδιαφορούν για τους αγρότες, αδιαφορούν για τους κτηνοτρόφους και ενδιαφέρονται για άλλες κατηγορίες Ελλήνων.

Δεν έχουμε τίποτα, αγαπητοί συνάδελφοι, έναντι άλλων κατηγοριών Ελλήνων τους οποίους αντιμετωπίζει η Ελληνική Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., η σοσιαλιστική Κυβέρνηση με απόλυτη ευμένεια αλλά καλό είναι να σκέπτεται όπι πέραν αυτών υπάρχουν και άλλοι Έλληνες οι οποίοι απαιτούν ισότητα!

Αν επρόκειτο για καμιά προβληματική επιχείρηση, κύριες Υπουργές, αν επρόκειτο για κάποια συντεχνία από αυτές, οι οποίες στηρίζουν την Κυβέρνηση σας και τον κ. Σημίτη ενδοκομιατικά, δεν έχω καμία αμφιβολία, ότι θα υπήρχε συγκίνηση και ενδιαφέρον. Εδώ, όμως, πρόκειται για τον ατυχή κτηνοτρόφο, που σωστά είπαν οι συνάδελφοί μου, οι οποίοι μετέφεραν πράγματα με πάθος και με ενδιαφέρον ζωηρό το πρόβλημα στην Εθνική Αντιπροσωπεία, δεν έχει τον τρόπο να επηρεάσει την κομματική νομενκλατούρα, να φθάσει ίσα με την κορυφή της Κυβέρνησης σας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, το πρόβλημα δημιουργήθηκε από την ώρα που η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ αρνήθηκε να εφαρμόσει μία απόφαση, που είχε πάρει η κυβέρνηση μου, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, για γενναία ρύθμιση των αγροτικών χρεών.

Ερώτησα και άλλοτε και θα ξαναρωτήσω: Γιατί το έκανε η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ; Μόνο από κακία, από πάθος, όχι έναντι των κτηνοτρόφων, δεν θέλω να είμαι άδικος, έναντι της Νέας Δημοκρατίας. Επειδή ήταν ένα σωστό μέτρο, έκρινε σκόπιμο να μην το εφαρμόσει. Από εκεί και πέρα, όμως, καταδικάσατε έναν ολόκληρο κλάδο σε καταστροφή. Και η ρύθμιση, που προσπαθήσατε να κάνετε, σήμερα το ξέρουμε, το ξέρετε και εσείς καλύτερα από εμένα, απέτυχε παταγωδώς, δεν απέδωσε τίποτε, το κακό χειροτερεύει και φθάνουμε τώρα στο τέρμα. Σήμερα δεν υπάρχει πλέον κανένα περιθώριο. Θα ζήσει η θα πεθάνει η ελληνική κτηνοτροφία; Και όταν αναφέρομαι στην κτηνοτροφία, μιλώ φυσικά και για την πτηνοτροφία και για τη χοιροτροφία και για την κονικλοτροφία και για την αλεία.

Είναι αλήθεια ότι κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1980 της Κυβέρνησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. -και εδώ δεν κάνω κριτική, κάνω διαπίστωση- τα αρνητικά ΝΕΠ επιβάρυναν την κτηνοτροφία και τη χρέωσαν με σημαντικά ποσά, υπολογίζονται άνω των εκατό δισεκατομμυρίων εκείνης της εποχής. Το πρόβλημα αυτό είχε χρέος να το αντιμετωπίσει η όποια ελληνική κυβέρνηση. Η δική μου κυβέρνηση το έκανε. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ρύθμισε τα χρέα των συνεταιρισμών, κύριοι συνάδελφοι, και διέγραψε πεντακόσια δισεκατομμύρια δραχμές συνεταιριστικά χρέον. Καλώς το έκανε. Εν μέρει τα χρέα αυτά οφείλοντο σε κυβερνητικές πολιτικές, οι οποίες χρέωσαν ιδίως τις τριτοβάθμιες συνεταιριστικές οργανώσεις. Δεν λέω ότι κάναμε χάρη, το κάναμε σωστά.

Αλλά γιατί, όταν πρόκειται για τους συνεταιρισμούς, γίνεται ρύθμιση, διότι πράγματα έχουν δίκιο, και όταν πρόκειται για τους μεμονωμένους κτηνοτρόφους, οι οποίοι πληρώνουν και αυτοί μία πολιτική κρατική, ελληνική, κοινοτική, δεν πρέπει να γίνει ανάλογη ρύθμιση; Γιατί όταν έρχεται η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., τη μεν ρύθμιση, την οποία βρήκε έτοιμη -και είναι πρωτοφανές το φαινόμενο κακότητος- δεν την εφαρμόζει και προχωρεί σε ρύθμιση περαιτέρω των συνεταιριστικών χρεών, τα οποία εν πολλοίς είναι αμαρτωλά; Δεν θέλω να προχωρήσω περισσότερο. Ιδιαίτερα στις τριτοβάθμιες συνεταιριστικές οργανώσεις, ρυθμίσατε διακόσια δισεκατομμύρια περίπου δραχμές μετά τα πεντακόσια δισεκατομμύρια, τα οποία ρύθμισε η δική μου κυβέρνηση.

Και σήμερα γνωρίζετε αυτό το οποίο εγώ ονομάζω αφανές χρέος, το οποίο και θα οδηγήσει τελικά την ελληνική οικονομία στον κρημνό, παρά τα επιφαινόμενα και την επιτήδεια προπαγάνδα, την οποία κάνει η Κυβέρνηση σας. Αυτό το αφανές χρέος, το οποίο σωρεύεται από τις προβληματικές, από τα ναυπηγεία, από την ΑΤΕ, από την ΕΤΒΑ, από την Ολυμπιακή, από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, γιατί όλα αυτά τα ρυθμίζει το Κράτος και δεν μπορεί να διαθέσει ορισμένα χρήματα, για να σώσει ένα σημαντικό κλάδο της ελληνικής

παραγωγής;

Η Ελλάς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει ένα μεγάλο πρόβλημα σήμερα, ότι καταλήγει να μην παράγει τίποτα. Η ελληνική παραγωγή στην ουσία ελαπτώνεται και η κτηνοτροφία αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της συνολικής γεωργικής παραγωγής. Είναι ίσως το ένα τρίτο, αν δεν κάνω λάθος, στο συνολικό γεωργικό εισόδημα.

Έχετε, λοιπόν, χρέος να αντιμετωπίσετε το πρόβλημα μέσα στο πλαίσιο μίας πολιτικής, την οποία ούτως ή άλλως η Ελλάς ακολουθεί και να ρυθμίσετε κατά τρόπο γενναίο το πρόβλημα της κτηνοτροφίας, ρυθμίζοντας ιδιαίτερα τα χρέη του τομέα αυτού, για τον οποίο μιλώ και ο οποίος είναι διακεκριμένος. Υπάρχει ένα γενικότερο πρόβλημα αγροτικών χρεών, αλλά δε νομίζω ότι πρέπει να συνδέσουμε σε καμία περίπτωση, την ειδική ρύθμιση η οποία απαιτείται για τη κτηνοτροφική χρέη, με τη ρύθμιση που ούτως ή άλλως χρειάζεται για τα γενικότερα χρέη των αγροτών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και πολιτικά αν θέλετε να μιλήσουμε, η Κυβέρνηση, η χώρα, αντιμετώπισε μία μεγάλη κρίση με την εξέγερση των αγροτών, οι οποίοι έθεσαν πολλά θέματα, σε άλλα είχαν δίκιο, σε άλλα μπορεί να μην είχαν, αλλά δραστηριοποιήθηκαν, κινητοποιήθηκαν και προέβαλαν έντονα τα προβλήματά τους. Και το Ελληνικό Κράτος έχει χρέος να σκεφθεί τι θα γίνεται απέναντι αυτής της τάξεως των Ελλήνων, οι οποίοι αποτελούν, επιτέλους, το ένα τρίτο του Ελληνικού Λαού. Τι θα γίνεται με τους αγρότες, κύριε Υπουργέ; Τι θα τους δώσετε επιτέλους; Ισαμε πότε θα μπορείται να τους κοροϊδεύετε γενικότερα; Θα είστε υποχρεωμένοι να αρνηθείτε πάρα πολλά, ασφαλώς τα περισσότερα. Δεν ξέρω αν υπάρχουν αιτήματα, από αυτά τα οποία προβάλλουν οι αγρότες, τα οποία μπορείτε να ικανοποιήσετε.

Εγώ πάντως θα συνιστούσα στην Κυβέρνησή σας, να ρίξει το βάρος της στη ρύθμιση των αγροτικών χρεών, στην ελάφρυνση της επιβάρυνσης των επιτοκίων, για τα οποία θα μιλήσω αρέσως στη συνέχεια, διότι πράγματι είναι κάτι, το οποίο μπορείτε να κάνετε και το οποίο θα σας δώσει ανακούφιση. Θα δώσει στην Κυβέρνηση της Ελλάδος ανακούφιση απέναντι ενός οξύτατου κοινωνικού προβλήματος, το οποίο αλλιώς δεν θα μαζεύεται, κύριε Υπουργέ, εάν το αφήσετε να προχωρήσει έτσι όπως προχωρεί.

Υπάρχει ακόμη και μία άλλη πτυχή του προβλήματος, την οποία εγώ δεν διστάζω να θέσω. Εδώ, κύριε Υφυπουργέ, η Αγροτική Τράπεζα, ανατοκίζει ανά τρίμηνο και αυτό είναι παράνομο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Όλες οι τράπεζες το κάνουν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Όλες οι τράπεζες και αυτό είναι παράνομο. Εγώ το έχω δηλώσει επανειλημμένως και το δηλώνω από το Βήμα αυτό, να το ακούσει ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου. Γιατί δεν κινείτε την ποινική διαδικασία; Γιατί αφήνετε την Αγροτική Τράπεζα να ληστεύει κατά αυτόν τον άθλιο τρόπο τον απλό Έλληνα κτηνοτρόφο; 'Ετσι πολλαπλασιάζονται τα χρέη και ο αυτοχής αγρότης και κτηνοτρόφος είναι σε παντελή αδυναμία να πληρώσει. Έχω δει με τα μάτια μου το ανατριχιαστικό παράδειγμα επιβάρυνσης 43% το χρόνο. Αυτό σημαίνει, ότι σε δύο χρόνια διπλασιάζεται το κεφάλαιο και δεν υπάρχει τέρμα, κύριοι συνάδελφοι.

Εγώ θα πω στην Εθνική Αντιπροσωπεία, θα εξομολογηθώ, ότι το πρόβλημα με είχε απασχολήσει όταν ήμουν Πρωθυπουργός και είχα σκεφθεί, ότι θα έπρεπε κάποτε να αντιμετωπίσει το Κράτος ένα όριο, πέραν του οποίου δεν μπορεί να ανεβεί το χρέος. Θα θυμάστε, όσοι παλαιότεροι είσαστε στην Αίθουσα αυτή, ότι παλιά το Ελληνικό Κράτος ήταν σοφό. Για τις οφειλές απέναντι του Δημοσίου δεν επέτρεπε να επιβαρυνθούν περισσότερο από άλλη μία φορά το κεφάλαιο. Δηλαδή δεν επέτρεπε να πάνε παραπάνω από το διπλάσιο. Όταν έφθαναν εκεί, σταματούσε η επιβάρυνση.

Εδώ με τις τράπεζες μπορεί να ανεβεί και δέκα φορές, να καταστραφούν -και καταστρέφονται- άνθρωποι. Μα επιτέλους, εδώ οι τράπεζες θησαυρίζουν, οι τράπεζες κερδίζουν και εγώ δεν είμαι εναντίον του κέρδους -το γνωρίζει καλά και η Βουλή και ο ελληνικός λαός- αλλά κέρδος το οποίο να είναι λογικό και

ηθικό.

Κατά συνέπεια έχετε πρόσθετη υποχρέωση, να ρυθμίσετε τα αγροτικά χρέη, διότι σε πολλές περιπτώσεις, σε όλες τις περιπτώσεις, υπάρχει μία υπέρμετρος επιβάρυνση, η οποία σήμερα χειροτερεύει διότι προχωρεί η Αγροτική Τράπεζα και σε πράξεις εκτελέσεως. Και οι πράξεις εκτελέσεως δεν γίνονται -και αυτό είναι το τραγικό- για να γίνει η εκτέλεση. Δεν γίνεται εκτέλεση, αλλά επιβαρύνει τον ατυχή αγρότη και τον κτηνοτρόφο με έξοδα του δικηγόρου, του κλητήρα, της τράπεζας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ)

Τέλος πάντων, νισάφι, κύριοι συνάδελφοι, πώς θα αντέξει αυτός ο λαός; Ισαμε πότε θα ανέχεται αυτήν τη μεταχείριση και ίσαμε πότε η Αγροτική Τράπεζα θα ενεργεί κατ' αυτόν τον τρόπο;

Εγώ συνιστώ στην Κυβέρνησή σας να πάρει γενναία μέτρα γενικότερα. Τώρα, δόξα των Θεών, πέφτει ο πληθωρισμός, πέφτουν τα επιτόκια, είναι μία μοναδική ευκαιρία να βάλετε σε τάξη το τραπεζικό σύστημα και να το αντιμετωπίσετε, κάνοντας αρχή από την Αγροτική Τράπεζα, από τους γεωργούς και ιδιοίτερα από τους κτηνοτρόφους, των οποίων τα χρέη οφείλετε σήμερα να ρυθμίσετε.

Θα κάνω και μία τελευταία παρατήρηση ακόμη, κύριοι συνάδελφοι. Μειώθηκαν πρόσφατα, όπως ελέγχη ήδη, οι αποζημιώσεις οι οποίες δίνονται από την ΕΟΚ, οι επιδοτήσεις οι οποίες δίνονται για τα επλεξιμά αγιοπρόβατα. Εγώ ήμουν στην Κρήτη το Πάσχα και με τους κτηνοτρόφους κι εγώ έχω επαφή. Μου είπαν ότι μειώθηκε το ποσό αυτό. Δεν ξέρω γιατί μειώθηκε, αλλά είναι ένα πρόβλημα, το οποίο η Κυβέρνηση πρέπει να αντιμετωπίσει στις Βρυξέλλες. Είναι ένα πρόβλημα βαρύ, διότι ο κτηνοτρόφος, έστω στα χάλια που βρίσκεται, υπολόγιζε και ζαφνικά του ήρθε η μείωση, που εφαρμόστηκε αμέσως.

Θα σας πω και κάτι άλλο ακόμη, κύριε Υπουργέ. Πρέπει να υπάρξει έλεγχος, ώστε να πάρουν αυτοί οι οποίοι έχουν πράγματι δικαίωμα, διότι γίνεται μεγάλη κατάχρηση και η κατάχρηση τελικά λειτουργεί εις βάρος του συνόλου και εις βάρος των νομοταγών, που είναι ο μεγάλος αριθμός.

Ακόμη θα ήθελα να μιλήσω για την ποσόστωση του γάλακτος. Στην ποσόστωση, είμαστε αδικημένοι. Εγώ δε νομίζω ότι δεν μπορεί η Ελλάδα να παλέψει στην Ευρώπη, για να πετύχει μεγαλύτερη ποσόστωση. Ο κ. Ποττάκης υπήρξε Υπουργός, φαντάζομαι ότι θα πιστεύει το ίδιο, που πιστεύω κι εγώ. Στην Ευρώπη έχουμε περιθώρια να παλέψουμε και να πετύχουμε κάτι καλύτερο, διότι έχουμε κραυγαλέο δίκιο. Και όπου έχεις δίκιο στην Ευρώπη, μπορείς να ελπίσεις ότι θα το πετύχεις.

Θα συστήσω στο Υπουργείο Γεωργίας να απασχοληθεί περισσότερο με την Ευρώπη. Και άλλοτε έχω πει, ότι δεν έχω την αίσθηση ότι η παρουσία μας στις Βρυξέλλες είναι ικανοποιητική. Πρέπει να φροντίσετε την παρουσία του Υπουργείου Γεωργίας στις Βρυξέλλες, όπου στο τέλος-τέλος θα παθούν αποφάσεις που θα καθορίσουν τη μοίρα του Έλληνα αγρότη. Στις Βρυξέλλες θα αποφασιστεί. Δεν θα αποφασιστεί στην Αθήνα τίποτα ή ίσως πολύ λίγα στην Αθήνα. Πρέπει να είσθε περισσότερο προετοιμασμένοι και περισσότερο αποτελεσματικοί, απ' ότι δυστυχώς δεν είσθε σήμερα.

Τελειώνοντας, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να πω ότι υπάρχει μία δικαστική εκκρεμότητα. Δεν ξέρω αν ξέρετε, ο κύριος Υπουργός ασφαλώς θα το ξέρει, για τη ρύθμιση αυτή της Νέας Δημοκρατίας, την οποία το Π.Α.Σ.Ο.Κ. δεν εφήρμοσε. Προσέφυγαν οι ενδιαφερόμενοι στα δικαστήρια, κέρδισαν πρωτοδίκως και κέρδισαν και κατ' έφεση. Τώρα έχει εκδικαστεί και εκκρεμεί η έκδοση της αποφάσεως στον Άρειο Πάγο. Δεν θέλω να ελπίζω, ότι επειδή το θεωρώ δίκαιο, ο Άρειος Πάγος θα δώσει κι αυτός το δίκιο στους ενδιαφερόμενους.

Αλλά το πρόβλημα δεν είναι να πηγαίνουμε στα δικαστήρια. Εγώ είχα την ευκαιρία να το πω αυτό στον κ. Παπαντωνίου

κατ' ιδίαν, ο οποίος δυστυχώς δεν είναι εδώ σήμερα. Του είπα: "Επιτέλους, τι περιμένεις, να έρθει ο Άρειος Πάγος να σου τρίψει στα μούτρα την απόφαση την οποία πήρες και ο Άρειος Πάγος να αποφασίσει κάτι, το οποίο θα είναι κατ' ανάγκη μισθρό". Διότι την απόφαση του Αρείου Πάγου θα την εφαρμόσει βέβαια η ΑΤΕ, η οποία απειλεί με παλικαρισμούς, ότι θα προσφύγει -λέει- και τότε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, που είναι ντροπή και να το λέει, αλλά θα την εφαρμόσει μέχρι τότε που ίσχυσε η απόφαση. Από εκεί και πέρα, τα υπόλοιπα χρέη θα βουλιάξουν πάλι τους κτηνοτρόφους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το συμπέρασμα είναι ένα. Εγώ όταν έφτασα σ' αυτήν την απόφαση, που έφτασα ως Πρωθυπουργός, το είχα πολύ σκεφτεί το θέμα και δεν το πήραμε καθόλου ελαφρά. Είναι ανάγκη για γινεί μια γενναία τομή αυτήν την ώρα, να λυθεί αποφασιστικά ένα πρόβλημα, το οποίο αλλιώς οδηγεί εναντίον ολόκληρο κλάδο σε απόγνωση.

Η πτηνοτροφία, κύριε Υπουργέ -και αυτό είναι το τελευταίο που ήθελα να σας πω- οι μεγάλες πτηνοτροφικές μονάδες όλες θα κλείσουν. Θα κλείσουν και οι κτηνοτροφικές μονάδες και θα απομείνει ένα ελάχιστο ποσοστό Ελλήνων κτηνοτρόφων.

Νομίζετε ότι έτσι η Ελλάς θα μπορέσει να ανοίξει το δρόμο της προς το μέλλον, προς την Ενωμένη Ευρώπη, μηδενίζοντας τη δική της εθνική παραγωγή;

Με την έννοια αυτή πιστεύω ότι το θέμα είναι μέγα. Θεώρησα χρέος μου να πω αυτό, το οποίο πιστεύων και θέλω πάντοτε να ελπίζω ότι η Κυβέρνηση του Κ. Σημίτη -ο οποίος επιτέλους υπήρξε και Υπουργός της Γεωργίας, ο οποίος έρει ο ίδιος τα θέματα- θα απασχοληθεί κάποτε και μ' αυτό το μεγάλο θέμα και θα δώσει την πρέπουσα λύση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, έχω το θλιβερό καθήκον να ανακοινώσω στο Σώμα ότι σήμερα απεβίωσε ο συνάδελφός μας, Βουλευτής Αττικής, Χρήστος Κατσιγιάννης, ύστερα από μακρά μάχη με την επάρατο νόσο. Ο συνάδελφός μας Χρήστος Κατσιγιάννης εκπροσώπησε τον ελληνικό λαό και ιδιαίτερα την περιφέρεια Υπολοίπου -όπως ελέγετο- και τώρα Αττικής συνεχώς από της 11ης Νοεμβρίου 1974.

Η κηδεία του θα γίνει αύριο στις 17.30' η ώρα στην Εκκλησία του Αγίου Βλασίου στην πόλη των Αχαρνών και θα παραστεί και το Προεδρείο εκεί.

Θα μιλήσει για την παρουσία του στην πολιτική μας ζωή - διετέλεσε Υπουργός, όπως γνωρίζετε, και ήταν από τα πλέον ζωντανά στοιχεία του Κοινοβουλίου- ο Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Νικόλαος Κατσαρός.

Θα σας παρακαλέσω να τηρήσουμε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη του.

(Στο σημείο αυτό τηρείται ενός λεπτού σιγή)

Αιωνία η μνήμη του.

Πιστεύω ότι εκφράζω τα συναισθήματα όλων σας, μεταφέροντας στην οικογένεια του εκλιπόντος συναδέλφου μας τα συλλυπητήρια ολοκλήρου του Σώματος.

Ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Γερανίδης έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, σήμερα συζητούμε, πράγματι, ένα πολύ μεγάλο θέμα, αυτό της ελληνικής κτηνοτροφίας.

Βέβαια το συζητούμε κατά έναν τρόπο, που έχουμε εισαγάγει τον πανικό. Η ελληνική κτηνοτροφία μπορεί να περνάει μία κρίση, αλλά τα χαρακτηριστικά της δεν είναι αυτά που περιγράφτηκαν και ούτε στο σύνολό της βρίσκεται στην κατάσταση, όπως περιγράφτηκε από τους αξιότιμους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ. Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ)

Η ελληνική κτηνοτροφία έχει προβλήματα, αλλά έχει και πολύ μεγάλες δυνατότητες και μπορεί στα πλαίσια της συγκεκριμένης πολιτικής, που ακολουθείται, να ξεπεράσει και τις αδυναμίες της και από κει και πέρα, να πάρει τη θέση που της αξίζει στην Ευρωπαϊκή και στην παγκόσμια πραγματικότητα.

Οι αξιότιμοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας περιέγραψαν με έμφαση μια κατάσταση, την οποία εντέχνως μεταβιβάσαν ως αποκλειστική ευθύνη στην Κυβέρνηση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ.

Αλλά θα ήθελα να σημειώσω, ότι τα περισσότερα απ' αυτά, που περιγράψατε, αφορούν κυρίως δικές σας πολιτικές, που ασκήσατε στην περίοδο που διακυβερνήσατε τον τόπο.

Αναφέρεσθε με έμφαση στα επιτόκια, πράγματι ένα κρίσιμο ζήτημα -είναι από τους κύριους συντελεστές στο κόστος παραγωγής της αγροτικής οικονομίας- αλλά αποσιωπήσατε, ότι η Κυβέρνηση σας τα εκτίναξε στην τριετία περίπου στις εννιά με δέκα μονάδες επάνω, για να ξανάρθει η δική μας Κυβέρνηση, με μια συγκροτημένη οικονομική πολιτική -γιατί όπως ζέρετε το επιτόκιο συνδέεται με τον πληθωρισμό- ώστε αυτά, μέρα με την μέρα, να συμπλίζονται προς τα κάτω, θα έλεγε κανείς, όχι ίσως με τους επιθυμητούς ρυθμούς, αλλά είμαστε σήμερα με ένα επιτόκιο γύρω στο 16,5% στην Αγροτική Τράπεζα για τους καλοπληρωτές ή γύρω στο 19%. Σε κάθε περίπτωση είμαστε σ' ένα επιτόκιο μείον 6% έως 7%, απ' αυτό που παραλάβαμε.

Αναφερθήκατε σε μια σειρά άλλα ζητήματα, σαν αυτό της ποσόστωσης, αποκρύπτοντας εντέχνως, ότι ήταν η κυβέρνηση σας που ηγήθηκε αυτής της διαπραγμάτευσης και που δεν μπόρεσε να πείσει, ως φαίνεται, για το αυταπόδεικτο, δηλαδή ότι η Ελλάδα εδικαιούτο την ίδια της την αυτάρκεια, μας και δεν υπήρχε ούτε καν ενδιαφέρον απ' αυτούς σε νωπό γάλα. Γιατί ξέρουμε ότι οι αποστάσεις είναι μεγάλες, ώστε δεν μπορεί να φθάσει νωπό γάλα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πράγματι ο Υπουργός Γεωργίας δεν είναι εδώ, γιατί χθες, σήμερα και αύριο, είναι το άπυπο των Υπουργών Γεωργίας στην Ολλανδία με κύριο θέμα το γάλα.

Πράγματι και σεις πολύ καλά γνωρίζετε ότι υπάρχει ένα πολύ μεγάλο ενδιαφέρον, ιδίως από τις νότιες χώρες. Υπάρχει μια ολοκληρωμένη προσπάθεια των νότιων χωρών, οι οποίες επιχειρούν να το εισαγάγουν ως θέμα και δεν το έχουν πετύχει δύο-τρία χρόνια τώρα, γιατί ακριβώς ο Βορράς, που για το συγκεκριμένο θέμα μέχρι στιγμής έχει και την πλειοψηφία και το συσχετισμό, εμποδίζει μια τέτοια συζήτηση.

Σήμερα ξεκινά επισήμως στο άπυπο μια συζήτηση γύρω από μια πιθανή αναθεώρηση του καθεστώτος του γάλακτος. Εκτίμησή μας είναι, ότι αυτή η συζήτηση θα πάρει ουσιαστικά χαρακτηριστικά στην επόμενη προεδρία, αρχές του 1998. Υπάρχει μια μεγάλη προσπάθεια συγκρότησης ενός μετώπου στο Νότο και αυτό πιστεύουμε ότι θα ευδοκιμήσει, γιατί υπάρχουν κοινά συμφέροντα έναντι του Βορρά. Απλά, κατά τη διάρκεια αυτής της συζήτησης και αυτής της διαπραγμάτευσης, νομίζω ότι μπορεί να βρεθεί εκείνος ο συσχετισμός, ώστε η Ελλάδα επιτέλους να βρει το δίκαιο της. Σε κάθε περίπτωση, όμως, θέλω να θυμίσω -και δεν το λέω κριτικά αυτό προς εσάς ή προς την τότε Κυβέρνηση σας- ότι εσείς ηγηθήκατε αυτής της διαπραγμάτευσης.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Της ποσόστωσης αναφέρεσθε;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Περιγράφετε μια εικόνα στη γεωργία και ιδιαίτερα στην κτηνοτροφία, που τα σημεία τα βασικά ήταν πολιτικές δικές σας και οι επιπτώσεις σε σχέση με την εξέλιξη της κτηνοτροφίας. Πράγματι, η συνεισφορά των αρνητικών ήταν πολύ σημαντική, η συνεισφορά των επιτοκίων στη συγκεκριμένη κρίση ήταν πολύ σημαντική, αλλά θα ήθελα να σας θυμίσω και βασικές δικές σας πολιτικές επιλογές και το ανάλογο κόστος που είχαν στη γεωργία και ειδικά στην κτηνοτροφία. Είστε εσείς που τριπλασιάσατε τις τιμές των βασικών λιπασμάτων, πενταπλασιάσατε τις τιμές των βασικών φυτοφαρμάκων, σε μια μέρα αυξήσατε 60%, -εκτινάξατε- τις τιμές των ζωοτροφών ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κακώς εκάναμε; Θα υποχρεωθούσαν εσείς να το κάνετε. Όχι τόση δημοκοπία από έναν Υπουργό στο Βήμα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Δεν είναι ζητημα η δημοκοπία, κύριε Πρόεδρε. Τη δημοκοπία την ακούσατε επί σειρά από τους αξιότιμους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας, που πάνε να μεταφέρουν μια κατάσταση,

λες και τώρα την ανακάλυψαν.

Σε κάθε περίπτωση εσείς τετραπλασιάσατε την τιμή του πετρελαίου, που το εκτινάξατε από 37-38 δραχμές στις 136 δραχμές. Εκτινάξτε τα επιτόκια και μόνο από τα επιτόκια επιβαρύνατε την αγροτική οικονομία γύρω στα τετρακόσια πενήντα δισεκατομμύρια, για να τα επικαλεσθείτε σήμερα.

'Ομως, εδώ υπάρχει μια πραγματικότητα. Μπορεί να μην έχει τη διάσταση του πανικού στο σύνολο της ελληνικής κτηνοτροφίας, αλλά υπάρχει ένα αντικειμενικό πρόβλημα. Επικαλείσθε το ιδιαίτερα ενδιαφέροντα και τη μεγάλη σας προσπάθεια, μόνο που πρέπει να ενημερωθεί εκ νέου η Ελληνική Αντιπροσωπεία -και ιδιαίτερα το λέων για τους νέους συναδέλφους, διότι αυτό το θέμα πολυσυζητήθηκε στην Ελληνική Αντιπροσωπεία τα τελευταία χρόνια- ότι το ενδιαφέρον σας πήρε διατακτικό την προεκλογική ακριβώς περίοδο του 1993. Πράγματι με την 1838 της 15.10.92 επιχειρήσατε να προσεγγίστε το θέμα. Ξέρετε πολύ καλά ότι υπήρξε η παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπήρξε συζήτηση και διάλογος και ότι στα πλαίσια του Κοινοτικού Δικαίου μπήκαν οι τρεις απαράβατοι όροι, που έβαζε η Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσα στους οποίους θα εκνείτο αυτή η ρύθμιση.

Πέρασε ένας ολόκληρος χρόνος και παραμονές των εκλογών μπαίνετε στη νέα απόφαση, με την 1967 της 7.9.93, λίγες μέρες πριν τις εκλογές, όπου σ' αυτήν την απόφαση, αφού κάνετε μνεία έντεχνη των όρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο διατακτικό, τους παραβάζετε. Και παραβάζετε το τρίτο και καθοριστικό, γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση μιλούσε και εισήγαγε τον όρο της βιωσιμότητας των μονάδων, οι οποίες εντάσσονται στη ρύθμιση. Μιλούσε δηλαδή για υπαρκτές μονάδες και για βιώσιμες μονάδες με το κριτήριο της βιωσιμότητας. Ήταν ο τότε Υπουργός Γεωργίας και φίλος μου προσωπικός, γιατί προερχόμαστε από την ίδια εκλογική περιφέρεια, επικαλείται αυτούς τους τρεις όρους, για να τους παραβάσαι στο διατακτικό. Και έρχεται στη βάση της 1967 απόφασης της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων να βγάλει τη 408658 στις 24.9.93 απόφαση, μέσα στην προεκλογική περίοδο, όταν πολύ καλά ζέρατε και ήδη έχει προδιαγραφεί ποιο θα ήταν το αποτέλεσμα.

'Αρα δηλαδή εξαντλήσατε το σύνολο του ενδιαφέροντος σε μια συζήτηση, πην οποια θα έλεγα μάλιστα, ότι τη διεξάγεται με τέτοιον τρόπο κατά τη διάρκεια των τριών και πλέον ετών της παραμονής σας στην κυβέρνηση, που επιδεινώσει την κατάσταση, διότι από το 1991 εξαγγείλατε την πρόθεσή σας, που σημαίνει να διαγράψετε το σύνολο των τόκων σε μια τέτοια γενναία ρύθμιση, που σημαίνει ότι οι κτηνοτρόφοι που έστω ήταν σε ένα οριακό επίπεδο και θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν το χρέος τους, εν αναμονή μιας τέτοιας θεαματικής εξέλιξης περιμέναν, να 'ρθείτε στο 1992. Στη συνέχεια βγάλατε την 1838 απόφαση, όπου πλέον και με απόφαση, ως κατεύθυνση, τους λέτε, "θα σας τα χαρίσουμε" και στη συνέχεια συμφωνείτε με την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο, για να το παραβάσετε παραμονές των εκλογών κατ' αυτόν τον τρόπο.

Και προφανώς μας ερωτάτε για τέταρτη, πέμπτη φορά, γιατί δεν προχωρήσαμε σ' αυτήν τη ρύθμιση. Και είναι αυταπάντητο, γιατί δεν προχωρήσαμε. Γιατί ακριβώς παραβίαζε το Ευρωπαϊκό Δίκαιο και οι επιπτώσεις θα ήταν πολύ μεγαλύτερες. Οπότε στη συνέχεια η Κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ. προχώρησε στη βάση της ίδιας φιλοσοφίας, σε μια πολύ γενναία ρύθμιση, που δεν έχει προηγούμενο, που μόνο συμπεριέλαβε και τον τρίτο όρο. Η διαφορά της ρύθμισης Μωραΐτη, αν μου επιτρέπετε να την αποκαλέσω έτσι, από τη ρύθμιση Κοσκινά, της προεκλογικής περίοδου, σε ένα σημείο διαφοροποιείται. Η πρώτη ήταν γενικευμένη επί των πάντων και η ρύθμιση Μωραΐτη συμπεριελάμβανε τον τρίτο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτόν δηλαδή που εισήγαγε το στοιχείο της βιωσιμότητας. Ναι, να ρυθμίσουμε, για να δώσουμε τη δυνατότητα να συνείσει η επαγγελματική δραστηριότητα και όχι να συναντήσουμε ξανά το ίδιο πρόβλημα σε λίγο. Γιατί ρυθμίσεις πολλές έγιναν στην Ελλάδα, είτε γενναίες είτε εμπορικού χαρακτήρα, τραπεζικού χαρακτήρα, αλλά κανένα πρόβλημα βασικό μέχρι τώρα δε λύσανε. Και νομίζω, αγαπητοί

συνάδελφοι, ότι αυτή είναι πιο αξιόπιστη πολιτική, γιατί πρώτον, εκπιμά και παίρνει υπόψη της το μόχθο και τον δρώτα του φορολογούμενου ελληνικού λαού και αυτόν τον επενδύει σε παραγωγικές δραστηριότητες. Πράγματι, μετά την εμπειρία δεκαετούς πριν, και πλέον ρυθμίσεων διαφαίνεται ότι αυτές είναι χωρίς κριτήρια και κανόνες, αλλά είναι γενικευμένες, ότι κυρίως ευνοούν ένα μικρό ποσοστό κακοπληρωτών, που δεν ξεπερνά το 7,5% με 8%, των κοινών μπαταξήδων και ο καλοπληρωτής αγρότης και ο 'Ελληνας φορολογούμενος διερωτάται, γιατί να επαναλαμβάνεται αυτή η αδικία, που καταντάει κοινωνική αδικία σε κάθε περίπτωση.

'Αρα, νομίζω, ότι είναι πολύ πιο σωστή η πολιτική, που θα μιλήσει πλέον για κλαδικές ρυθμίσεις, είναι πιο σωστή η πολιτική, που θα έρθει αρωγός στο να στηρίξει τον αγρότη, τον παραγωγό, τον κτηνοτρόφο που έπαθε κάποια ζημιά, είτε από καιρικές συνθήκες είτε από αρνητικές εξελίξεις και θα έρθει αρωγός ακριβώς για να τον υποβοήθησε να συνεχίσει αυτήν τη δραστηριότητα, να παραμένει σ' αυτόν τον κρίσιμο για την ελληνική οικονομία κλάδο. Αυτή λοιπόν είναι η σωστή πολιτική. Εκπιμόω και σήμερα ότι η ρύθμιση Μωραΐτη, ουτη η ρύθμιση της Κυβέρνησης Π.Α.Σ.Ο.Κ. εκείνης της περιόδου, ήταν και κινήθηκε σε απόλυτα σωστή κατεύθυνση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Και δεν εφημέρισθη καθόλου. Τόσο επιτυχής ήταν, που δεν εφημέρισθη καθόλου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Να σας πω, κύριε Πρόεδρε, και τους λόγους, γιατί δεν προχώρησε σ' αυτόν το βαθμό που θα θέλαμε όλοι μας.

Με εκείνη τη ρύθμιση υποβλήθηκαν 12.956 αιτήσεις, εγκρίθηκαν 9.574, προχώρησαν σε οριστική ένταξη 9.286, τα ρυθμισθέντα ποσά ανήλθαν στα 83,1 δισεκατομμύρια, από τα οποία 41,2 δισεκατομμύρια ανέλαβε ο κρατικός προϋπολογισμός.

Ο πρώτος κύκλος κινήθηκε αρκετά ομαλά. Ο δεύτερος κύκλος πράγματι προσομοιάζει πιο πολύ στην εκτίμησή σας, όμως, υπάρχει και η δικαστική εξέλιξη, που η ίδια αυτή διαδικασία δεν έχει επιτρέψει και ψυχολογικά και πραγματικά, γιατί, εν αναμονή μας απόφασης, η οποία θα οδηγήσει σε μία ισοπεδωτική ρύθμιση, δύσκολα κινείται κανείς σ' αυτήν την πολιτική.

'Όλη αυτή η ιστορία, νομίζω, της αναγγελθείσας γενναίας ρύθμισης από το 1991, που πήρε σάρκα και οστά σε κείμενα το 1992 και εξειδικεύτηκε την προεκλογική περίοδο, αντικειμενικά έχει συνεισφέρει στη διόγκωση της κατάστασης. Δεν είναι ζήτημα εκτίμησης αυτού, είναι αντικειμενικό. Διότι το δημοσιονομικό κόστος, όταν εξηγγέλθη το 1992, ήταν μόλις δέκα δισεκατομμύρια, με τη μορφή που εξηγγέλθη. 'Ηταν αρκετά. Αν τότε δηλαδή και με τη μορφή που το εξαγγείλατε, ήταν δυνατό και συμβατό με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα κόστιζε τόσο λίγο.

Νομίζω ότι όποιος κτηνοτρόφος εν αναμονή μιας τέτοιας διαδικασίας, ακόμη και το ελάχιστο χρέος, που ήταν μέσα στις δυνατότητές του, δεν θα πήγαινε να το καταβάλει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Στους συνεταιρισμούς χαρίζετε και το χρέος, όχι μόνο τους τόκους.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Δε νομίζω.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Τι θα πει δεν νομίζετε; Πώς; Δεν το ξέρετε;

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Μακάρι να ήταν έτσι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Στις τριτοβάθμιες οργανώσεις...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Εδώ, όμως, υπάρχει μία πραγματική κατάσταση στον Άρειο Πάγο και όλοι καταλαβαίνουμε πις επιπτώσεις της μιας ή της άλλης απόφασης.

Εδώ μπορεί να βρεθούμε και στο παράδοξο να υπάρχει απόφαση εθνικού δικαστηρίου και είναι δυνατόν η ΑΤΕ να προσφύγει σ' αυτό. Μπορεί, όμως, η ΑΤΕ χωρίς να προσφύγει, να κινηθεί η διαδικασία από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Διότι η διαδικασία αυτή, που ακολουθήσατε το 1992 και 1993, σας

είπα, παραβίαζε το τρίτο στοιχείο με σαφήνεια. Πράγματι, μπορεί να βρεθούμε σε μία πολύ περίπλοκη κατάσταση.

Νομίζω ότι είναι μεγάλο θέμα. Θέλω να είμαι έντιμος απέναντι σας. Αυτήν τη στιγμή δεν μπορώ να πάρω αυτήν την ευθύνη. Νομίζω ότι μπροστά σ' αυτήν την εξέλιξη, όπως πολύ σωστά είπατε, η ίδια η Κυβέρνηση θα πρέπει να τοποθετηθεί. Γιατί μία απόφαση θετική ως προς τις αιτίσεις των πτηνοτρόφων, που κατέψυγαν στη Δικαιοσύνη, ίσως συμπαρασύρει κατ' εκτίμηση και άλλα εξήντα δισεκατομμύρια, που θα πρέπει η Κυβέρνηση για την υλοποίηση αυτής της δικαστικής απόφασης να τα αναζητήσει, για να προχωρήσει προς την κατεύθυνση της δικαστικής απόφασης.

Αλλά με την ευκαιρία της ερώτησής σας το θέμα γενικεύτηκε σε θέματα κτηνοτροφίας και γεωργίας. 'Όταν αναφέρεσθε στην περίοδο 1981-1989, θα πρέπει να είστε πιο μετριοπαθείς, διότι σήμερα ο αγροτικός κόσμος, αν έχει κάτια ως μοντέλο, για να κρίνει και να συγκρίνει, να απαιτήσει και να βρει διαφοροποιήσεις, έχει αυτήν τη χρυσή οκταετία. Και βέβαια, για να μην ευλογούμε τα γένια μας, δεν ήταν μόνο η υπαιπότητη της δικής μας πολιτικής -ήταν και της δικής μας- αλλά ήταν και οι δυνατότητες που υπήρχαν για διπλή προστατευτική μοπέρα και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της εθνικής. Αν, λοιπόν, σε μία περίοδο υπήρχαν υψηλά εισοδήματα στον αγροτικό τομέα, οφειλόταν σ' αυτό. Αυτό σήμερα έχει ο αγρότης σαν σημείο αναφοράς, για να μη χτυπάτε και σεις με την κριτική σας το κεφάλι στον τοίχο.

Πράγματι, υπήρξε και η κρίση στο αιγοπρόβειο γάλα, ως αποτέλεσμα των λαθραίων εισαγωγών, της νοθείας, κ.λπ.

'Όταν λέγω λαθραίες εισαγωγές, αναφέρομαι κυρίως στο λευκό τυρί, το οποίο στη συνέχεια στην Ελλάδα μετονομαζόταν σε φέτα και το οποίο πράγματι κλόνισε πολύ την κτηνοτροφία, κυρίως την αιγοπροβατοτροφία.

'Όμως, από το να υπάρχει ένα αντικειμενικό γεγονός, μέχρι να αποσιωπείται μία εκστρατεία, που έγινε από την Κυβέρνηση και από την παρούσα ηγεσία νομίζω, ότι είναι μία αδικία. Αυτό αναγνωρίζεται, αν όχι από σας, από το σύνολο των κτηνοτρόφων, ότι δηλαδή έγινε μία συντονισμένη εκστρατεία, σε απόλυτη συνεργασία των φορέων των κτηνοτρόφων με την Κυβέρνηση, κατά της νοθείας, ώστε το γάλα ξανά σιγά-σιγά να ανακαμψει.

Αναφέρεσθε εσείς, το Κόμμα που επαγγέλλεται τη φιλελευθεροποίηση της αγοράς -διεκδικείτε αυτόν τον τίτλο και κρατήστε τον- στις διαδικασίες τιμών και ενσυνειδήτη αποσιωπείτε ότι σήμερα, από τα πράγματα, οι τιμές διαμορφώνονται με τους κανόνες της αγοράς. Το ζέρετε αυτό. Και με μεγάλη ευκολία κάνετε κρίση για τις τιμές, ότι ανέβηκαν, κατέβηκαν -αφαιρετικά βέβαια κάθε φορά- για να δείξετε ότι η χρυσή περιόδος της γεωργίας ήταν στη δική σας περίοδο.

Ακούστε να δείτε. Τουλάχιστον για την τιμή του αιγοπροβείου γάλακτος να μιλήσουμε με τη γλώσσα της αλήθειας. Εγώ αυτην τη γλώσσα χρησιμοποιώ κατά την καθημερινή συνδιαλλαγή μου με τους κτηνοτρόφους, στον από κοινού αγώνα που κάνουμε για να στηριχθεί αυτός ο κλάδος.

Υψηλή τιμή στο αιγοπρόβειο δεν σημαίνει κατ' ανάγκη όφελος για τον παραγωγό. Ξέρουν και οι ίδιοι ότι, αν η τιμή του αιγοπροβείου γάλακτος ζεφύγει τις διακόσιες σαράντα με διακόσιες πενήντα δραχμές το κιλό, το άνοιγμα στη φέτα από το λευκό τυρί θα είναι τόσο μεγάλο, που θα ευνοήσει άλλες διαδικασίες. Και το ξέρουν πάρα πολύ καλά αυτό οι κτηνοτρόφοι. Το καλύτερο γι' αυτούς είναι να υπάρχει μία μέση ισορροπημένη τιμή. Σήμερα θα ήταν ευτυχές το γεγονός, αν η τιμή ήταν μεταξύ των διακοσίων σαράντα και διακοσίων πενήντα δραχμών το κιλό, όπου είναι η πλέον ισορροπημένη τιμή, μία βιώσιμη τιμή για τους ίδιους. Αυτήν τη στιγμή με κοιλοστοιαία προσπάθεια η μέση τιμή είναι γύρω στις διακόσιες εικοσι δραχμές. Μπορεί να υπάρχουν προβλήματα στο νομό μου της Θεσσαλονίκης, με τιμές γύρω στις διακόσιες δραχμές το κιλό και αλλού γύρω στις διακόσιες σαράντα πέντε δραχμές, αλλά είναι μία καλή τιμή. Και θα ήταν πολύ καλό όλη αυτή η εξυγίανση να οδηγήσει σε μία τιμή γύρω στις διακόσιες σαράντα δραχμές.

Μίλησε ο αγαπητός μου συνάδελφος από τον 'Εβρο για αθρόες εισαγωγές το Πάσχα, ότι εκπροσωπούμε τους κτηνοτρόφους των Σκοτίων, της Αλβανίας και μόνο τους 'Ελληνες δεν εκπροσωπούμε.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Ψέματα είναι, κύριε Υφυπουργέ;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Πολύ ψέματα είναι, αγαπητέ Φάνη. Ξέρετε πόσο σας αγαπώ και σας εκτιμώ. 'Όμως, θα μπορούσατε να ενημερωθείτε εσωτερικά, είτε από μένα είτε από τον οποιονδήποτε ότι δηλαδή υπάρχει μία ποσόστωση των τρίτων χωρών, των Βαλκανικών χωρών, προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και στα πλαίσια αυτής της ποσόστωσης γίνονται αυτές οι εισαγωγές. Θα πρέπει, δε να σας πληροφορήσω ότι φέτος, στα πλαίσια αυτής της ποσόστωσης, με μία πολύ καλή συνεργασία και των κτηνιατρικών υπηρεσιών -καταλαβαίνετε τι εννοώ- αυτές οι εισαγωγές κυμάνθηκαν γύρω στο 50% με 60% των περισσινών. Καταλαβαίνετε τι θα είχε συμβεί, αν είχαν κυμανθεί στα όρια των ποσοστώσων. Και εκείνο δεν το κάναμε για να κυνηγήσουμε το εμπόριο, αλλά το κάναμε ακριβώς στη βάση ότι ανθούν επιζωτίες στη Βαλκανική. Εντείναμε τους ελέγχους, όπως ήταν φυσικό, για να προστατεύσουμε το ζωικό κεφάλαιο και τον 'Ελληνα καταναλωτή. Και αυτό είχε επιπτώσεις στις εισαγωγές.

Πάντως είχαμε όλη την περίοδο εκείνη μία άριστη συνεργασία με τους κτηνοτρόφους. Πολύ έγκαιρα συναντήθηκαμε με το σύνολο των κτηνοτροφικών οργανώσεων όλης της Ελλάδος και από κοινού συνεργαστήκαμε εξοπλίζοντάς τους και ενημερώνοντάς τους από τη μεριά μου, ως υπεύθυνος εκ μέρης της πολιτικής ηγεσίας, ποια είναι η κατάσταση, πώς θα κινηθούν οι εισαγωγές και πώς θα αντιδράσουν στα πλαίσια της πάλης τους απέναντι στο εμπόριο, το οποίο αυτήν τη φορά πήγε πολύ θωρακισμένα με την πρωτοφανή μορφή οργάνωσης.

Μέχρι και επιταγές είχαν ανταλλάξει για όποιον σπάσει την τιμή που είχαν μεταξύ τους συνεννοθεί οι τσαμπάσοδες και οι χονδρέμποροι. Και πετύχαμε κάποια στιγμή, αφού η πλειοψηφία των κτηνοτρόφων άντεξε μέχρι 1500-1550-1600 δραχμές. Στόχος ήταν οι 1500-1600. Δεν το πετύχαμε πάντοτε. Πάντως αυτό το άριστη συνεργασίας το επιδοκίμασαν ήδη και κατά δημόσιο τρόπο το δήλωσαν και στελέχη σας μάλιστα. Έχουμε εμπεδώσει με τους κτηνοτρόφους και με τον κ. Νασίκα μία άριστη συνεργασία σταθερή και επί του συνόλου των προβλημάτων των καθημερινών και των μεγάλων διαρθρωτικών προβλημάτων της κτηνοτροφίας. Δηλώσα με δήλωση του ακριβώς έδωσε το στίγμα αυτής της συνεργασίας για να μη λέτε εσείς το αντίθετο σήμερα, από μία νότα αντιπολεοτευκή. Δηλαδή, δεν θέλω να υπερβάλω, αλλά γίνεται μία προσπάθεια. Κανένας δεν μειώνει τα προβλήματα που υπάρχουν και υπάρχουν.

Ξέρετε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι η πάλη για τον αφθώδη και την ευλογιά ήταν πολύ μεγάλη, τεράστια. Θέλω να συγχαρώ απ' αυτήν τη θέση τις υπερεσίες, που παρά το ολιγάριθμό τους λόγω περιοριστικής πολιτικής έδωσαν μία μάχη συντονισμένη ιδίως οι ακρίτες κτηνιάτροι και οι κεντρικές υπηρεσίες και πάλη στο όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και στον 'Εβρο μπορώ να ξέρω και τη συμμετοχή της αστυνομίας και του στρατού σ' αυτήν τη μάχη. Στα ακριτικά σύνορα τα δικά μας, εμείς γειτονεύουμε με χώρες οι οποίες περνούν βαθιά κρίση, απότελε η κτηνοτροφία τους και το ζήτημα της υγειεινής των ζώων σχεδόν έχει εγκαταλειφθεί. Αυτό είναι από τα πολύ μεγάλα προβλήματα μας. Και ξέρετε η μετάδοση των ασθενειών με όποια μέτρα ληφθούν, με μία κακοτυχία μπορεί να εισαχθεί. Υπάρχουν μέτρα, υπάρχει επαγρύπνηση, αλλά είναι πολύ εύκολο να εισαχθεί. Ξέρετε ότι στην Τουρκία και στα Βαλκάνια ενδημούν επιζωτίες και πράγματι η Ελλάδα θα πρέπει να βρίσκεται σε μία διαρκή επιφύλαξη.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Και στην Ιταλία και στη Γαλλία.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Καταλαβαίνετε, κύριε Κόρακα, δεν είναι εύκολο να εισαχθεί από

εκεί. Καταλαβαίνετε και τους λόγους. Διότι με ζώντα κυρίως μεταδίδεται. Δεν είναι εύκολο, αλλά μέτρα και προς τα εκεί υπάρχουν.

Στη νοθεία ξέρετε ότι η μάχη που δώσαμε και που δίνουμε είναι πολύ μεγάλη, έχει παραπεμφεί το σύνολο των περιστατικών αυτόματα στη Δικαιοσύνη. Γνωρίζετε ότι εκκρεμοδικούν ένα-δύο χρόνια για να υπάρξουν αποφάσεις. Γνωρίζετε ότι μέσα στο νομοσχέδιο μετατρέπονται τα μέτρα επί των σκληροτέρω για την πάταξη της νοθείας.

Για τα επιλέξιμα, νομίζω ότι είναι ένα θέμα που δεν κάνει για ακόμη μία φορά να κλείνουμε τα μάτια μας στους κανονισμούς, να κάνουμε πως δεν τους καταλαβαίνουμε για ένα συμπτωματικό γεγονός να το βάζουμε ως εσωτερική κριτική ή ως χρέωση κόστους στην Κυβέρνηση.

Ποια είναι η επιδότηση των επιλέξιμων; Ποιά είναι η βασική διαδικασία; Τι λέει ο Κανονισμός; Κάθε χρόνο το Συμβούλιο Υπουργών καθορίζει την τιμή βάσης. Τη μέση τιμή του πρόβειου κρέατος, η διαφορά της από την τιμή βάσης. Τι να κάνουμε που ο μέσος όρος της μέσης τιμής ανέβηκε; Και τι να κάνουμε που τα προηγούμενα τρία χρόνια η μέση τιμή της Ευρώπης για την οποία ο Έλληνας παραγωγός απήλαυσε και 4000 και 5000 και 6000; Η τιμή της Ευρώπης σε σχέση με την ελληνική ήταν πολύ κατώτερη. Και ο Έλληνας παραγωγός στα πλαίσια αυτού του κανονισμού απολάμβανε μεγαλύτερη διαφορά απ' την πραγματική. Αυτός είναι ο κανονισμός. Πλέοντες τις μέσες πιμές, έχουν ένα σύστημα με τις κεντρικές αγορές, τα κεντρικά σφαγεία και βγάζουν μέση τιμή.

Είναι στοιχείο να εκτοξεύετε αντιπολιτευτικές νότες απέναντι στην Κυβέρνηση; Στη βάση ενός κανονισμού γίνονται όλα αυτά. Τι να κάνουμε δηλαδή; Τρείς χρονιές μας ευνόησε σε σχέση με τους ευρωπαϊσους κτηνοτρόφους.

Πράγματι, η τιμή του κρέατος δεν πήρε σε σχέση με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου εκεί, λόγω της στροφής του καταναλωτικού κοινού και λόγω της νόσου της τρελλής αγελάδας στα αμνοερίφια, εκτινάχθηκε.

Πράγματι για τον Έλληνα κτηνοτρόφο συγκριτικά δημιουργείται μια αδικία. Δεν παράγεται, όμως, ως αδικία ηθελημένα ούτε από την Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε από την παρούσα Κυβέρνηση, αλλά ούτε και από εσάς εάν θα ήσασταν κυβέρνηση, ώστε να την χρησιμοποιείτε αντιπολιτευτικά και αυτή συσκοτίζοντας την κατάσταση.

Νομίζω ότι η ελληνική κτηνοτροφία έχει μέλλον και εγώ θα συνεχίσω να λέω ότι έχει μέλλον. Η ελληνική γεωργία έχει μέλλον, έχει πλεονεκτήματα.

'Ένα από τα μεγάλα πλεονεκτήματά μας είναι ότι εμείς δεν παραβάσαμε οικολογικά και περιβαλλοντικά τη φύση στον ίδιο βαθμό με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

'Ένα μεγάλο πλεονέκτημά μας είναι ότι τη διατροφή των ζώων την προσεγγίσαμε με μεγαλύτερη οικολογική και περιβαλλοντική ευαισθησία -γι' αυτό και το κόστος είναι μεγαλύτερο- γιατί εμείς δεν επιχειρήσαμε ποτέ, -εννοώ το σύνολο των κυβερνήσεων, το σύνολο των πολιτικών γησειών- στην προσπάθειά μας να ελαχιστοποιήσουμε το κόστος, να παραβάσαμε την ίδια τη φύση εκτρέφοντας τα ζώα με πρωτείνες ζωϊκές, όπου η παρατεταμένη χρήση τους στη Μεγάλη Βρεττανία και στη δυτική Ευρώπη είναι η κύρια αιτία δημιουργία της BCF, της νόσου των τρελλών αγελάδων. Έχουμε, δηλαδή, μία ελληνική γεωργία πολύ πιο οικολογική, πολύ πιο περιβαλλοντική, πολύ πιο βιολογική. Οι εδαφολογικές συνθήκες στην Ελλάδα είναι πολύ καλύτερες.

'Άρα και με την ένταξη της κτηνοτροφίας στη διαδικασία του Κανονισμού για τη βιολογική κτηνοτροφία -που περιμένουμε τώρα να βγει- ανοίγεται μια καινούρια προοπτική και έχουμε τόσους ορεινούς όγκους με μεγάλες δυνατότητες, στους οποίους δεν υπήρχε αντιπεριβαλλοντική δραστηριότητα, όπου μπορεί να ασκηθεί με μεγάλη επιτυχία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ολοκληρώστε σας παρακαλώ, κύριε Υφυπουργέ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Έχουμε, λοιπόν, μεγάλες δυνατότητες. Νομίζω ότι αν έχουμε καλή θέληση και αν αφαιρέσουμε κάτι από τις αντιπολιτευτικές κορώνες, μπορούμε όλοι μαζί να βρούμε εκείνον το βαθμό της

εθνικής συνεννόησης που θα δώσει ακόμη μια μεγαλύτερη ώθηση στα πράγματα της ελληνικής κτηνοτροφίας.

Ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε, θα σας δώσω το λόγο.

Κύριοι συνάδελφοι, θέλω να ανακοινώσω στο Σώμα ότι από μέρους της Νέας Δημοκρατίας ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ο συνάδελφος κ. Σάββας Τσιτουρίδης, από μέρους του Συνασπισμού ο Βουλευτής κ. Ευάγγελος Αποστόλου και από μέρους του ΔΗ.Κ.ΚΙ. ο συνάδελφος κ. Γεώργιος Ρόκος.

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε, έχετε το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κόμματός μας, ο κ. Τσιτουρίδης, θα απαντήσει στον κύριο Υφυπουργό. Εγώ ήθελα να κλείσω τη σημερινή μου παρέμβαση, κύριε Υφυπουργέ, με μία γενική παρατήρηση.

Είπατε και ο ίδιος ότι το θέμα ζεφεύγει της αρμοδιότητάς σας και ότι είναι μεγάλο κυβερνητικό θέμα. Όντως, αυτό είπα κι εγώ από το Βήμα και αυτό έχω επανειλημμένως τονίσει. Πρέπει να το δει η Κυβέρνησή σας ώστε άντοτα να μεγάλα θέματα που ενδιαφέρουν μία μεγάλη μερίδα του ελληνικού λαού. Εγώ δεν θέλω αυτήν την ώρα να κάνω καμία απολύτως αντιδικία. Άλλωστε δεν είναι δική μας δουλειά, διότι εμείς υποστηρίζουμε όλους τους Έλληνες που έχουν δίκιο και καλά κάνετε και βοηθάτε όπου το θυσίαστε, μέχρι ενός, όμως, σημείου: 'Όταν τηρείτε την ισότητα.'

Πιατί ειδικά για τους κτηνοτρόφους, βρίσκετε ότι είναι τρομερό να δώσετε λίγα χρήματα για να καλύψετε ένα κενό που το δημιούργησε η πολιτική όχι της δικής σας κυβέρνησης, αν θέλετε, αλλά της Ενωμένης Ευρώπης, της ΕΟΚ τότε με τα αρνητικά εξισωτικά ποσά;

'Όταν στους συνεταιρισμούς ακολουθείτε αυτήν την πολιτική, όταν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα δεν δυσκολεύεται καθόλου η Κυβέρνησή σας για τα ναυπηγεία κ.λπ., για τις προβληματικές, για τις κρατικές τράπεζες, για την Ολυμπιακή, για τις αστικές συγκοινωνίες -ένα τρισεκατομμύριο συνοικιάτις αστικές συγκοινωνίες της Αθήνας που στοιχίζουν στον ελληνικό λαό εξήντα δισεκατομμύρια κάθε χρόνο, είναι τραγικό να δώσετε, για να σώσετε την κτηνοτροφία, μερικές δεκάδες δισεκατομμύρια, τα οποία δεν θα χρειασθεί να τα εκταμιεύσει ο κ. Παπαντωνίου;

Θα τα περάσει και αυτά στο συνολικό εθνικό δημόσιο χρέος, με ρύθμιση, όπως γίνεται με όλο το αφανές χρέος, το οποίο, έτσι, πολλαπλασιάζεται από εκατό μεριές. Και σας έπιασε ο πόνος ειδικά για τους κτηνοτρόφους;

'Οσον αφορά την Κυβέρνησή μας, κύριοι συνάδελφοι, εγώ δεν ισχυρίσθηκα ποτέ μου ότι είμαστε αλάθητοι. Το ενδιαφέρον μας για την κτηνοτροφία ήταν αληθινό.

Το 1992, εκάναμε την πρώτη ρύθμιση. Εσείς το είπατε. Είχαμε πρόβλημα με την Ευρώπη, Αναγκαστήκαμε και επανήλθαμε και κάναμε μια γενική ρύθμιση. Επηρήσαμε τους όρους της Ευρώπης.

Και η βιωσιμότητα -αυτό θέλω να σας δώσω να καταλάβετε- είναι συνάρτηση της ρύθμισης, κύριε Υφυπουργέ. Όταν ζητάτε, εκ προοίμιο, να σας πουν, ποιος είναι βιωσιμός, άμα δεν τον ρυθμίστε, δεν είναι κανένας βιωσιμός. Εξαρτάται από τη ρύθμιση, που θα κάνετε, για να εξασφαλίσει τη βιωσιμότητα. Όλες οι γεωργικές, οι κτηνοτροφικές επιχειρήσεις είναι βιωσιμές, από την ώρα που θα τους κάνετε μια σωστή και γενναία ρύθμιση σαν και αυτή που χρειάζεται.

Με την έννοια αυτή, κύριε Πρόεδρε, το κόμμα μας επανέρχεται άλλη μία φορά. Γίνεται η επερώτηση -όχι για ν' αντιδικήσουμε την ελπίδα ότι μπορούμε να φέρουμε κάποιο αποτέλεσμα.

Θα θρηηγήσετε σεις πρώτος αύριο, όταν δείτε την κτηνοτροφία να πεθαίνει, όταν δείτε μία ή δύο μεγάλες πτηνοτροφικές μονάδες, απ' αυτές που απόμειναν, να κλείνουν. Τί θα

κάνετε τους χιλιάδες των ανέργων που θα δημιουργηθούν στην Εύβοια; Και τί θα κάνετε με αυτόν τον κλάδο της παραγωγής; Θα έρθουν οι Γάλλοι και θα τους αναπληρώσουν; 'Η θα φέρνουμε από την υπόλοιπη Ευρώπη, ή δεν ξέρω, από πού, τα προϊόντα τα οποία σήμερα παράγουμε.

Με αυτήν την έννοια έγινε η Επερώτηση. Και θέλω να ελπίζω ότι θα ευασθητοποιήσει, επιτέλους, τον κ. Σημίτη, για να ενδιαφερθεί ο ίδιος προσωπικώς. Γιατί το θέμα είναι αρμοδιότητος Πρωθυπουργού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, ο συνάδελφος κ. Σάββας Τσιτουρίδης, έχει το λόγο.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω από τα τελευταία λόγια του κυρίου Υπουργού, ο οποίος επεσήμανε πως η ελληνική κτηνοτροφία έχει μέλλον.

Εμείς πιστεύουμε πραγματικά, κύριοι της Κυβέρνησης, ότι η ελληνική κτηνοτροφία έχει μέλλον. Και εδώ ακριβώς βρίσκεται η αγωνία μας. Και γι' αυτό επανερχόμεθα, με επερώτησης, για να σας κάνουμε κριτική, για να σας επισημάνουμε τα προβλήματα και να σας κάνουμε και θετικές προτάσεις στη βάση των οποίων η κτηνοτροφία θα έχει μέλλον.

Το πρόβλημα μας, βεβαίως και το πρόβλημα των Ελλήνων κτηνοτρόφων είναι ότι παρόν δεν έχει η κτηνοτροφία! Και αν συνεχίστε να πορεύεσθε έτσι, πολύ σύντομα θα σταματήσουν και οι προοπτικές οι οποίες, εάν θα υπήρχαν, θα μπορούσαν να δώσουν μέλλον στην ελληνική κτηνοτροφία.

Θα επισημάνω, όμως, ότι στα τρία τρία λεπτά και σαράντα δύο δευτερόλεπτα, που μιλήσατε, απασχολήθηκατε αποκλειστικά με το παρελθόν. Και θα επισημάνω, επίσης, ότι τα κυρίαρχα στοιχεία της ατραπού, δια της οποίας μας οδηγήσατε στο παρελθόν, ήταν η ασθενής μνήμη, η επιλεκτική μνήμη, η μη μνήμη, η οποία ελπίζω ότι οφείλεται σε μη γνώση ορισμένων πραγμάτων.

Κύριε Υπουργέ, θα ξεκινήσω από τις πρώτες απαντήσεις σας. 'Όταν αναφέρεσθε σε επιτόκια, λέγοντας ότι η Νέα Δημοκρατία τα εκτίναξε και ήρθατε εσείς να τα φέρετε εννέα έως δέκα μονάδες κάτω, θα επισημάνω ότι το κυρίαρχο χαρακτηριστικό και εκείνο που ενδιαφέρει και την οικονομία και τον κάθε πολίτη, που συναλλάσσεται με τις τράπεζες, είναι τα πραγματικά επιτόκια και όχι τα ονομαστικά επιτόκια. Και το ξέρετε πολύ καλά. Θα σας πω, λοιπόν ότι το 1992 τα επιτόκια, με τα οποία δανείζονταν ένας κτηνοτρόφος και ένας αγρότης από την Αγροτική Τράπεζα, σε σχέση με τα μέσα επιτόκια, ήταν στο 85%. Ενώ το 1996 και το 1997, σήμερα, έχετε φθάσει το 118%. Το επιτόκιο, λοιπόν, με το οποίο δανείζεται ένας κτηνοτρόφος και ένας αγρότης, είναι στο 118% του επιτοκίου με το οποίο δανείζεται ο οποιοσδήποτε άλλος από τις εμπορικές τράπεζες.

Επίσης, θα ήθελα να σας πω τα νούμερα, γιατί ίσως δεν τα γνωρίζετε. Το βασικό επιτόκιο της ΑΤΕ σήμερα με μία επιδότηση που υπάρχει από μία έως δύο μονάδες είναι 16%, ενώ το βασικό επιτόκιο της Τραπέζης Πίστεως σήμερα είναι 12,5% και της Εθνικής Τραπέζης είναι 14%.

Αυτό νομίζω ότι δεν επιτρέπει να επιχαίρεσθε που έπεσαν τα επιτόκια όταν το άνοιγμα του επιτοκίου για τον παραγωγό, για τον αγρότη έχει μεγαλώσει σε σχέση με τους υπόλοιπους 'Ελληνες που δανείζονται.

Θα είμαστε ευτυχείς εάν η Αγροτική Τράπεζα, η οποία έτσι κι αλλιώς έχει φύγει από τον τραπεζικό ανταγωνισμό -δεν μπορεί να πάιξει με τον ανταγωνισμό- πήγαινε καλά. Έχουμε, όμως, το τελευταίο πόρισμα των ορκωτών λογιστών της τραπέζης, το οποίο λέει ότι με αυτήν την πολιτική η Αγροτική Τράπεζα, έχει ξεφύγει από τον ανταγωνισμό, έχει υψηλά επιτόκια και άρα, δεν επωφελείται κανείς.

Έχουμε μία Αγροτική Τράπεζα, της οποίας οι επισφάλειες, δηλαδή αυτά που δεν θα μπορέσει να μαζεψει από κακή διαχειρίση, από κακή πολιτική, ανέρχονται σήμερα στο κατατληκτικό ποσό των ογδόντα δύο δισεκατομμυρίων δραχμών.

'Όλα γίνονται, λοιπόν. Οι αγρότες βλέπουν να ανεβαίνουν τα πραγματικά επιτόκια και η Αγροτική Τράπεζα αδυνατεί να είναι αρωγός και χρήσιμη στον οποιοδήποτε αγρότη και

κτηνοτρόφο.

Θα έλθω τώρα στο θέμα της ποσόστωσης.

Είπατε ότι εμείς κάναμε τη διαπραγμάτευση και εμείς επιβάλαμε τις ποσόστωσεις. Λυπάμαι που θα πω ότι αυτά τα ακούσαμε επανειλημένα. Και ίσως θα πρέπει να ανατρέξετε, κύριε Υπουργέ, στις αρμόδιες υπηρεσίες σας για να μάθετε επιτέλους -επειδή τα ακούμε και στα χωριά πολύ εύκολα και στις πόλεις όπου την πηγαίνουμε- ότι το σύστημα των ποσόστωσεων, όπως το βιώνουμε σήμερα, ζεκίνησε από την περίοδο του 1984-1985.

Για πρώτη φορά ο σημερινός Πρωθυπουργός και τότε Υπουργός Γεωργίας, ο κ. Σημίτης, εδέχθη για εκείνη την περίοδο -τότε εφημόδισθησαν όταν σε όλες τις χώρες είχαμε μεγάλες κινητοποιήσεις και η Ελλάδα εφεύρε κάτι το καταπληκτικό- το είχες : Ζήτησε μία παράταση ενός χρόνου την περίοδο 1984-1985 όταν στα εκατόν έξι εκατομμύρια τόνους γάλακτος που θεσπίστηκαν εκείνη τη χρονιά, η Ελλάδα πάρενε ως ποσόστωση τετρακόσιες εβδομήντα δύο χιλιάδες τόνους. Και ζητήσαμε εξαίρεση για μία χρονιά να μην πάμε σε ατομικές ποσόστωσεις, αλλά να θεωρήσουμε την Ελλάδα ως ένα γαλακτοκομείο για να μπορέσουμε να οργανώσουμε το σύστημά μας. Και έρχονται τα έτη 1985, 1986, 1987 και ο Υπουργός Γεωργίας τότε, ο κ. Ποτάκης, επικαλέσθηκε ότι δεν είμαστε ακόμη έτοιμοι. Και φθάνουμε στο 1990, έβδομο έτος εφαρμογής των ποσόστωσεων για τις άλλες χώρες, με την Ελλάδα να μην έχει εφαρμόσει το σύστημα των ατομικών ποσόστωσεων και την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας να έχει κληρονομήσει μία εκκρεμότητα συν δυόμισι δισεκατομμύρια πρόστιμα, διότι είχαμε υπερβεί, έστω και με αυτό το σύστημα, τα έτη 1988 έως και 1990 την ποσόστωση εκείνη.

'Αρα, λοιπόν, δώσαμε μία μάχη, όπως πολύ καλά ξέρετε το 1992, πρώτων να διαγράψουμε εκείνα τα πρόστιμα -τέτοιες ημέρες ήταν, Μάιος του 1992- και να αυξήσουμε την ποσόστωση του κ. Σημίτη κατά 20%, δηλαδή κατά εκατό χιλιάδες τόνους. Θα μου πείτε: Λύσατε το πρόβλημα; 'Οχι. Κατέμας ήταν μόνο η αρχή.

Θέλω να σας πω, όμως, ότι τη χρονιά εκείνη αυξήσαμε την ποσόστωση του κ. Σημίτη κατά 20% και διαγράψαμε τα πρόστιμα. Και βεβαίως, είχαμε την υποχρέωση επιτέλους, αυτό που δεν έκαναν οι δικές σας κυβερνήσεις από το 1984, να το εφαρμόσουμε από το 1992 και πέρα.

Αυτή είναι η ιστορία, αυτή είναι η πραγματικότητα και πραγματικά λυπόματα που ακούωνται από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Γεωργίας να λέγεται ότι το πρόβλημα ζεκίνησε επί ημερών της Νέας Δημοκρατίας. Ξέρετε πολύ καλά ότι δεν είναι έτσι.

Θα ήθελα τώρα να έλθω στο θέμα των εφοδίων.

Μιλήσατε για αυξήση των εφοδίων. Και εδώ έχετε επιλεκτική μνήμη ή ασθενή μνήμη. Βεβαίως, αυξήθηκαν τα εφόδια. Οφείλετε, όμως, να γνωρίζετε ότι είχαμε συμβατικές υποχρέωσεις από το 1985 και μετά, να απελευθερώσουμε στη βάση της συμφωνίας προσχωρήσεως της Χώρας μας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, μία σειρά αγορών όπως ήταν οι ζωτοροφές, τα εφόδια, τα καύσιμα. Δεν το κάνετε τα έτη 1985, 1986.

Επεσήμανες ο επίπομπος Προέδρος της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Μητσοτάκης ότι θα πρέπει να ήσασταν ευτυχείς που βρήκατε απελευθερωμένες τις αγορές το 1993, διότι θα θέλατε μία καθυστέρηση οκτώ, εννέα ετών για τις συμβατικές μας ως χώρα υποχρέωσεις.

Εμείς κληρονομήσαμε τις συμβατικές σας υποχρεώσεις και κλείσαμε μία σειρά θεμάτων το 1991-1992. Άλλα γιατί μιλάτε μόνο για τη ημέρηνα εφόδια, για το κόστος των εφοδίων και δεν μιλάτε και για τις τιμές τις οποίες απολάμβανε ο παραγωγός το 1993 όταν ήλθατε στην Κυβέρνηση.

Θα υπενθυμίσω στους κυρίους συναδέλφους, αλλά και στην Κυβέρνηση ότι το 1993, κύριε Υπουργέ, όταν γίνετε Κυβέρνηση, βρήκατε το πρόβειο γάλα στις διακόσιες ογδόντα δραχμές.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Τί ση-

μαίνει αυτό;

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Παρακαλώ. Θα σας πω πωύ είναι σήμερα. Είμαστε από αγροτικές περιφέρειες, κύριε συνάδελφε, που έχουν κτηνοτρόφους και γνωρίζουμε. Ακούστε τα νούμερα.

Βρήκατε το αγελαδινό γάλα με 3,6% λιπαρά και τον καλό μικροβιακό φόρτο στις εκατόν εννέα δραχμές το 1993. Πού βρίσκεται σήμερα; Το πρόβειο γάλα βρίσκεται στις διακόσιες δραχμές, κατά μέσο όρο. Αυτό, το οποίο φαντάζει σαν επιδίωξή σας, οι διακόσιες σαράντα πέντε δραχμές, δεν το έχουμε δει, τουλάχιστον σε πολλές περιοχές της χώρας. Αυτό σημαίνει ότι σήμερα η τιμή είναι στο 50% της τιμής του 1993, σε πραγματικές αποπληθωρισμένες τιμές.

Σε ότι αφορά το αγελαδινό γάλα, βρισκόμαστε ακριβώς, ονομαστικά, σε δραχμές, στην καλύτερη των περιπτώσεων, στην ανώτατη τιμή, στις εκατόν εννέα δραχμές, που είχαμε το 1993. Αποπληθωρισμένο, σημαίνει ότι έχουμε μια μείωση σε πραγματικές τιμές σήμερα, του 50%. Και θα είμασταν, τουλάχιστον ευτυχείς, εάν οι καταναλωτές αυτής της χώρας έβλεπαν την αντίστοιχη μείωση στις τιμές που αγοράζουν τα προϊόντα γάλακτος στα super markets. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι η τιμή των τελικών προϊόντων έχει φύγει τόσο επάνω, ώστε έχουμε πραγματικές τιμές, οι οποίες αγγίζουν το διπλάσιο των τιμών του 1993.

Το είπε ο κ. Ευμοιρίδης πολύ εύστοχα. Δεν χρειάζεται να ξέρουμε πολλή οικονομία, για να βλέπουμε ότι ένας κλάδος έχει προβλήμα, όταν οι τιμές της πρώτης ύλης στον παραγωγό μειώνονται και οι τιμές στον καταναλωτή αυξάνονται. Εδώ υπάρχει ένα πρόβλημα.

Είπατε επίσης: "Τί να κάνουμε; Είναι ελεύθερη αγορά". Αυτό είναι το πρόβλημα, ότι δεν υπάρχει ελεύθερη αγορά, δεν λειτουργεί ο ανταγωνισμός. Και γνωρίζετε πολύ καλά γιατί δεν λειτουργεί ο ανταγωνισμός.

Πρέπει να κάνετε μια προσπάθεια, λοιπόν, αφού γίνατε, έστω και οιφίμως θιασώτες της ελεύθερης αγοράς, να λειτουργήσει η ελεύθερη αγορά. Αυτό θέλουμε. Διότι αν λειτουργήσει η ελεύθερη αγορά, συγχρόνως, θα ανεβάσει επάνω τις τιμές στον παραγωγό. Δεν θα βιώνουν οι παραγωγοί συμφωνίες επιχειρήσεων, οι οποίες παραβιάζουν τον ελληνικό νόμο 703/77 του ελεύθερου ανταγωνισμού και θα μπορέσουν οι καταναλωτές, ενδεχομένως, να δουν τις τιμές των γαλακτοκομικών προϊόντων στα super markets σε χαμηλότερα επίπεδα, από αυτά που είναι σήμερα.

Είπατε επίσης ότι το ενδιαφέρον μας για τη ρύθμιση των χρεών ήταν προεκλογικό, αφού η απόφαση περί ρυθμίσεως χρεών δημοσιεύθηκε το Σεπτέμβριο του 1993. Έγινε σύμφωνα με τις διαδικασίες οι οποίες προβλέπονται από τα άρθρα 92 και 93 της Συνθήκης της ΕΟΚ -τότε ΕΟΚ- στα πλαίσια και στη βάση της οποίας ζητήσαμε τη ρύθμιση των κτηνοτροφικών χρεών για το σύνολο περίπου των κτηνοτρόφων σε όλους τους τομείς στη χώρα και οι διαδικασίες αυτές παίρνουν κάποιο χρόνο. Το αίτημα μας ήταν του 1991. Διαπραγματευθήκαμε από το καλοκαίρι του 1992 και διαπραγματευθήκαμε υπεύθυνα και σοβαρά, θα έλεγα, όλο το χειμώνα του 1992. Η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία μας επέτρεψε να προχωρήσουμε στη ρύθμιση, έχει ημερομηνία 2.8.93. Ζητήστε την στα αρχεία του Υπουργείου σας. Υπενθυμίζω ότι στις 2.8.93 δεν είχαν προκηρυχθεί ακόμα οι εκλογές.

Στη βάση αυτής της έγκρισης, προχωρήσαμε σε μια ρύθμιση. Έρχεστε και βρίσκετε μία απόφαση μετά τις εκλογές του 1993 και θα πω και εγώ ότι δεν καταλαβαίνω, πρώτον, γιατί δεν σας αρέσει η απόφαση.

Δεύτερον, ομιλείτε περί βιωσιμότητας. Η βιωσιμότητα, βεβαίως, είναι βασικό στοιχείο για να προχωρήσουμε σε μια ρύθμιση, αλλά, όπως επεσήμανε και ο κ. Μητσοτάκης, βιωσιμότητα εν πολλοίς -το ξέρετε πολύ καλά- βρίσκεται σε συνάρτηση με τη ρύθμιση. Διότι εκ των υστέρων, αυτό το οποίο εσείς λέτε ως καταπληκτική ρύθμιση Μωραΐτη -γιατί η άλλη ευνοούσε τους μπαταχτσήδες- δεν εφαρμόστηκε. Άρα, δεν ήταν εκτελεστέα η καταπληκτική αυτή ρύθμιση, διότι δεν μπορούσε να εφαρμοσθεί λόγω των δυσμενών όρων που

θέσατε, άρα κανείς δεν γίνεται βιώσιμος.

Μην κάνετε λοιπόν εδώ πανηγυρισμούς, διότι η δική σας ήταν καλύτερη και λειτουργούσε υπέρ της βιωσιμότητας και η άλλη δεν λειτουργούσε, όταν δεν εφαρμόζεται. Από κει και πέρα πίστευα και εξακολουθώ να πιστεύω ότι η κυρίαρχη τάση στο χώρο του Κόμματός σας και κυρίως στην Κυβέρνησή σας είναι να ξεχάσουμε το τι έγινε στην οκταετία του 1980 που κυβερνούσατε. Τελευταίως βεβαίως και λόγω των εσωκοματικών ίσως προβλημάτων σας έρχεσθε δειλά-δειλά να την ξαναθυμίζετε στον ελληνικό λαό και στο Κοινοβούλιο. Δες νομίζω ότι εσείς, εμείς, οι νεότεροι πολιτικοί μπτορούμε να είμεθα υπερήφανοι για το μοντέλο το οποίο είχατε στη δεκαετία του 1980 κυρίως στον αγροτικό τομέα. Ένα μοντέλο το οποίο στηρίχτηκε σε μια "κοινωνική" πολιτική, η οποία δημιουργούσε χρέο στο συνεταιριστικό κίνημα, δημιουργούσε τις ψευδασθήσεις των υψηλών εισοδημάτων αφού τεχνητά κρατούσατε -χρεώνοντας το συνεταιριστικό κίνημα- τις τιμές στους παραγωγούς υψηλές, τεχνητά κρατούσατε -χρεώνοντας το συνεταιριστικό κίνημα και όχι τις κυβερνήσεις σας εκείνης της εποχής- τις τιμές των εφοδίων χαμηλές. Και ήλθαμε το 1990 να πληρώσουμε αυτά τα χρέη. Αυτό ξεκινούσαμε το 1990. Άρα, μην επιχαίρεσθε διότι κάνατε ένα μοντέλο καταπληκτικό, το οποίο θα μπτορούσε να σηματοδοτήσει την πρώτη οκταετία σας ως χρυσή οκταετία. Φροντίστε να το ξεχάσετε για να μην κάνετε τα ίδια λάθη στη δεκαετία του 1990 όσο θα είσθε ακόμη Κυβέρνηση.

Μιλήσατε για τις λαθαρίες εισαγωγές, όπου που βεβαίως κάνατε μία εκστρατεία συντονισμένη κατά της νοθείας. Εκείνο το οποίο μπτορώ να πω είναι, όχι μόνο στον τομέα των γαλακτοκομικών και ζωοκομικών προϊόντων αλλά σε όλους τους τομείς, ότι εδώ και πολλούς μήνες, δύο χρόνια περίπου -δεν ξέρω πότε ανέλαβε ο κ. Τζουμάκας, ενώμιση χρόνο περίπου- κάθε βδομάδα, κάθε μήνα ο κ. Τζουμάκας βγαίνει και ανακοινώνει έναρξη πολέμων εναντίον λαθρεμπόρων, εναντίον δεν ξέρω ποιων, εναντίον υπαλλήλων του, αλλά δεν έχουμε δει καμία σημαντική αλλαγή, την οποία να ξέχετε κάνει στη διοίκηση, η οποία τόσο πολύ κατηγορήθηκε από την πολιτική γηγεσί του Υπουργείου Γεωργίας ως συμμετέχουσα σε όλο αυτό το όργιο το οποίο γίνεται. Θα υπενθυμίσω ότι εδώ και ένα χρόνο εκκρεμεί μία απόφαση του Υπουργού Γεωργίας για να φύγουν εκατόν τόσοι άνθρωποι από τη ΔΙΔΑΓΕΠ και ένα χρόνο μετά ελάχιστοι έχουν φύγει. Άρα λοιπόν, καλά θα κάνετε να δουλεύετε περισσότερο προς την κατεύθυνση της εκστρατείας για να αποτρέπονται λαθαρίες εισαγωγές και άλλα τέτοια φαινόμενα και να πράπτετε περισσότερα.

Από κει και πέρα σε ότι αφορά το αιγυπτρόβειο κρέας, θα πω το εξής: Δεν ξέρω εάν οι κτηνοτρόφοι στην περιφέρειά σας ήταν ευτυχείς το Πάσχα με τις χιλιες πεντακόσιες δραχμές. Δεν ξέρω ποιος κτηνοτρόφος ήταν. Εγώ εκείνο το οποίο ξέρω είναι ότι οι τιμές του Πάσχα σηματοδότησαν περίπου το τέλος του προβλήματος. Όταν αναφέρομαι σε τέλος του προβλήματος λέω ότι, αν συνεχίσει κατ' αυτόν τον τρόπο, σε λίγους μήνες δεν θα υπάρχει πρόβλημα, δεν θα υπάρχει κτηνοτροφία, κύριες Υπουργές.

Εν πάσῃ περιπτώσει, εάν οι χιλιες πεντακόσιες δραχμές ήταν ικανοποιητικές, σας λέω τώρα ότι οι τιμές των χιλιών διακοσίων δραχμών στα κατσίκια του Πάσχα, κατά μέσο όρο έχουν φτάσει σήμερα, ενώμιση μήνα μετά, στις εννιακόσιες δραχμές, οι τιμές των χιλιών πεντακοσίων δραχμών έχουν πέσει στις χιλιες διακόσιες δραχμές και μη μου λέτε ότι είναι ειλεύθερη αγορά.

Παράλληλα θα σας υπενθυμίσω ότι η Κυβέρνησή σας δι' άλλων Υπουργών -δεν είσθε αρμόδιος εσείς- έρχεται να δεχτεί σε άλλα συμβούλια -όχι στο Συμβούλιο Γεωργίας- μια σειρά προνομιακών δασμολογικών συμφωνιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με όλες τις χώρες της Ανατολικής-Κεντρικής Ευρώπης που προβλέπουν μηδενικούς δασμούς ή μειωμένους δασμούς σε όλες τις κατηγορίες των κρεάτων -χοιρίου, αιγυπτροβεΐου, βοείου- και σε γαλακτοκομικά προϊόντα. Υπενθυμίζω και επισημαίνω προς το Σώμα ότι για τις αποφάσεις

αυτές απαιτείται ομοφωνία στο Συμβούλιο Υπουργών Εξωτερικών και γενικών υποθέσεων.

'Όταν λοιπόν, έχουμε το όπλο της ομοφωνίας, θέτουμε τουλάχιστον θέματα στο Συμβούλιο Υπουργών της Γεωργίας τα οποία αφορούν μια σειρά καταστάσεων, όπως τις εισαγωγές που έχετε περιγράψει και κυρίως, μπορούμε πάντοτε και ψάχτε να δείτε πώς, να επισημαίνουμε τη διαφορετική κατάσταση για να ζητούμε ίσες λύσεις. Διότι όταν ίσες λύσεις είναι για διαφορετικές καταστάσεις, δημιουργούνται διακρίσεις και στο κοινοτικό δίκαιο. Γιατί το λέω αυτό;

Είπατε ότι το πριμ των αιγαποριούτων διαμορφώνεται στη βάση αντικειμενικών στοιχείων από το Συμβούλιο Υπουργών της Γεωργίας. Βεβαίως έτσι γίνεται. Και βεβαίως το Συμβούλιο Υπουργών της Γεωργίας στη βάση της πρότασης της commission βλέπει την τιμή στόχο αναφοράς που έχουμε, βλέπει την εμπορική τιμή και η διαφορά είναι το πριμ των αιγαποριούτων.

Δέχεσθε ότι στην Ελλάδα δεν αυξήθηκε η τιμή στα αιγαποριότατα. Επειδή αυξήθηκε στην υπόλοιπη Ευρώπη, ερχόμεθα και υφιστάμεθα εμείς τη μείωση των επιλεξιμών. Ρωτώ εγώ. 'Όταν έρθει ένα πακέτο διαπραγματεύσεων και παράλληλα ο συνάδελφός σας στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων έρχεται να προσυπογράψει δασμολογικούς αποκλεισμούς για αιγαπορέο κρέας, για χοίρεο κρέας, για γαλακτοκομικά προϊόντα, γιατί δεν θέτετε τη διαφορετικότητα της κατάστασης και δι, τη προκύψει; Διαπραγματεύετε βασιμάς και μετά ελάτε να μας πείτε "δεν πετύχαμε". Μην ξεκινάτε "αντικειμενικά" είναι αυτά, δεν πετυχαίνουμε τίποτε". Ξεκινώντας η προπαθώς και εδώ και στο θέμα των ποσοστώσεων του γάλακτος, βεβαίως δεν μπορούμε ποτέ να κερδίσουμε τίποτα.

Προχωρώντας θα αναφέρω στο χρόνο που μένει πολύ σύντομα ορισμένα άλλα πράγματα. Υπάρχει σημαντικό πρόβλημα στην κτηνοτροφία και από το γεγονός ότι οι υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας είναι διαλυμένες. Δεν ξέρω ποιό θα είναι το τελικό μοντέλο στο σύστημα διοικητικής διάρθρωσης στην οποία θα προχωρήσετε, υποπτεύματε ότι ακόμη κανείς δεν έρει στην Κυβέρνηση. Έρχεται ο κάθε Υπουργός ανά χρόνο και μας παρουσιάζει καινούριο μοντέλο διοικητικής αναδιάρθρωσης. Δεν λειτουργεί, κύριε Υπουργέ, το Υπουργείο Γεωργίας ούτε σε κυβερνητικό επίπεδο. Δεν ειμασταν ευτυχείς δια του πως λειτουργούσε τα προηγούμενα χρόνια. Σίγουρα χειροτερεύουν τα πράγματα. Και δεν είμαστε ευτυχείς και για το πως λειτουργεί το Υπουργείο Γεωργίας σε περιφερειακό επίπεδο. Υπάρχουν σημαντικές καθυστερήσεις σ' όλα. Θα σας πω: Είναι δυνατόν να θανατώνουμε ζώα στα πλαίσια προγραμμάτων για εξυγίανση μεληταίου ή άλλων πυρετών επί έξι, οκτώ, δέκα μήνες και να μην πληρώνουμε τα χρήματα στον παραγωγό; Πώς θα επιβιώσει; Και πολλές άλλες καθυστερήσεις υπάρχουν στα πριμ κλπ.

Για να έρθουμε λίγο στα παρόν και στο παρελθόν. Και εμείς πιστεύουμε πραγματικά, κύριοι συνάδελφοι ότι η κτηνοτροφία έχει μέλλον. Για να υπάρξει, όμως, μέλλον πρέπει να δουλέψουμε πάνω στο παρόν, πρέπει να πάρουμε μέτρα. Είχαμε την ευκαιρία και σε άλλες επερωτήσεις τις οποίες παρουσιάσαμε εδώ να σας δείξουμε το πρόγραμμά μας.

Με δύο λέξεις θα σας πω το εξής: Σήμερα η σχέση ζωής και φυτικής παραγωγής στην Ελλάδα κατ' αξία είναι 70% φυτική και 30% ζωήκη. Ξοδεύουμε πάρα πολλά λεφτά, πάνω από ένα δισεκατομμύριο δολάρια για εισαγωγές. Κάντε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα, το οποίο θα στηρίζεται και στη διαγραφή χρέων, που είναι βαρίδια, δεν επιτρέπουν στους κτηνοτρόφους να προχωρήσουν σήμερα, και σε μία άλλη σειρά μέτρων αξιοποιείστε τους κοινοτικούς πόρους. Υπάρχουν σημαντικές καθυστερήσεις σε προγράμματα όπως η μετεγκατάσταση κτηνοτροφικών μονάδων. Υπάρχουν λεφτά, εκμεταλλευθείτε τα και στην προσπάθεια αυτή να είστε βέβαιοι ότι η Αξιωματική Αντιπολίτευση, η οποία συζητά σήμερα αυτήν την επερώτηση με θετικό πνεύμα θα είναι αρωγός στην όποια προσπάθεια θα ξεκινήσετε. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο Κοινοβουλευτικός

Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, κ. Στρατής Κόρακας, έχει το λόγο.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, μιλάμε σήμερα για την κτηνοτροφία και τον κτηνοτρόφο και επειδή πρόερχομαι και εγώ από ένα νομό που έχει αρκετά ανεπιγράμμητη την κτηνοτροφία, θα μου επιτρέψετε να πω ότι πραγματικά το επάγγελμα του κτηνοτρόφου είναι από τα δυσκολότερα και τα σκληρότερα.

Αυτός ο ανθρώπος δεν ξέρει μέρα, δεν ξέρει νύχτα, δεν ξέρει γιορτή, δεν ξέρει καθημερινή. Γι' αυτόν όλες οι ημέρες είναι ίδιες, πάσια από το κοπάδι, αγωνιά μαζί του, συμμερίζεται όλες τις κακοτυχίες.

Βεβαίως πρέπει να πούμε ότι το κύριο πρόβλημα της κτηνοτροφίας μας, αλλά και γενικότερα της αγροτικής μας οικονομίας δεν είναι μόνο τα δάνεια, δεν είναι μόνο τα χρέη. Είναι κατά τη γνώμη μας γενικά η εφαρμοζόμενη πολιτική σύμφωνα με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με βάση αυτές τις οδηγίες έχουμε κατεύθυνση για συνεχή μείωση του αγροτικού πληθυσμού. Να θυμίσω, ότι πριν μπούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωσης στην Ε.Ο.Κ., ο αγροτικός μας πληθυσμός ήταν ένα εκατομμύριο εκατό χιλιάδες. Φθάσαμε τις επιπλάσιες χιλιάδες και η κατεύθυνση είναι για το 2002 -δεν θυμάμαι πόσο να πιάσουμε τις διακόσιες πενήντα με τριακόσιες χιλιάδες.

Είναι η μείωση της παραγωγής -και αυτό επιδιώκεται μέσω των ποσοστώσεων- η έξιδος από την αγροτική δραστηριότητα όπως είναι στην πραγματικότητα οι λεγόμενες πρόωρες συντάξεις, και βεβαίως η μείωση της παραγωγής και με την προωθούμενη μείωση του αγροτικού πληθυσμού.

Θα ήθελα εδώ να πω μια κουβέντα για αυτές τις περίφημες ποσοστώσεις επειδή αναφέρθηκαν σε αυτές και οι αγοραρτές της Νέας Δημοκρατίας και ο Κοινοβουλευτικός της Εκπρόσωπος. Η Ελλάδα σήμερα έχει μία ποσόστωση στο αγελαδινό γάλα εξακόσιες πενήντα χιλιάδες τόνους με ένα πληθυσμό δέκα εκατομμυρίων. Η Ολλανδία με ένα πληθυσμό δεκαπέντε εκατομμυρίων έχει ποσόστωση έντεκα εκατομμύρια τόνους. Καταλαβαίνετε ότι και εκ μέρους σας και εκ μέρους της σημερινής Κυβέρνησης υπήρξαν τέτοιες υποχωρήσεις που για μας είναι ακατανόητες.

Φυσικά εμείς είμαστε κατά των ποσοστώσεων. Δεν είναι δυνατόν να δεχτούμε αυτά τα πράγματα, όταν οι ανάγκες της Χώρας μας σε αγελαδινό γάλα ζεπερνούν το ένα εκατομμύριο διακόσιες χιλιάδες τόνους. Και δεχόμαστε τους εξακόσιους πενήντα χιλιάδες τόνους για να απορροφήσουμε τα περισσεύματα των μεγαλοκτηνοτρόφων της Δυτικής Ευρώπης.

Επίσης έχουμε μια συνεχή αύξηση του κόστους παραγωγής. Πολλαπλασιάστηκαν τα τελευταία χρόνια οι τιμές των λιπασμάτων, των φαρμάκων, των καυσίμων, των αγροτικών μηχανημάτων. Ο ΦΠΑ για τα αγροτικά μηχανήματα ήταν 8% και ζητούσαν απαλλαγή για να γίνουμε ανταγωνιστικοί. Το 1992 με εντολή της Ε.Ο.Κ. επιβλήθηκε το 18%. Φυσικά όλα αυτά τα πράγματα έχουν τις επιπτώσεις τους. Έχουμε μια συνεχή μείωση σε απόλυτες τιμές των τιμών παραγωγού, ενώ την ίδια στιγμή έχουμε αύξηση ή στην καλύτερη περίπτωση διατήρηση των τιμών καταναλωτή που πολλές φορές είναι πάνω από την τιμή παραγωγού. Εδώ πρέπει να δοθεί μια απάντηση.

'Όταν το πρόβειο γάλα έχει εκατόν τριάντα δραχμές το 1995-1996 η φέτα πουλιάτων στην Αθήνα χίλιες εφτακόσιες εώς δύο χιλιάδες το κιλό και το γιαούρτι οκτακόσιες δραχμές το κιλό. 'Όταν ζητάγαμε από τον κ. Τζουρμάκα να πάρει μέτρα και να ελέγξει την αγορά έλεγε ότι υπάρχει η ελεύθερη αγορά. Μα αυτή η ελεύθερη αγορά -γι' αυτό εμείς την καταγγέλουμε- είναι η οικονομία της ελεύθερης ληστείας του εργαζόμενου γενικά, είτε παραγωγός είναι είτε καταναλωτής.

Ακόμη έχουμε τις χωματερές. Εκατομμύρια τόνοι φρούτα και λαχανικά έχουν θαφτεί σε αυτόν τον Τόπο όταν η μισή σχεδόν ανθρωπότητα λιμοκτονεί. Και ακόμη θα μπορούσαμε να οδηγήσουμε τις νταλίκες αντί για τις χωματερές στην Αλβανία ή στη Βουλγαρία. 'Ομως η φιλάνθρωπος και ανθρωπιστική Ευρωπαϊκή Ένωση που σπεύδει να στείλει και στρατό

από ανθρωπισμό, προτιμά να τα θάψει, γιατί δεν θέλει να πέσουν οι τιμές καταναλωτή και γιατί αυτό που την ενδιαφέρει είναι να αρπάξουν όσο γίνεται περισσότερα οι αετονύχηδες το κεφάλαιο. Αυτές είναι μερικές αλήθειες που θα έπρεπε να τις πούμε.

Επίσης σας άκουσα που είπατε, ότι πάτε για διακόσιες σαράντα δραχμές στο γάλα. Αυτό σημαίνει καταστροφή. Βεβαίως οι διακόσιες που είναι σήμερα είναι καλύτερες από τις εκατόν τριάντα -εκατόν σαράντα. Άλλα πράγματι το 1993-1994 η τιμή στο πρόβειο ήταν διακόσιες σαράντα εώς διακόσιες πενήντα στο Νομό Λέσβου. Μέσα σε δύο χρόνια έπεσε στις εκατόν τριάντα -εκατόν σαράντα ενώ μόνο με τον τιμάριθμο έπρεπε να έχει φτάσει στις τριακόσιες δραχμές. Και να βάζετε αγορανομικό έλεγχο για να μην έχετε το πρόβλημα που αναφέρατε για το που θα φτάσουν τα γαλακτοκομικά προϊόντα.

Επίσης, έχουμε αυτές τις ανεξέλεγκτες εισαγωγές και συχνά ομοιοιδών προϊόντων με τα παραγόμενα στην Ελλάδα, που πολλές φορές είναι κακκίστης ποιότητος και αυτό δεν αφορά μόνο αυτά που έρχονται από Βουλγαρία ή άλλες χώρες εξωεοκικές, αλλά και από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι γνωστά τα κρούσματα που εμφανίστηκαν σε εισαγωγές κρεάτων από τη Γερμανία και από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βεβαίως έχουμε και τη μετατροπή της Αγροτικής Τράπεζας σε Εμπορική Τράπεζα, ενώ έπρεπε να είναι αρωγός του αγρότη. Πρέπει να πούμε ότι για αυτά τα ζητήματα ούτε οι επερωτώντες Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας ούτε ο κύριος Υφυπουργός είπαν κουβέντα. Άλλα λόγια να αγαπόμαστε. Δεν λέω ότι τα ζητήματα που έθιξαν δεν είχαν κάποια σημασία. Όμως η ρίζα του κακού είναι εκεί πέρα.

Αυτό δεν το θίγετε γιατί και οι δύο προσκυνάτε τον ίδιο Θεό, ό, τι δηλαδή, πει η Ευρωπαϊκή Ένωση και ό, τι κάνει είναι δεκτό από σας. Βεβαίως, τώρα η Νέα Δημοκρατία λέει ότι πρέπει να προβάλουμε και κάποιες αντιστάσεις. Εμείς συμφωνούσαμε. Ας είσαστε υπέρ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά τουλάχιστον να αντισταθείτε, όπως αντιστέκονται και άλλοι.

Κύριε Υπουργέ, δεν μπορώ να καταλάβω το θέμα με τις ρυθμίσεις. Δε δεχθήκατε τη ρύθμιση που έκανε η Νέα Δημοκρατία, γιατί ήταν παραπάνω ευνοϊκή και ήταν αντίθετη με το ευρωπαϊκό δίκαιο και θα μας πήγαιναν στα δικαστήρια. Να μας πάνε χίλιες φορές και να ξεσκωθεί ολόκληρος ο Ελληνικός Λαός. Τέτοιες παραβάσεις έχουν κάνει και η Ιταλία και η Ολλανδία, αλλά τελικά κατέφεραν κάτι να συγκρατήσουν. Εσείς, όμως, φοβόσαστε μην κακοχαρακτηριστείτε και θυμώσουν οι αφέντες των Βρυξελλών.

Έχουμε, λοιπόν, και την πολιτική της Αγροτικής Τράπεζας. Μέχρις ένα διάστημα ήταν άποκες οι καταθέσεις των συνεταιρισμών στην ΑΤΕ, ενώ τα επιτόκια όταν δανείζονταν οι συνεταιρισμοί ήταν τεράστια και αυτό γιατί απαγορεύονταν οι συνεταιρισμοί να κάνουν καταθέσεις προθεσμίας. Ήταν, λοιπόν, όλες καταθέσεις όψεως. Κάποτε άλλαξε αυτό το καθεστώς, αλλά στο μεταξύ τα χρέα συσσωρεύτηκαν. Έχουμε υψηλότατα επιτόκια των χορηγήσεων, έχουμε υψηλότατους τόκους υπερημερίας και μέχρι ένα διάστημα τοκίζονταν και οι επιδοτήσεις με μια ολόκληρη κομπινά-απάτη από την ΑΤΕ.

Η τοκογλυφία, λοιπόν, είναι ο βασικός προσανατολισμός της Αγροτικής Τράπεζας και εδώ θα έπρεπε να διερωτηθεί κανείς επειδή γίνεται λόγος για ανταγωνιστικότητα, πώς θα ανταγωνιστεί ο Έλληνας αγρότης τους Διυτικοευρωπαίους συναδέλφους του.

Αυτή η τοκογλυφίκη πολιτική της ΑΤΕ με τα υψηλά επιτόκια και τους τόκους υπερημερίας απομυζά τον ιδρώτα του αγρότια, και οι ρυθμίσεις που κατά καιρούς έχει εξαγγείλει η Κυβερνηση συνοούν αποκλειστικά την εξυγίανση του χαρτοφυλακίου της ΑΤΕ μόνο και όχι τους γεωργούς και κτηνοτρόφους. Πρέπει, όμως, εδώ να επαναλάβω την εντύπωση που μου έκανε η δήλωση του Υφυπουργού, ότι τέτοια πράγματα δεν μπορούν να γίνουν γιατί είναι αντίθετα με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο. Βεβαία, έτσι δημιουργήθηκαν τα τεράστια χρέη των αγροτών και

συνεταιρισμών που είναι θηλειά στο λαιμό της αγροτικής μας οικονομίας. Όλα αυτά ισχύουν με ιδιαίτερη έμφαση την κτηνοτροφία μας.

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι η κτηνοτροφία μας ακολουθεί κατά την τελευταία δεκαπενταετία φθινούσα πορεία. Πάνω από τετρακόσια δισ. δραχμές εισάγουμε σε ζωοκομικά προϊόντα από άλλες χώρες, κυρίως από την Ευρωπαϊκή Ένωση και, όμως, δεν ενισχύουμε την αγροτική μας οικονομία και ιδιαίτερα την κτηνοτροφία. Βέβαια τους περιορισμούς που επιφέρει η αντιαγροτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ειδικότερα για το μικρομεσαίο γεωργό και κτηνοτρόφο δεν έχουν όρια. Έχουμε δογματική προσήλωση στο στόχο, όπως συρρίκνωση της κτηνοτροφίας. Τα πλήγματα είναι συνεχή και έχουμε καραντίνα από αφθωδή πυρετό. Είναι μια μεγάλη και αμαρτωλή ιστορία, δεν έχω πειστεί μήπως ήταν και κομπίνα. Θα αναφέρω μόνο ότι ενώ στην Ελλάδα επέβαλαν καραντίνα στη Γερμανία όταν είχαν την πανώλη, επέβαλαν καραντίνα μόνο στην περιοχή που είχε το πρόβλημα. Να πώς κατευθύνονται και να ποιες αντιστάσεις περιμέναμε να προβάλει η Κυβέρνηση.

Έχουμε ακόμα μειωμένες τιμές παραγωγού, ενώ από την άλλη έχουμε αυξημένες τιμές καταναλωτή, έχουμε μείωση των επιδοτήσεων για να πληρώσουμε τις τρελές αγελάδες. Μη ξεχάμε ότι αυξήθηκε η τιμή του αιγοπρόβειου σε κάποιες χώρες, ενώ στην Ελλάδα δεν το παίρνουμε υπόψη αν αυξήθηκε ή αν πέφτει συνεχώς. Φυσικά η ρύθμιση των χρεών πρέπει να γίνει, αλλά από μόνη της δε θα λύσει το πρόβλημα. Ίσως βέβαια να υπάρξει μία παροδική και εν μέρει αντιμετώπιση του προβλήματος, αλλά είναι βέβαιο ότι με την εφαρμοζόμενη σκληρή, αντικτηνοτροφική πολιτική της Κυβέρνησης θα ξαναδημιουργηθούν γρήγορα χρέη, σαν τα κεφάλια της Λερναίας Ύδρας.

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω λέγοντας ότι αυτό που χρειάζεται είναι αναδιάρθρωση υπέρ της ζωϊκής παραγωγής, μείωση του κόστους παραγωγής, κατάργηση των περιορισμών στο αγελαδινό κρέας και στον αριθμό των αιγοπροβάτων των επιλεξιμών, έλεγχο εισαγωγών, διακηρύξεις για δίωξη λαθρεμπορίας και απάτης ύχουμε, αλλά συγκεκριμένο έργο δεν έχουμε, ενίσχυση των συνεταιρισμών, χαμηλότερη επαρκή χρηματοδότηση, έργα υποδομής, σφραγεία κ.α., επιστημονική στήριξη, έρευνα, επαρκή αριθμό κτηνιάτρων κ.λπ., ενισχύσεις στους νέους κτηνοτρόφους, διαφήμιση και προώθηση της ελληνικής παραγωγής και άλλα.

Όμως, όλα αυτά είναι έξω από το οπτικό πεδίο της κυβερνητικής πολιτικής, διότι είναι οι ΕΟΚικές παρωπίδες που δεν επιτρέπουν να τα δει. Οι αγρότες μας καλά κάνουν και αγωνίζονται.

Με την ευκαιρία, θα ήθελα να καταγγείλω με τον πιο έντονο τρόπο, ότι ζεκίνησαν οι απαράδεκτες δίκες εναντίον των αγροτών, γιατί ακριβώς αντιστάθκαν και αντιστέκονται στην καταθέσευση του ιδρώτα τους, στον αφανισμό της αγροτικής μας οικονομίας, ένα έργο και ένας αγώνας που έχει τεράστιας σημασίας εθνικές διαστάσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού κ. Ευάγγελος Αποστόλου έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Πράγματι, αγαπητοί συνάδελφοι, η κατάσταση της ελληνικής κτηνοτροφίας είναι τραγική, παρότι είναι ο μοναδικός κλάδος του αγροτικού τομέα που έχει τεράστιες δυνατότητες ανάπτυξης και είναι ο μόνος κλάδος της οικονομίας που μπορεί να κρατήσει και να διατηρήσει ζωντανό τον εναπομέναντα κοινωνικό ιστό στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές.

Αναφέρεται στην επερώτηση, ότι η κτηνοτροφία βουλιάζει στα χρέη της που δημιουργήθηκαν από τα αρνητικά ΝΕΠ της περιόδου 1983-1989 και από τα δυσβάσταχτα επιπόκια της Αγροτικής Τράπεζας. Και πράγματι έτσι είναι. Εγώ θα προσθέσω σε αυτά και το κόστος παραγωγής και τις αρνητικές

επιπτώσεις της κοινής αγροτικής πολιτικής.

Τα Νομισματικά Εξισωτικά Ποσά, τα ΝΕΠ, που επιβλήθηκαν την περίοδο 1983-1989, ουσιαστικά ήταν επιδοτήσεις στο εισαγόμενο κρέας και η επιβολή των ΝΕΠ ήταν μία συνειδητή πολιτική επιλογή της τότε Κυβερνησης του Π.Α.Σ.Ο.Κ., που θέλοντας να συγκρατεί τον πληθωρισμό, προκάλεσε τεράστιες ζημιές στους κτηνοτρόφους, εξαφάνισε συγκεκριμένα εκείνη την περίοδο την βοστροφία, έκανε μεγάλη ζημιά ειδικά στους χοιροτρόφους, αφού υποχρεώνονταν να διαθέσουν τα προϊόντα τους σε τιμές κάτω του κόστους παραγωγής για να είναι ανταγωνιστικά με τα εισαγόμενα ομοειδή προϊόντα από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η πολιτική των χρηματοδοτήσεων και ειδικά τα υψηλά επιτόκια, ήταν πράγματι ο δεύτερος λόγος της απελπιστικής κατάστασης που βρίσκεται σήμερα η κτηνοτροφία μας.

Θα καταθέσω στα Πρακτικά τρεις πίνακες:

Ο πίνακας Α', δείχνει τη διακύμανση των τελικών επιτοκίων με τους τρίμηνους ανατοκισμούς από το 1986 έως το 1996, που κυμαίνονται από 27% έως 34,25%. Και βέβαια, εδώ θα στεναχωρήσω τους επερωτώντες αν τους υπενθυμίσω ότι την περίοδο 1990-1993 που κυβερνούσε η Νέα Δημοκρατία τα επιτόκια ήταν υψηλότερα.

Ο δεύτερος πίνακας, δείχνει την επιβάρυνση ενός δανείου της Αγροτικής Τράπεζας ύψους ενός εκατομμυρίου για πέντε και έντεκα χρόνια. Ξέρετε πόσο γίνεται σε έντεκα χρόνια, εφόσον δεν υπάρχουν ενδιάμεσες πληρωμές. Γίνεται δέκα εννέα εκατομμύρια εφτακόσιες εβδομήντα εφτά χιλιάδες δραχμές.

Ο τρίτος πίνακας, δείχνει τα αντίστοιχα μεγέθη για τον ανταγωνιστή αγρότη-Ευρωπαϊο, που στο τέλος των έντεκα χρόνων θα πληρώσει ένα εκατομμύριο εφτακόσιες εβδομήντα χιλιάδες δραχμές.

Και το ερώτημα που γεννάται είναι ποιος αγρότης, ποιός κτηνοτρόφος και ποιά γεωργοκτηνοτροφική επιχείρηση μπορεί να ανταποκριθεί σε τέτοιες ληστρικές χρηματοδοτήσεις; Επιτέλους, η Αγροτική Τράπεζα δεν είναι δυνατόν να έχει διπλάσιο κόστος διαχείρισης του χρήματος απ' όπι έχουν οι άλλες τράπεζες και να το μεταβιβάζει αυτό στον Έλληνα αγρότη.

Το υψηλό κόστος παραγωγής οφείλεται κατά κύριο λόγο στις ζωτροφές, αφού συμμετέχουν κατά 60% έως 70%. Η απότομη απελευθέρωση του συστήματος διακίνησης και εμπορίας των δημητριακών αρχές του 1991, με την κατάργηση της ΚΥΔΕΠ, είχε ως αποτέλεσμα την κατακόρυφη έως διπλασιασμό αύξηση των ζωτροφών, χωρίς αντίστοιχη αύξηση των τιμών παραγωγής. Οι επιπτώσεις από την κοινή αγροτική πολιτική αφορούν κύρια τις ποσοστώσεις και σε αυτήν την περίπτωση, οι ελληνικές κυβερνήσεις, εξαίτιας της έλλειψης συγκεκριμένης στρατηγικής για τον κλάδο, δεν κατάφεραν να προασπίσουν τα συμφέροντά τους.

Επειδή το αντικείμενο της επερώτησης είναι τα χρέα της κτηνοτροφίας προς την ΑΤΕ, θα σταθώ μόνο σε αυτό. Και πριν μπω στη ρύθμιση, με βάση την απόφαση 1838/92 και ειδικά την 1967/93 της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων που εκδόθηκε με την απόφαση 408658/93 του Υπουργείου Γεωργίας, γνωστή ως ρύθμιση Κοσκινά στους κτηνοτρόφους που ήταν πράγματι η καλύτερη μέχρι τότε τουλάχιστον ανακοινωθείσα ρύθμιση των κτηνοτροφικών χρεών, θέλω να σας πω την άποψή μου για τις ρυθμίσεις των αγροτικών χρεών. Έτσι όπως γίνονται μέχρι σήμερα, δεν αντιμετωπίζουν την ουσία του προβλήματος της υπερχρέωσης. Απλά μετατοπίζουν το πρόβλημα, ενώ ταυτόχρονα το διογκώνουν. Δεν αναζητείται στις ρυθμίσεις η αιτία του προβλήματος, οι αντικειμενικές αδυναμίες που προήλθαν από τις κακές πολιτικές των κυβερνώντων. Αν δεν κοστολογηθούν αυτές οι πολιτικές, το πρόβλημα θα βρίσκεται πάντα μπροστά μας.

Οι σημερινές οφειλές της κτηνοτροφίας ξεπερνούν τα τριακόσια δισεκατομμύρια από τις οποίες το 50% περίπου είναι ληξιπρόθεσμες. Ένα μέρος από αυτές τις ληξιπρόθεσμες οφειλές, οφείλεται όχι μόνο σε αντικειμενικές αδυναμίες αλλά και στην προσδοκία των κτηνοτρόφων για εφαρμογή μίας νέας ρύθμισης που θα περιλαμβάνει ευνοϊκότερους όρους από τη

ρύθμιση που προβλέπει η εγκύκλιος διαταγή της ΑΤΕ η 50/93 και η οποία έχει μέχρι σήμερα περιορισμένη εφαρμογή στην κτηνοτροφία, αφού δεν έτυχε ανάλογης ανταπόκρισης από τους Έλληνες κτηνοτρόφους.

Ξέρετε που οφείλεται, κύριε Υπουργέ, αυτή η προσδοκία; Στις δικαστικές αποφάσεις. Υπάρχουν αποφάσεις των Εφετείων που τους έχουν δικαιώσει. Μάλιστα, αν κύριε Υπουργέ, η απόφαση του Αρείου Πάγου, όπως φαίνεται, είναι η ίδια με τις πρωτόδικες αποφάσεις, τότε οι συνέπειες για την ίδια την Αγροτική Τράπεζα θα είναι πάρα πολύ σοβαρές, αφού γίνεται φανέρω ότι θα έχει αρνητικές επιπτώσεις και στη ρευστοποίηση των υπολοίπων απαιτήσεων.

Ακόμη και να εφαρμοστούν μεμονωμένα οι δικαστικές αποφάσεις, πάλι θα δημιουργηθεί πρόβλημα στην Αγροτική Τράπεζα, διότι θα οδηγήσει σε διαφορετική αντιμετώπιση των πιστούχων της. Υπάρχουν οφειλέτες που έχουν ρυθμίσει τις οφειλές τους με άλλες ρυθμίσεις, άλλοι που έχουν καταβάλει σημαντικά ποσά για την εξόφληση των οφειλών τους που θα μπορούσαν να υπαχθούν σε αυτή τη ρύθμιση. Πώς θα αντιμετωπιστούν αυτές οι περιπτώσεις;

'Εχουμε συζητήσει και άλλες φορές στη Βουλή το θέμα των κτηνοτροφικών χρεών και μάλιστα μετά τις χαρισματικές ρυθμίσεις χρεών δισεκατομμυρίων των εχόντων και κατεχόντων, ρυθμίσεις που δεν είχαν καμία σχέση με αντικειμενικές αδυναμίες, όπως είναι τα αγροτικά χρέα.

Δεν αρκεί, κύριε Υπουργέ, σήμερα η ρύθμιση της εγκυκλίου διαταγής 50/96. Το σοβαρό πρόβλημα της ρύθμισης των κτηνοτροφικών χρεών χρειάζεται μία γενναία πολιτική απόφαση που θα μπει στην ουσία του προβλήματος, στις αιτίες που δημιουργήσαν τη σημερινή κατάσταση. Και ξέρετε, αγαπητοί συνάδελφοι, που έχει οδηγήσει αυτή η κατάσταση. Στην υποχρηματοδότηση της ελληνικής κτηνοτροφίας, τη στιγμή που το συνάλλαγμα για εισαγωγή ζωοκομικών προϊόντων ξεπερνά τα τετρακόσια δισεκατομμύρια. Τα κτηνοτροφικά προϊόντα έχουν την πρώτη θέση στις εισαγωγές με τα πετρελοειδή στην δεύτερη.

Θα καταθέσω στα Πρακτικά και δυο πίνακες που δείχνουν τη πορεία των μεσοπροθέσμων και βραχυπροθέσμεων δανείων στους κλάδους της κτηνοτροφίας που παρουσιάζουν μια συνεχή πιπτωτική πορεία τη τελευταία δεκαετία. Ήρθε η ώρα των γενναίων αποφάσεων, κύριε Υπουργέ. Εκτός της οικονομικής σημασίας για τη Χώρα μας πρέπει η Πολιτεία να κάνει το παν και με όπιο κόστος, για να συγκρατηθεί ο αγροτικός πληθυσμός, που στην πλειοψηφία του είναι κτηνοτρόφοι στις περιοχές που κατοικεί τώρα για τρεις κυρίως λόγους:

Πρώτον, γιατί είναι απαραίτητο για εθνικούς καθαρά λόγους να παράγουμε σαν χώρα κτηνοτροφικά προϊόντα.

Δεύτερον, γιατί δε διακρίνονται προοπτικές απασχόλησης του πλεονάζοντος αγροτικού πληθυσμού στις αστικές περιοχές ή σε άλλο τομέα της οικονομίας.

Και τρίτον, ο πληθυσμός αυτός παραμένοντας στην ύπαιθρο και κυρίως στην ορεινή ύπαιθρο συμβάλλει καθοριστικά όχι μόνο στη διατήρηση του τοπίου και στη προστασία του περιβάλλοντος, αλλά θα έλεγα και στην κοινωνική μας συνοχή, στην εθνική μας υπόσταση.

Η κτηνοτροφία, κύριε Υπουργέ, βουλιάζει και έχετε υποχρέωση να βρείτε λύσεις. Λύσεις όχι πρόσκαιρες για να αποφύγετε το πολιτικό κόστος, αλλά λύσεις βιώσιμες. Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ευάγγ. Αποστόλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα τα οποία βρίσκονται στο αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση καθε ενδιαφερομένου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Ρόκος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, αν θέλει πράγματι κανές υπεύθυνα πολιτικά να αγορεύσει για το ζήτημα της σημερινής επερώτησης της Νέας Δημοκρατίας πρέπει και κινδυνεύει να δει το δένδρο ξεχνώντας το δάσος -

το δένδρο είναι η κτηνοτροφία, το δάσος είναι όλοι αυτοί οι τομείς της οικονομίας, οι οποίοι πράγματι σήμερα υποφέρουν-κινδυνεύει έτσι να μετατραπεί από ένα πολιτικό πρόσωπο σε έναν καλό διαχειριστή σε έναν καλό τραπεζίτη και όταν ανακαλύψει πως και αυτός ο ρόλος, ο ρόλος του τραπεζίτη υπακούει όχι στην Τράπεζα της Ελλάδος, αλλά στην Τράπεζα των Βρυξελλών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τότε ξανά θα θυμηθεί την παλαιοκομιατική του ταυτότητα και άλλα θα λέει όταν είναι στη κυβέρνηση και άλλα θα λέει όταν είναι στην Αντιπολίτευση.

Θυμίσαμε και σε άλλες ευκαιρίες στη Νέα Δημοκρατία και στους αγαπητούς συναδέλφους ότι ο θεσμός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης είναι κυρίαρχο στοιχείο της Δημοκρατίας. Ο αντιπολιτευτικός λόγος κάθε φορά πρέπει να στηρίζεται σε πολιτικά και ιδεολογικά ευρήματα και θα πρέπει να ακολουθείται με συνέπεια καθ' όλην τη διάρκεια και δε θα πρέπει να αλλάζει κάθε φορά.

'Ομως, πρέπει κανείς να καταλάβει πως σ' αυτήν τη χώρα και όπως εξελίσσονται τα πράγματα υπάρχει ανάγκη ενός ουσιαστικού λόγου μιας ουσιαστικής ανάλυσης, μιας ουσιαστικής απάντησης στα πραγματικά προβλήματα που διέπουν την οικονομία μας, για να κατανοήσει τελικά πως αυτή η κρίση του συστήματος, του νεοφιλελεύθερου συστήματος της επιλογής του Μάαστριχτ, αργά ή γρηγορά θα έρθει σε σύγκρουση με τους λαούς όλης της Ευρώπης.

Οι παρατεταμένες κοινωνικές κινητοποιήσεις στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης παίρνουν κάθε μέρα και περισσότερο διαστάσεις ενός οικονομικού και πολιτικού αδιέξοδου στο οποίο έχει περιέλθει η γηραιά ήπτειρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι εντάσεις αυτού του τύπου -κινητοποιήσεις κ.λπ.- επιδιώκονται από διάφορα κέντρα άσκησης της πολιτικής να συνοδευτούν και με μια δύση μεμψιμορίας που δε διευκολύνει την εξεύρεση λύσεων. Είναι, όμως, λάθος για οργανωμένες κοινωνίες, στο βωμό της απαιτούμενης ψυχραμίας και νηφαλιότητας να μην αποδώσει κανείς και τα του Καίσαρος των Καίσαρι όπου Καίσαρας δεν είναι άλλος από την ευρωπαϊκή πολιτική γηγεσία και την πεφωτισμένη φιλοευρωπαϊκή ελίτ.

Οι ευθύνες που έχουν αναλάβει οι πολιτικές γηγεσίες των κρατών-μελών ως φαίνεται σ' αυτήν την εξέλιξη, είναι να αποσιωπήσουν τη δυσάρεστη εξέλιξη των πραγμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και κυρίως στις νότιες χώρες της από τις νέες συνθήκες της διεθνοποιημένης αγοράς. Έτσι σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης συζητείται να προχωρήσει σε αναθεώρηση της ΚΑΠ -και δεν προχωράει- και αποσιωπούνται έντεχνα οι συνέπειες της GATT.

Χαρακτηριστική περίπτωση της παθητικής εξωστρέφειας της ελληνικής μας αγροτικής οικονομίας είναι το λεγόμενο αγροτικό παράδοξο. Αυτό οφείλεται στη μόνιμη υπερτροφική ανάπτυξη της φυτικής παραγωγής, που αντιπροσωπεύει το 65% της παραγωγής, η οποία είναι πλεονασματική στην εσωτερική αγορά, σε σχέση με τους άλλους κλάδους της γεωργίας, ζωήκος, δασικός, αλιευτικός, που αντιπροσωπεύουν το 30%, 1,5% και 2,5% αντιστοιχα της παραγωγής, που είναι ελλειμματική με συνέπεια της εισαγωγές αγροτικών προϊόντων ύψους διακοσίων εβδομήντα δισεκατομμυρίων δραχμών από τις κοινωνικές χώρες. Έτσι το 1994 οι εξαγωγές ήταν επτακόσιες πενήντα οκτώ δισεκατομμύρια δραχμές και οι εισαγωγές εννιακόσια είκοσι τρία δισεκατομμύρια δραχμές.

Για να διαμορφωθεί η μορφή αυτή του ελληνικού γεωργικού τομέα, εφαρμόστηκαν μία σειρά από οικονομικά κίνητρα, που είχαν κατέθυνση την εθνική παραγωγή. Έτσι το 79% των επιδοτήσεων δίνονταν για την εθνική παραγωγή, το δε 13% για τη ζωήκη παραγωγή, το 8% για δασική και αλιευτική παραγωγή.

Συνέπεια αυτών των εξελίξεων, ήταν μία κρίση κυρίως στην κτηνοτροφία. Έρχεται σήμερα η Νέα Δημοκρατία, ενθυμούμενη κάτι από τα παλιά της, να μιλήσει όχι για τις αιτίες που δημιούργησαν τα χρέη, όχι από τις τακτικές που δε δημιούργησαν άλλα χρέη, αλλά για τη ρύθμιση των χρεών. Και βεβαίως θυμάται τον καλό της εαυτό στα παζαρέματα της

Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα τραπέζα της, μία τακτική που υιοθετεί σε όλα τα επίπεδα, για να έχει την ανταπόντηση σήμερα από τον κύριο Υπουργό, που να λέει ότι και αυτός προσπάθησε να βρει την καλύτερη φόρμουλα ρύθμισης των αγροτικών χρεών.

Δεν σκέφτηκαν να μας πουν όμως, ούτε ο ένας ούτε ο άλλος, πόσος χρόνος χρειάστηκε, για να παρθεί μία απόφαση για τη ρύθμιση των χρεών των ΠΑΕ και των άλλων οικονομικών παραγόντων, των εχόντων και των κατεχόντων.

Κύριε Υπουργέ, η ελληνική οικονομία βασίζεται κυρίως στον πρωτογενή τομέα, αλλά και κυρίως στην αγροτική οικονομία. Θα πρέπει κανείς με σοβαρότητα να σκύψει και αν χρειαστεί, να κάνει και υπερβάσεις σ' αυτές τις ντιρεκτίβες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με μία πολιτική βούληση ανατροπής των αρνητικών εξελίξεων του σήμερα.

Κατ' αρχήν, πρέπει να καταγγείλετε στον Ελληνικό Λαό την αδυναμία παρέμβασης, που έχει η ίδια, όταν τα κύρια αγροτικά ζητήματα δεν αποφασίζονται, ούτε καν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αλλά σ' αυτήν τη σύνοδο των Υπουργών κεκλεισμένων των θυρών, όπου δεν είναι υποχρεωμένη να δημοσιοποιεί τους λόγους και τις αποφάσεις, μόνο να δίνει εν είδει τηλεσιγράφου προς κοινωνίες σαν την ελληνική κοινωνία, που βασίζεται σ' αυτούς τους κλάδους και σ' αυτούς τους τομείς.

Πρέπει να κάνει ένα σχεδιασμό. Κι εμείς έχουμε κάνει συγκεκριμένες προτάσεις και τις έχουμε καταθέσει σ' αυτήν την Αίθουσα με την ευκαιρία άλλων επερωτήσεων, οι οποίες θα αποτελούν τομή για την εξέλιξη της αγροτικής οικονομίας και αν αυτή αφορά κλάδους και τομείς της οικονομίας πρωτοπόρους για τα ευρωπαϊκά δεδομένα.

Πρέπει κατ' αρχήν στη λογική των ρυθμίσεων των χρεών και διαγραφής των τόκων υπερημερίας να μην εμπαιγίζει κάθε φορά κάτω από εγκυκλίους, αλλά να βρει τον τρόπο που βρίσκουν και οι άλλες χώρες, όπως πράγματι βρίσκουν και χρηματοδοτούν τη δική τους αγροτική οικονομία. Για να υπάρξει μία ουσιαστική μείωση του κόστους παραγωγής, πρέπει να μειωθεί το κόστος του δανεικού χρήματος για τις αγροτικές επενδύσεις από την αρχή και όχι με ρυθμίσεις, με χορήγηση χαμηλότοκων δανείων για τις νέες γεωργικές εκμεταλλεύσεις ή εκσυγχρονισμό των ήδη υπαρχόντων.

Είναι χαρακτηριστικό ότι όλες οι άλλες ευρωπαϊκές χώρες -και δεν πρέπει να το αποκρύπτουμε- ανάλογα με τη σημασία που αποδίδει η κάθε κυβέρνηση στη γεωργία ενισχύουν και στηρίζουν την αξία της γεωργικής παραγωγής. Η Σουηδία με 95%, η Αυστρία με 77%, η Γερμανία με 25%, οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία ενισχύουν την αξία γεωργικής παραγωγής με 66% η πρώτη και 74% η δεύτερη. Έτσι, για τα προϊόντα του Βορρά η κοινοτική στήριξη φθάνει στο 45% επί της αξίας της παραγωγής και η εθνική στήριξη προσθέτει άλλο 40%.

Αντιθέτως οι Έλληνες γεωργοί, λόγω της άνισης μεταχείρισης των μεσογειακών προϊόντων δέχονται μόνο το 20% από την κοινοτική στήριξη. Η δε εθνική στήριξη από το Ελληνικό Κράτος ανέρχεται μόνο στο 17% της αξίας της παραγωγής, αφήνοντας με αυτόν τον τρόπο ακάλυπτη την απώλεια αυτού του εισοδήματος.

Αν σ' αυτό προστεθούν και οι συνέπειες της πολιτικής της σκληρής δραχμής που καθιστούν τα αγροτικά μας προϊόντα υπερτιμημένα κατά 35%, γίνεται αντιληπτό το καίριο πλήγμα που δέχονται οι αγρότες, αφού το 1/3 του αγροτικού εισοδήματος προέρχεται από το εξωτερικό.

Κάνω γενικές πολιτικές θεωρήσεις, κύριε Υπουργέ, γιατί διαφορετικά φοβάμαι μην μετατραπώ σε μπακάλη της ημέρας, με το να λέω κάπι κάθε φορά για τη φέτα ή για το γάλα, μόνο και μόνο για να μπορέσω να δικαιολογήσω την παρούσια μου.

'Έχω και εγώ σωρούς από πίνακες που δίνουν την οικτρή πραγματικότητα για την αντίθεση των εξελίξεων στην ευρωπαϊκή αγροτική οικονομία και αυτής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα παράδοξα που δίνουν αυτοί οι πίνακες.

Μιλάτε τόση ώρα για ποσοστώσεις, για ποσοστώσεις γάλακτος κ.λπ. Ποια είναι η σύγκριση με την Ολλανδία; Ποια

είναι η σύγκριση με το Λουξεμβούργο, το οποίο έχει το 1/3 των ζώων και έχει το ίδιο πλαφόν με μας;

Εν τοιαύτη περιπτώσει, είναι τόσα πολλά πράγματα που θα μπορούσε κανές να αναπτύξει τις αντιθέσεις, που κάθε φορά συμφωνούν μόνο σε ντιρεκτίβες, που δεν ωφελούν και δεν προάγονται μέσα από δικές μας επιθυμίες και σχεδιασμό, αλλά πταινονται αυτούσιες, όπως μας δίνονται κάθε φορά στα συμβούλια Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάτι τέτοιο φοβάμαι ότι κάνει αυτό το τρίμερο στην Ολλανδία ο κύριος Υπουργός. Θα γυρίσει για μια φορά ακόμη με άδεια χέρια και θα μείνουν άλυτα χρόνια τα προβλήματα.

Εκπιμώ πως αν δεν αλλάξει ριζικά η αγροτική πολιτική σ' αυτήν τη Χώρα, αν δε δείτε πραγματικά με συμπάθεια αυτό το 22% του ενεργού πληθυσμού της Χώρας, τότε μοιραία και 'σεις και η Νέα Δημοκρατία θα οδηγήσετε σε αφανισμό ένα από τα καλύτερα και πιο ιστορικά κομμάτια παραγωγής αυτής της Χώρας, δηλαδή, τον αγροτικό κόσμο, την αγροτική οικονομία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ(Λουκάς Αποστολίδης): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.Σ.Ο.Κ., κ. Δημήτρης Γεωργακόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά ο τόνος της σημερινής συζήτησης ήταν, θα έλεγα, χαμηλός και ήταν επικοδομητική η συζήτηση για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελληνική κτηνοτροφία.

Κανένας δεν μπορεί να πει ότι δεν έχει προβλήματα η ελληνική κτηνοτροφία ή όποιος θα τα έλεγε θα ήταν εκτός πραγματικότητας. Ασφαλώς και υπάρχουν πάρα πολλά από τα προβλήματα τα οποία έχει σήμερα η ελληνική κτηνοτροφία. Το ότι τώρα η Νέα Δημοκρατία προσπάθησε να φορτώσει όλα αυτά τα προβλήματα στην τριετία 1993-1996 του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. και στην πριν από το 1989 περίοδο, επίσης στο ΠΑ.Σ.Ο.Κ., αυτό δεν είναι κάτι τυχαίο. 'Έγινε θα έλεγα περίτεχνα για να δειξεί ότι η πολιτική την οποία άσκησε η Νέα Δημοκρατία στο κτηνοτροφικό θέμα, ήταν πράγματι μια πολιτική, η οποία ευνόησε τον κτηνοτρόφο. Μόνο αυτό, όμως, δεν συνέβη. Αντίθετα μπορεί να πει κανένας ότι τα περισσότερα προβλήματα στην κτηνοτροφία δημιουργήθηκαν την περίοδο 1990-1993.

Δε χρειάζεται να σας θυμίσω, κύριοι συνάδελφοι, πότε ανέβηκαν οι ζωατροφές 40% από τη μια μέρα στην άλλη. Το 1991, Υπουργός τότε Γεωργίας ήταν ο κ. Παπακωνσταντίνου, για όσους δεν το θυμούνται, όταν σταμάτησε η επιδότηση των ζωατροφών. Πότε ανέβηκαν τα καύσιμα; Μήπως ξεχνάτε πότε τα καύσιμα από τις τριάντα επτά δραχμές πήγαν στις εκατόντα επτά;

Αλλά το σημαντικότερο, με το οποίο έχει και σχέση η σημερινή επερώτηση και εδώ θα σταθώ περισσότερο, είναι το θέμα των επιτοκίων. Πότε τα επιτόκια από το 16% πήγαν στο 27%; Όταν ο κ. Μάνος επέβαλε στην Αγροτική Τράπεζα τότε, με το να περικύψει κάποιες επιδοτήσεις και τα επιτόκια ξεπέταχτηκαν από το 16% που ήταν για τους αγρότες στο 27%. Αν δεν το θυμάσθε, καλό είναι να φρεσκάρετε τη μνήμη σας κάποτε κάποτε, έτσι ώστε να ξέρουμε πως δημιουργήθηκε αυτή η υπερχρέωση.

Ασφαλώς διερωτάται ο κ. Κατσαρός, πώς ένα δάνειο, το οποίο είναι των δέκα εκατομμυρίων φέδνει στα τριάντα πέντε εκατομμύρια ή στα τριάντα οκτώ εκατομμύρια, όταν σε έντεκα χρόνια δεν πληρώσεις τίποτα. Ε και βέβαια, όταν τα επιτόκια τρέχαν τότε με 27% και οι τόκοι υπερημερίας ήταν 34%, λόγω του υψηλού πληθωρισμού του οποίο είχε η οικονομία μας, εξ αιτίας της πολιτικής την οποία ασκούσε η Νέα Δημοκρατία, ήταν επόμενο ότι θα πήγαιναν εκεί. Γιατί, λοιπόν, θέλετε να μεταθέσετε αυτές τις ευθύνες;

Εμείς σαν ΠΑ.Σ.Ο.Κ., αν θέλετε να αναλάβουμε τις όποιες ευθύνες έχουμε, αλλά μην λέτε από την άλλη μεριά ότι με τη ρύθμιση Κοσκινά θα λυνόταν το πρόβλημα.

Δε λυνόταν το πρόβλημα, ήταν μία ρύθμιση, η οποία έριχνε στάχτη στα μάτια παραμονές των εκλογών, στις 7.9. Στις 3.9, αν θυμάμαι καλά ή στις 9.9, δηλαδή, ή δυο μέρες πριν την πτώση της κυβέρνησης ή δυο μέρες μετά την πτώση της

κυβέρνησης Μητσοτάκη, βγήκε η περίφημη ρύθμιση Κοσκινά.

Τι έλεγε, όμως; Η Οδηγία της Κοινότητας, βάσει της οποία εξεδόθη αυτή η ρύθμιση, έβαζε τρεις προϋποθέσεις, από τις οποίες εδώ αναφέρετε μόνο τη μία. Δεν αναφέρετε πις άλλες δύο προϋποθέσεις. Η μία προϋπόθεση έλεγε ότι η ρύθμιση θα αφορά μόνο δάνεια επενδύσεων. Δεν αφορούσε όλα τα δάνεια, τα οποία είχαν πάρει οι κτηνοτρόφοι και δεύτερον, έλεγε ότι το αθροιζόμενο ισοδύναμο της επιδότησης που χορηγήθηκε, όταν είχε συναφθεί το δάνειο και της νέας οικονομικής ενίσχυσης, δε θα έπρεπε να υπερβαίνει το 35% και το 75% αντίστοιχα για μη φθίνουσες και για φθίνουσες περιοχές. Το τρίτο ήταν, βεβαίως, οι απαλλαγές να αφορούν εκμεταλλεύσεις, που παρουσιάζουν εγγυήσεις βιωσιμότητας.

Είπε ο κ. Μητσοτάκης -και το επανέλαβε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος- ότι "Μα, πώς θα ξέρουμε αν είναι βιώσιμη μια επιχείρηση, αν δεν της ρυθμίσουμε τα χρέη". Μα, η βιώσιμότητα εξετάζεται με τη ρύθμιση των χρεών. Εφ' όσον μπορεί να γίνει βιώσιμη, τότε γίνεται ρύθμιση. Αν δεν μπορεί να γίνει βιώσιμη, δε γίνεται ρύθμιση. Δεν είναι η ρύθμιση προϋπόθεση για τη βιώσιμότητα. Γίνεται ρύθμιση και μετά εξετάζεται η βιώσιμότητα. Αν με τη ρύθμιση θα είναι βιώσιμη η επιχείρηση, έχει καλώς, γίνεται η ρύθμιση. Αν δεν είναι βιώσιμη, δε γίνεται η ρύθμιση. Αυτό λέει η Οδηγία και όχι ότι τα φέραμε έτσι, ώστε να τα δικαιολογήσουμε.

Η ρύθμιση την οποία έκανε -και σ' αυτό αναφέρεται η Επερώτηση- ο κ. Μωραΐτης είναι ότι πράγματι δέκα χιλιάδες κτηνοτρόφοι ρύθμισαν τα χρέα τους. Αν δεν είχε ξεκινήσει αυτή η δικαστική διαδικασία, σας πληροφορώ ότι όπως την πρώτη περίοδο οι περισσότεροι πλήρωσαν τις δόσεις τους κανονικά, θα συνέχιζαν να πληρώνουν τις δόσεις τους και σήμερα δε θα βρισκόντουσαν σ' αυτήν τη μοίρα, στην οποία βρίσκονται.

Αλλά, κύριε Υπουργέ, πέρα απ' αυτό, είμαι υποχρεωμένος -για να μην αλληλοκατηγορούμε εδώ ο ένας των άλλον είτε όταν είναι το ΠΑ.Σ.Ο.Κ. στην Κυβέρνηση να κατηγορείται από τη Νέα Δημοκρατία είτε όταν είναι η Νέα Δημοκρατία να κατηγορείται από το ΠΑ.Σ.Ο.Κ. ότι δεν έκανε τίποτε για τους κτηνοτρόφους- να πω ότι υπάρχει πρόβλημα στους κτηνοτρόφους.

Και πρέπει να το αναγνωρίσουμε αυτό το πρόβλημα. Για να το αναγνωρίσουμε, θα πρέπει να ενσκύψουμε πάνω στο πρόβλημα, να βρούμε ποιες είναι οι αιτίες, γιατί αν δεν προσδιορίσουμε ποια είναι η αιτία εκείνη, η οποία δημιουργεί το πρόβλημα, τότε και σήμερα να κάνουμε ρύθμιση για τους αγρότες, αύριο πάλι θα δημιουργήθει το ίδιο πρόβλημα.

Η ρύθμιση η οποία θα πρέπει να γίνει, θα πρέπει να είναι γενναία. Και το τονίζω το "γενναία", γιατί οι τράπεζες -μηδέ εξαιρουμένες και της Αγροτικής, παρ' ότι έχει ειδικό σκοπό και λόγο από τον ιδρυτικό νόμο και παρ' ότι έχει μετατραπεί τελευταία σε ανώνυμη εταιρεία, εν τούτοις διατηρεί το χαρακτήρα, τον οποίο είχε- λειτουργούν, θα έλεγα, ως σαράφηδες.

Και το λέω, όταν παρά το νόμο, ανά τρίμηνο ανατοκίζουν τους τόκους, ενώ, δεύτερον, θα πρέπει να μπει όριο μέχρι που πρέπει να φθάσει η υπερημερία σε σχέση με το αρχικό δάνειο και θα πρέπει να μπαίνει μία οροφή. Υπήρχε αυτή η οροφή και καταργήθηκε από τον κ. Μάνος για όσους δεν το ξέρουν. Υπήρχε το 75%, μία οροφή ιδιαίτερα για τα χρέα προς το Δημόσιο, που μερικά από αυτά πηγαίνουν στο Δημόσιο, γιατί επειδή μερικά είναι με την εγγύηση του Δημοσίου, πέφτουν στο Δημόσιο. Την κατήργησε την οροφή ο κ. Μάνος και το 75% μπορεί να γίνει και 200% και 400% και 800%. Βεβαίως, πρέπει να μπει μία οροφή.

Από τη στιγμή που εκδίδεται διαταγή πληρωμής, θα πρέπει να σταματά και ο εκτοκισμός. Αν δεν σταματά ο εκτοκισμός και συνεχίζουν να ανατοκίζονται, για να παρουσιάζουν πλασματικά κέρδη οι τράπεζες, δεν ευνοούν ούτε την εθνική οικονομία τα πλασματικά κέρδη που παρουσιάζουν οι τράπεζες ούτε βεβαίως λύνεται το πρόβλημα.

Από τη στιγμή, λοιπόν, που ξεκινά η υπερημερία, θα πρέπει να σταματά σε ένα όριο, σε μια οροφή, στο 75%, λέω 75%

γιατί υπήρχε, μπορείτε να πείτε 100% ή 50% ή δεν ξέρω τι μπορεί να σκέφτεται η Κυβέρνηση, αυτό είναι ένα θέμα και, δεύτερον, θα πρέπει να σταματά ο εκτοκισμός των δανειών από τη στιγμή που βγαίνει η διαταγή πληρωμής. Νομίζω, γιατί κάπου το διάβασα, ότι ίσως να εκδοθεί μία τέτοια απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας.

Θα σωθεί πολύς κόσμος από αυτό. Γιατί οι Τράπεζες διογκώνουν τα κέρδη τους, και πολλές φορές είναι κέρδη, τα οποία ποτέ δεν μπαίνουν στα ταμεία της Τράπεζας, γιατί ποτέ δεν εισπράττονται αυτά τα χρήματα. Λογιστικά, όμως, οι Τράπεζες δημιουργούν μία εικόνα ότι έχουν κέρδη, και μπορούν να μοιράζουν στους μετόχους τους, αν θέλουν, ηξημένα μερίσματα, αλλά ουσιαστικά τα κέρδη δεν πρέπει να εισπραχθούν, εν πάσι περιπτώσει, από τους κτηνοτρόφους. Γνωρίζουμε όλοι τη δυσκολία, την οποία έχουν οι κτηνοτρόφοι, όχι μόνο στο πώς ζουν, στο πώς εργάζονται, στο πιο αντιμετωπίζουν. Αυτό είναι γνωστό σε όλους. Άλλα, πρέπει κάποια στιγμή να γίνει μία γενναία ρύθμιση. Ας αναλάβει το Δημόσιο μερικές δεκάδες δισεκατομμύρια ακόμα. Πεντακόσια δισεκατομμύρια αναλάβαμε για την ΕΤΒΑ. Τράπεζα ήταν η ΕΤΒΑ και δυστυχώς, πληρώσαμε τα χρήματα υπερημερίας των ξενοδόχων, των βιομηχανών, των πλοϊκτήνων των βιομηχανικών περιοχών κ.λπ. Κάποια στιγμή και για τους κτηνοτρόφους ας αναλάβουμε κάποιες δεκάδες δισεκατομμύρια, γιατί δεν είναι πολλές οι δεκάδες των δισεκατομμυρίων, τα οποία θα αναλάβει το κράτος νομίζω ότι είναι τριάντα πέντε ή σαράντα δισεκατομμύρια. Δεν είναι τα χρέη, προς Θεού! Μη νομίσεις κανένας ότι είναι τριάντα πέντε δισεκατομμύρια τα χρέη, αλλά είναι το κόστος που μπορεί να στοιχίσει μία τέτοια ρύθμιση. Αυτή η ρύθμιση θα οδηγήσει τους κτηνοτρόφους στο να δουν με πιο αισιόδοξία το μέλλον.

Τώρα, όσον αφορά τη Νέα Δημοκρατία, η οποία προσπάθησε να πει σε μας να καταδικάσουμε την πρώτη οκταετία του ΠΑ.ΣΟ.Κ., τους πληροφορώ ότι δεν έχουν παρά να ωρήσουν τον Ελληνικό Λαό πότε η ύπαιθρος, οι κτηνοτρόφοι, οι αγρότες και γενικότερα οι ιχθυοκαλλιεργητές, οι πάντες, οι διασεργάτες κ.λπ., πέρασαν καλύτερη περίοδο από την προηγούμενη οκταετία του ΠΑ.ΣΟ.Κ..

Δε χρειαζόμαστε, λοιπόν, ούτε μάρτυρες, αλλά ούτε να μας προτρέπετε να καταδικάσουμε την προηγούμενη οκταετία του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Εμείς είμαστε υπερήφανοι για την αγροτική πολιτική, η οποία ασκήθηκε την οκταετία 1981-1989. Πιστεύουμε, ότι η ύπαιθρος για πρώτη φορά πήρε μία ανάσα και επίσης πιστεύουμε ότι τότε έγινε μία αναδιανοή του εισοδήματος δικαιοδότηρη. Και αυτό το ανεγνώρισε ο Ελληνικός Λαός, όταν με τη σκανδαλολογία του 1989 καταψήφισε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και ήλθε μετά από τρία χρόνια και του έδωσε ποσοστό 47%, αναγνωρίζοντάς του βεβαίως εκείνη την πολιτική.

Τελειώνοντας, κύριε Υπουργέ, θέλω πραγματικά να κάνω έκκληση κι εγώ από τη μεριά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. προς την Κυβέρνηση να δει το θέμα των κτηνοτρόφων με ένα πιο ευνοϊκό μάτι, να ενστήψει λίγο παραπάνω στο πρόβλημα, να σταματήσουν αυτοί οι πλειστηριασμοί, οι οποίοι γίνονται από την Αγροτική Τράπεζα. Υπάρχει τρόπος η Αγροτική Τράπεζα να ρυθμίσει ένα μέρος, αν θέλετε, αυτών των χρεών, έτσι ώστε οι κτηνοτρόφοι να φύγουν από αυτή τη δύσκολη κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο συνάδελφος Κ. Δημοσχάκης έχει το λόγο.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, άκουσα με πολλή προσοχή την απάντηση του κυρίου Υπουργού στην επερωτήση που κάναμε. Μολονότι κατέβαλε φιλότιμη προσπάθεια, δε μας έπεισε.

Κύριε Υπουργέ, γνωρίζω πράγματι ότι με τους κτηνοτρόφους έχετε καλή σχέση. Καταβάλλετε φιλότιμες προσπάθειες, που ακούστηκαν μέχρι και τον ακριτικό Έβρο. Πλην, όμως, το πρόβλημα υπάρχει.

Τι θα πω εγώ τώρα, που θα πάω στη Σαμοθράκη αύριο το πρωί ή στο Νομό Έβρου και που τα γίδια και τα αρνιά είναι απούλητα; Το γάλα το πρόβειο, είπατε εσείς ότι πάει στις διακόσιες σαράντα, ενώ στην περιοχή μου πάει εκατόν ογδόντα. Τα αρνιά και τα γίδια είπατε ότι τα έπαιρναν χίλιες

πεντακόσιες εδώ στην Αθήνα ή στις άλλες επαρχίες, ενώ στη δική μου επαρχία -σας μετέφερα την πραγματικότητα- τα έπαιρναν από εννιακόσιες έως χίλιες διακόσιες το πολύ και αυτήν τη στιγμή δεν τα πάιρνουν καθόλου. Από την άλλη μεριά οι άνθρωποι αυτοί κινδυνεύουν να χάσουν τη γαλακτοκομική περίοδο.

Μεταφέρω λεγόμενα των κτηνοτρόφων με τους οποίους, δόξα τω Θεώ, έχω επαφές καθημερινώς.

'Οσον αφορά τις εισαγωγές, κάποτε, κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, οι τηλεοράσεις δε θα μας επηρεάζουν ούτε το καταναλωτικό κοινό των Αθηνών θα μας επηρεάζει. Είτε είναι εργάτης είτε είναι εφοπλιστής είτε είναι βιομήχανος είτε είναι υπάλληλος είτε είναι Βουλευτής, θα πληρώνει το Πάσχα του φτωχού το αρνί στην πραγματική τιμή που έχει και όχι θα φοβόμαστε τις τηλεοράσεις της Βαρβακαίου.

Είπατε για τον αφθώδη πυρετό. Τα λεφτά δόθηκαν, κύριε Υπουργέ, σε προεκλογική περίοδο πάλι. Έτυχε να είναι στη θέση τη δικιά σας ένας συμπατριώτης μου Υφυπουργός, και ήταν προς τιμή του, όπως και προς τιμήν σας. Είχαμε όμως και ένα άλλο κονδύλι, γύρω στα πεντακόσια πενήντα εκατομμύρια από ευλογία. Εσείς υπογράψατε από την πρώτη στιγμή, αλλά υπήρχαν οι γραφειοκράτες του Υπουργείου σας και των άλλων Υπουργείων και σήμερα πληρώνονται οι πληγέντες από την ευλογία.

Από το Νοέμβριο έχουν επίσης να πληρωθούν στους αγελαδοτρόφους οι εξισωτικές αποζημιώσεις. Τα λεφτά είπαν ότι ήρθαν, γύρισαν αρμέσως πίσω και αυτοί ακόμα δεν πληρώθηκαν. Έχουν ενάμιση χρόνο να πάρουν τις εξισωτικές αποζημιώσεις.

'Ερχομαι, κύριε Υπουργέ, στο γάλα το πρόβειο και το γιδινό. Προσπαθείτε να βρείτε την ισορροπία στη φέτα. Ποια ισορροπία θα βρείτε; Το πρόβειο πουλιέται εκατόν ογδόντα, το γιδινό εκατό, η φέτα ανεβαίνει στα ύψη, το γιαούρτι ανεβαίνει στα ύψη και όλα τα υποτροπίοντα των γαλακτοκομικών ανεβαίνουν. Δηλαδή τι γίνεται; Τι κρατάμε; Δεν κρατάμε τίποτα.

Κύριε Υπουργέ, εδώ δεν ήρθαμε να κάνουμε κριτική, ούτε αντιπολίτευση. Άλλωστε αυτό είναι και το καθήκον μας. Ήρθαμε να κάνουμε πράγματι μία καλοπρασίετη κριτική και να περιγράψουμε την κατάσταση, όπως εν τοις πράγμασι είναι.

Πέρασα ένα πρωινό την οροσειρά της Δαδιάς και είδα έναν κτηνοτρόφο, ονόματι Γιάννο με χίλια διακόσια μικρά γιδια. Πράγματι τον καμάρωσα. Μόνος του, μαζί μ' έναν τσοπάνο, διαφεύγει ένα βιος, χίλια πεντακόσια γιδια μεγάλα και χίλια διακόσια με χίλια τριακόσια μικρά. Απούλητα τα'χει. Θα πάω αύριο. Τι να του πω εγώ τώρα;

Θα με ρωτήσει: "Τι χαμπέρια μας φέρνεις από τον αρμόδιο για την κτηνοτροφία Υπουργό;" Τι να του πω; 'Ένα μονοτώλιο υπάρχει εκεί, χασάπηδες δεν τον επισκέπτονται, ζωέμποροι δεν τον επισκέπτονται, το γάλα το χάνει, τα αρνιά, τα γιδια τα χάνει. Πώς θα επιβιώσει αυτός ο άνθρωπος;

Είπε και ο Κοινοβουλευτικός σας Εκπρόσωπος ότι όλα τα χρέη τα δημιούργησε η επάρατη Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας την τριετία που κυβέρνησε. Εγώ κυβερνητικός Βουλευτής ήμουν εκείνη την εποχή και δέχομαι ότι πράγματι στον αγροτικό και κτηνοτροφικό τομέα η Νέα Δημοκρατία έκανε λάθη. Άλλα πιστεύετε εσείς ότι συσσωρεύτηκαν τα χρέη μέσα σε δύο χρόνια; Ήταν χρέη συσσωρεύμένα από τη δεκαετία του 1980 μέχρι και των δικών μας ημερών.

Βεβαίως οι ζωατροφές ανέβηκαν τότε και τα πετρέλαια ανέβηκαν και το ρεύμα ανέβηκε και όλα ανέβηκαν, όσον αφορά τη χρήση. Η δική σας Κυβέρνηση που κυβερνά εδώ και τόσα χρόνια, τι κατέβασε από όλα αυτά; Εκτός από τα επιτόκια τα οποία ακολουθούν τις άλλες τράπεζες, όλα ανέβηκαν. Μήπως δεν ανέβηκε το πετρέλαιο, δεν ανέβηκε το ρεύμα το καταναλωτικό των κτηνοτρόφων και των γεωργών, δεν ανέβηκαν τα εφόδια, δεν ανέβηκε ο ΦΠΑ, δεν ανέβηκαν τα φυτοφάρμακα, δεν ανέβηκε η ιατροφαρμακευτική περιθωλιψη των ζώων; Τα πάντα ανέβηκαν.

Η Νέα Δημοκρατία βέβαια πλήρωσε. Έχασε τις εκλογές.

Εσείς κερδίσατε τις εκλογές τότε, υποσχόμενοι ότι θα κατεβάσετε τα πετρέλαια, θα κατεβάσετε το ρεύμα, θα κατεβάσετε όλα αυτά. Δεν κάνατε τίποτα. Τώρα, γιατί πήρατε τις δεύτερες εκλογές, αυτό είναι "άλλου παπά Ευαγγέλιο". Θα το συζητήσουμε όλη φορά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υφυπ. Γεωργίας): Και τις τρίτες εκλογές, θα τις πάρουμε.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Κύριε Υπουργέ, δε χρειάζεται μόνο εσείς να προσέξετε την κτηνοτροφία, με τις όσες δυνάμεις και φιλότιμες προσπάθειες καταβάλετε. Χρειάζεται όλη η Κυβέρνηση να ενδιατρίψει στα όντως φλέγοντα προβλήματα του κτηνοτροφικού κόσμου.

Η κτηνοτροφία, κύριε Υπουργέ -το είπα και στην πρωτολογία μου- στηρίζει το χωριό, στηρίζει την ύπαιθρο, στηρίζει τα δάση, στηρίζει τα βουνά, στηρίζει τους κάμπους, στηρίζει τα λαγκάδια. Δεν υπάρχει κτηνοτρόφος. Δεν υπάρχει ψυχή.

Ο αγρότης έχει τη δικαιίδα. Μπορεί να έχει τα χωράφια του στον Έβρο, να κάθεται στην Αθήνα, να έρχεται για δύο μήνες να κάνει διακοπές και να κάνει και τον γεωργό. Τον κτηνοτρόφο, όμως, τον ζητά η ζώσα ψυχή που λέγεται, πρόβατο, γιδι, αγελάδα, επί εικοσιτετράρου βάσεως.

Εξαφανίστηκε η κτηνοτροφία; Εξαφανίστηκε η φωνή, το χαμόγελο στην ξεχασμένη ύπαιθρο και πολύ περισσότερο στη δική μου ακριτική περιοχή που, αν δεν έχουμε τσοπάνους, αν δεν έχουμε κτηνοτρόφους, τι θα έχουμε;

Σας καλώ, κύριε Υπουργέ, να έρθετε στο Νομό μου και να μιλήσετε με τους ίδιους τους κτηνοτρόφους, δίχως να συνδεύεστε, ούτε από Βουλευτές ούτε από νομάρχες ούτε από υπηρεσιακούς παράγοντες. Να πάτε να συζητήσετε μαζί τους για το δράμα που πράγματι περνούν. Νομίζω ότι έχετε ευκολία επαφής με αυτούς τους ανθρώπους.

Δε θα σας πουν υπερβολές. Δε συνηθίζουν οι κτηνοτρόφοι να λένε ψέματα. Λένε αλήθειες. Όσο τα πουλάνε, τόσο λένε. Όσο παίρνουν το γάλα, τόσο λένε. Δε θα πουν ψέματα.

Πιστί, κύριε Υπουργέ, όντως περιμένουν λύσεις, όχι μόνο στα χρέα τους, αλλά γενικά θέλουν τη συμπαράστασή μας σε όλα. Άλλως θα δημιουργήσουμε στρατιές ανέργων και παράλληλα θα βλέπουμε οι πάντες και οι κατοικούντες στην Αθήνα και οι κατοικούντες στο χωριό -όπως είπα και στην πρωτολογία μου- τα ζώα ή στα εικονογραφημένα βιβλία ή στους ζωολογικούς κήπους.

Θα σας πω μόνο χαρακτηριστικά: Ο Έβρος το 1970 είχε είκοσι χιλιάδες βουβαλοειδή. Σήμερα δεν έχει ούτε ένα. Ευτυχώς βλέπουμε στην ΕΤ2 και στην ΕΤ1 ορισμένα ντοκυμαντέρ που παρουσιάζουν πώς ήταν τα αγριοβούβαλα. Εκεί τα βλέπουμε. Ήτσι θα βλέπουμε και τα πρόβατα και τις αγελάδες και τα γιδια. Το μέλλον της κτηνοτροφίας όντως δεν είναι ευοίων. Πρέπει να τη στηρίξουμε για να έχει μέλλον. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο Αντιπρόεδρος της Βουλής, συνάδελφος κ. Κατσαρός, έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Υπουργέ, ειλικρινά με στεναχωρεί πάρα πολύ η συζήτηση, είτε στην παρακολούθω από την Έδρα είτε σαν ομιλητής, όταν αρχίζει και διεξάγεται με το εξής περίπου μοτίβο: Φταίτε εσείς για εκεί που φθάσαμε ή φταίμε εμείς σε κάποια σημεία και προσπαθούμε να κάνουμε καταλογισμό ευθυνών, πόσο φταίτε εσείς και πόσο φταίμε εμείς.

Νομίζω ότι είναι εσφαλμένη αυτή η τακτική, όπως πάρα πολύ εσφαλμένη είναι και η τακτική, όταν από κυβερνητικά χείλη ή από τα χείλη του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του κυβερνώντος Κόμματος ακούγονται εκείνα τα "πρέπει να γίνει μια γενναία ρύθμιση, πρέπει να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση κατά τον αλφά ή βήτα τρόπο". Όλο πρέπει! Ακουσα πάρα πολλές φορές αυτό το πρέπει από Υπουργούς ή την υπόδειξη πάλι "πρέπει" από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του κυβερνώντος Κόμματος. Δε σας εξέλεξε ο Ελληνικός Λαός για να του πείτε: Πρέπει να γίνει. Σας εξέλεξε για να κάνετε ορισμένα πράγματα. Και μάλιστα όταν φθάνει να σας το υποδεικνύει ο Κοινοβουλευτικός σας Εκπρόσωπος και να αποδέχεται έτσι τη βάση της επερώτησης της Νέας Δημοκρατίας. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Δεν εδέχθη ο Κοινοβουλευτικός σας

Εκπρόσωπος ότι εσείς λύσατε το θέμα των κτηνοτροφικών χρέων, κάτι που θελήσατε εσείς να πείτε, ότι κάναμε μια καλή ρύθμιση, και ότι τη δέχθηκαν δέκα χιλιάδες κτηνοτρόφοι. Είπατε ότι "δεν ήρθαν μόνο οι μπαταχτούδες". Δεν ξέρω, αλλά δε θα ήθελα να ακουστεί αυτή η λέξη για οποιονδήποτε Ελληνα πολίτη.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υφυπ. Γεωργίας): Δεν είχε αυτό το νόημα η αναφορά μου στους κακοπληρωτές.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Εν πάσῃ περιπτώσει, είπατε ότι δεν ήρθε να ρυθμίσει τα χρέα του το 7,5% και τους αποκαλέσατε μπαταχτούδες. Δεν πρέπει, λοιπόν, να ακούγονται μέσα στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου για μία μεγάλη μερίδα του Ελληνικού Λαού, πολλών χιλιάδων, κάποιες τέτοιες λέξεις, όπως και μερικές άλλες που ελέχθησαν πάλι εις βάρος αγροτών από άλλα κυβερνητικά χείλη.

Κύριε Υπουργέ, σας έχω υποβάλει κάποια συγκεκριμένα ερωτήματα. Ειλικρινά λυπούμαι γιατί δεν απαντήσατε. Πραγματικά είμαι απογοητευμένος από τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζομαστε όταν ρωτούμε με ερωτήσεις ή όταν φέρουμε τα θέματα στη Βουλή.

Μου λέει ο κ. Ακριβάκης επί παραδείγματι, στις 8/11/95: Υποβάλλαμε το Δεκέμβριο του 1994 το μνημόνιο και ζητούμε ποσοστώσεις και σε λίγο καιρό τα συζητάμε αυτά τα θέματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ότι λύνεται αυτό το πρόβλημα. Πότε: Το Νοέμβριο του 1995. Σήμερα, τι μας είπατε εσείς: 'Υστερα από δεκαεπτά περίπου μηνες μας είπατε ότι ναι μεν το συζητήσαμε, αλλά θα πάμε στην επόμενη προεδρία για το θέμα των ποσοστώσεων του αγελαδινού γάλακτος.'

Για το θέμα της κατάργησης των οικοδομικών αδειών, για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, ο Υπουργός Γεωργίας σε απάντησή του που λέει: Κάναμε ορισμένες ενέργειες και αντιμετωπίσαμε το θέμα σε συνεννόηση με τον κ. Λαλιώτη. Ο κ. Λαλιώτης απαντώντας αναφέρεται σε δύο αποφάσεις που είχαν ληφθεί το '89 και το '90 και δε λέει τίποτα καινούριο, δηλαδή άλλη ψευδής πληροφόρηση. Και έχω και ένα σωρό άλλες όμοιες απαντήσεις, γιατί έχω καταθέσει πολλές ερωτήσεις για όλα σχεδόν τα θέματα των κτηνοτρόφων. Υπάρχει όμως αυτή η τακτική, η τακτική των μη ειλικρινών απαντήσεων, των υπεκφυγών.

Πραγματικά δεν ξέρω τι να πιστέψω και αν συμφέρει να σας ελέγχει κάποιος. Να μας πείτε και πάλι ότι "πρέπει να γίνουν, πρέπει να βάλουμε οροφές", "πρέπει να αντιμετωπίσθε η κατάσταση", και ουσιαστικά να μη γίνεται απολύτως τίποτε. Δε λύνονται έτσι τα προβλήματα και δεν αλλάζει η κατάσταση. Πρέπει να αλλάξει τακτική η Κυβέρνηση και να μη λέγει ότι έρεψε εμάς μας επανεξέλεξε ο Λαός γιατί θυμήθηκε πόσο καλά περνούσε. Ναι αλλά μήπως δεν πρέπει να λησμονείτε ότι ο λαός μας θυμήθηκε πόσο καλά περνούσε τον Ιούνιο του '89, το Νοέμβριο του '89, τον Απρίλιο του '90 που σας καταψήφισε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Παπαδόπουλος έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, ειλικρινά λυπούμαι γιατί παρ' ότι προέρχεσθε από αγροτική περιοχή από τη Β' περιφέρεια Θεσσαλονίκης εάν ενθυμούμαι καλά, μιλήσατε σήμερα σαν να ζήσατε και μεγαλώσατε στο Κολωνάκι. Γιατί είδατε κτηνοτρόφους μόνο "μπαταχτούδες" και λυπούμαι γι' αυτήν τη λέξη. Εάν είναι μπαταχτούδες αυτοί οι οποίοι δουλεύουν 365 ημέρες...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ(Υφυπ. Γεωργίας): Δεν είπα αυτό. Να απαντάτε σ' αυτά που είπα.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό είπατε. Είπατε το 7,5% είναι μπαταχτούδες. Το 7,5% είναι ένα μεγάλο ποσοστό για τους Έλληνες κτηνοτρόφους. Το τονιζώ για άλλη μια φορά ότι για 365 ημέρες μοχθούν μέρα-νύχτα με όλη την οικογένειά τους και αυτήν τη σπιγμή εξακολουθούν να χρωστούν στην Αγροτική Τράπεζα. Είναι λοιπόν μπαταχτούδες αυτοί οι άνθρωποι;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υφυπ. Γεωργίας): Δεν είπα αυτό. Επιμένετε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ(Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Υφυπουργέ, σας παρακαλώ!

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Το πρόβλημα το έχει εντοπίσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο οποίος είπε ότι οι άνθρωποι αυτοί οδηγήθηκαν εκεί και αν τους νομίζετε εσείς μπαταχτσήδες, πιο πολύ μπαταχτσήδες είναι το Ελληνικό Δημόσιο και η Αγροτική Τράπεζα. Το Ελληνικό Δημόσιο που έφθασε ποσό εξιά εκατομμυρίων βεβαιώθηκε το 1993 αυτήν τη στιγμή να υπερβαίνει τα δεκαοκτώ εκατομμύρια. Και κυνηγάει αυτήν τη στιγμή τους αγρότες, έχω προσωπική αντίληψη από ανθρώπους δικούς μου, φίλους, συγγενείς. Είμαστε και εμείς βγαλμένοι μέσα από το μαντρί και μέσα από το αυλάκι. Οι δρώτας με την κοπριά κύλησε και μπήκε μέσα στο στόμα και δεν τους ξεχνούμε αυτούς τους ανθρώπους. Γι' αυτό, λοιπόν, για άλλη μια φορά θέλω να επιστρέψωνται να απευθυνθώ προς όλους τους συναδέλφους που προερχόμαστε από αγροτικές περιοχές. Θα τρέπεται να ξαναμπούμε μέσα στο μαντρί και μέσα στο αυλάκι από όπου ξεκινήσαμε για να δούμε ξανά ποιοι είναι αυτοί που εργάζονται μέσα σ' αυτό το μαντρί. Για να θυμηθούμε ποια είναι τα παιδικά μας, τα μαθητικά μας, τα φοιτητικά μας χρόνια και να τους ρωτήσουμε και αυτούς πώς περνούν και ποια είναι τα προβλήματά τους και ειμα σίγουρος -απευθυνόμενος στους συναδέλφους που δεν υπάρχουν δυστυχώς αυτήν τη στιγμή στην Αίθουσα- ότι θα σκύψουμε στο πρόβλημά τους για να δούμε πραγματικά ποιές είναι οι ανάγκες τους, θα σκεφθούμε ότι είναι αδέλφια μας, συγγενείς μας, φίλοι μας που μαζί πορευθήκαμε και παίξαμε τα παιδικά μας χρόνια τα δύσκολα και θα δώσουμε λύση στο πρόβλημά τους.

Κύριε Πρόεδρε ο Θεός μας έπλασε κατ' εικόνα και ομοίωση. Οι κτηνοτρόφοι έχουν μεν την εικόνα του Θεανθρώπου, η ομοίωση όμως κατάντησε να είναι εξομοίωση προς τα ζώα, τα οποία εκτρέφουν και τα οποία ζουν καλύτερα από αυτούς τους ίδιους τους κτηνοτρόφους. Αυτό σημαίνει, κύριε Υπουργέ, ότι χάσατε κάθε ίχνος κοινωνικής ευαίσθθσης όπως είπε στη συνέντευξή του και ο Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Κρητικός.

'Ηρθε, λοιπόν, η ώρα που όλοι εμείς σαν άνθρωποι πλασμένοι κατ' εικόνα και ομοίωση του Θεανθρώπου να δώσουμε την αγάπη μας στους τόσο αδικημένους αυτούς συνανθρώπους μας, αγάπη που τόσο απλόχερα έδωσαν αυτοί σε μας με την ψήφο τους. Να τους βοηθήσουμε για να τους βγάλουμε από τα αδιέξοδα που βρίσκονται τις δύσκολες αυτές στιγμές που περνούν σήμερα, για να μην είναι η φωνή τους, φωνή βιωντών εν τη ερήμω του ΠΑ.ΣΟ.Κ..

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ(Λουκάς Αποστολίδης): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υφυπ. Γεωργίας): Κύριε Πρόεδρε, δε θα ήθελα να υπάρχει παρεξήγηση, γιατί ο τελευταίος συνάδελφος πήρε μια λέξη -μπαταχτσήδες- και την κώλυσε κάπου αλλού. Δεν έγινε αναφορά μ' αυτόν τον τρόπο. Άλλα θα σας επαναλάβω κάτι, που δεν το λέγω εγώ, αλλά τα στατιστικά στοιχεία, μετά από δεκατέσσερις διαδοχικές ρυθμίσεις γύρω από τα αγροτικά θέματα, ότι η συντριπτική πλειοψηφία των γεωργών, είναι νοικοκυράριοι και ανταποκρίνονται απόλυτα στις υποχρεώσεις τους. 'Ενα τρήμα, πέρα από τη θέλησή του, από διάφορες συγκυρίες, οδηγείται σε ένα πρόβλημα. 'Ένα μικρό τρήμα απ' αυτούς, παρά τις δεκατέσσερις διαδοχικές ρυθμίσεις, μένον εκ συστήματος διαρκώς χρεούμενοι.

Αυτήν τη μικρή μειοψηφία δεν μπορείτε να την επικαλείσθε, ούτε έμεσα ή άμεσα, να τη στηρίζετε. Αυτοί είναι το κακό παράδειγμα, αυτοί είναι μια μικρή μειοψηφία που δημιουργεί και το αίσθημα της κοινωνικής αδικίας στο σύνολο του αγροτικού κόσμου. Και κάθε φορά και με κάθε τρόπο και σε εμάς και σε εσάς, μας λένε να κτυπήσουμε αυτήν την κοινωνική αδικία, διότι δίνουμε άλλα πρότυτα στρεβλά και στους ίδιους.

'Εγινε πολύ συζήτηση για τη ρύθμιση. Η ρύθμιση που κάναμε δεν είναι αμελητέα. Το ύψος της συμμετοχής του Κρατικού Προϋπολογισμού είναι γύρω στα σαράντα δύο δισεκατομμύρια. Η διαφορά της σε σχέση με την εξαγγελθείσα,

κατά την προεκλογική περίοδο, ρύθμιση της Νέας Δημοκρατίας, με μια πολύ μικρή διαφορά στις κλίμακες από κάποιο άριο και πάνω, αποφεύγει να βάλει τον Κρατικό Προϋπολογισμό και πολύ καλά κάνει, γιατί ζέρουμε, πού απευθύνεται η ρύθμιση πάνω π.χ. από διακόσια ή τριακόσια εκατομμύρια. Δεν είναι οι κτηνοτρόφοι τους οποίους επικαλείσθε, είναι ο επιχειρηματικός κόσμος γύρω από την κτηνοτροφία και σε κάθε περίπτωση να μην επιμείνετε.

Το κρίσιμο όμως στοιχείο και για το οποίο εσείς δεν τοποθετήθηκατε ούτε στη δευτερολογία σας, ήταν το ζήτημα το ότι όχι γιατί υπαγορεύτηκε από τα ευρωπαϊκά όργανα, αλλά και να μην υπαγορεύσταν έτσι θα έπρεπε να κάνουμε, έπρεπε δηλαδή και πρέπει κάθε στιγμή στο νου μας να έχουμε ότι η διαδικασία των ρυθμίσεων, του χαρίσματος των επιδότησεων, των χρεών, θα πρέπει να έχει να κάνει με μια συντεταγμένη προσπάθεια στο να ενισχυθεί η παραγωγική διαδικασία. Δηλαδή θέλατε να βάλουμε τον Έλληνα φορολογούμενο να πληρώσει; Να πληρώσει πι; Να πληρώσει ακριβώς την ατυχία, την κακή συγκυρία, την καταστροφή που οδήγησε έναν κτηνοτρόφο, ένα γεωργό, σ' ένα αδιέξοδο, να τον ενισχύσει εκείνη τη στιγμή να ξεπεράσει το πρόβλημά του, για να μπορεί να συνεχίσει τη δραστηριότητά του προς οφέλος και του γενικού συνόλου και του ίδιου.

Αυτή ακριβώς η φιλοσοφία στην οποία νομίζω ότι μπορούμε να συμφωνήσουμε, πρέπει να πρωτανέσουμε από εδώ και πέρα. Και εμείς και έξω από την εξέλιξη, έχουμε πει ότι κλαδικά το αντιμετωπίζουμε και μια από τις κλαδικές προτεραιότητες είναι η κτηνοτροφία. Ήδη δώσαμε προτεραιότητα στα θερμοκήπια και προχωράει η ρύθμιση, και δεύτερη προτεραιότητα δώσαμε στην αλιεία. Η κτηνοτροφία παραμένει βασικός στόχος. Άλλα είπαμε ότι οι ρυθμίσεις δεν μπορεί να είναι ισοπεδωτικές, θα είναι κλαδικές. Είναι διαφορετικά τα προβλήματα π.χ. πτηνοτροφίας, της χοιροτροφίας, από αυτά της βιωτροφίας. Δεν είναι ισοπεδωτικά.

Στη δευτερολογία εμφανίστηκαν και διάφορα έντεχνα πράγματα. Η εκπίναξη των επιτοκίων ήταν παραγωγή και μιας συγκεκριμένης πολιτικής. Δεν ήταν μόνο γιατί συμπίεζε το διεθνές περιβάλλον σε περισσότερη φιλελευθεροποίηση. Ήταν και μια ενσυνείδητη πράξη των δικών σας κυβερνήσεων και τα εκτινάστε εκεί που τα εκπινάστε. Και πράγματι αυτά επιπέδρυναν ακόμα την επιπρόσθετη δύσκολη θέση των κτηνοτρόφων και εν πάσῃ περιπτώσει σ' αυτήν τη Χώρα κάποια στιγμή πρέπει να αναγνωρίστε και μια προσπάθεια που γίνεται.

Και πράγματι έχουμε μια οικονομική πολιτική πετυχημένη ως προς τα αποτελέσματά της κατά τρόπο παραδεκτό διεθνώς και εσωτερικά και αυτό αποτυπώνεται στην εξέλιξη συμπίεσης των επιτοκίων. Το ίτη πρέπει να υπάρχει περαιτέρω παρέμβαση και στο τραπεζικό σύστημα δε διαφωνεί κανείς. Άλλα ένα είναι βέβαιο, ότι κινούμαστε στη σωστή κατεύθυνση.

Ακούστηκαν εδώ και διάφορα παράδοξα. Εμείς πράγματι, επειδή δεν είμαστε θιασώτες της απελευθέρωσης, συμπίζαμε το μεταβατικό στάδιο και το πηγαίναμε όσο μπορούσαμε πιο πίσω. Σεις τρέξατε από την πρώτη στιγμή, ως γνήσιοι εκπρόσωποι του κόσμου της αγοράς, σε μια απότομη άκρη πλήρη φιλελευθεροποίηση η οποία δεν έδωσε ούτε καν στάδιο προσαρμογής στον αγροτικό τομέα, στην ίδια την κτηνοτροφία, η οποία και οδήγησε σε πολύ μεγάλα αδιέξοδα.

Σας είπα πριν ότι μόνο από την απελευθέρωση των επιτοκίων τετρακόσια πενήντα δισεκατομμύρια χρεώθηκε η αγροτική οικονομία και ο Έλληνας παραγωγός, που σήμερα όλοι εδώ τόσο πολύ τον υμνούμε.

Για τις ποσοστώσεις. Ακούστε, κύριοι συνάδελφοι. 'Όταν αναφέρεσθε σε μια περίοδο, την οποία ο Ελληνικός Λαός την θυμάται με την καλύτερη ανάμνηση και όταν λέγω ο Ελληνικός Λαός εννοώ το σύνολο του Ελληνικού Λαού, ανεξαρτήτως ιδεολογίας και πολιτικών επιλογών, νομίζω ότι θα πρέπει να αναφέρεσθε στη θητεία του σημερινού Πρωθυπουργού και Προέδρου του ΠΑ.ΣΟ.Κ. του κ. Σημίτη, στο Υπουργείο Γεωργίας, θα

πρέπει να σας πω ότι και διεθνώς και εσωτερικά είχε αναγνωριστεί εκείνη η περίοδος ως μία από τις καλύτερες περιόδους, αλλά και ο ίδιος είχε αναγνωριστεί ως ένας από τους καλύτερους διαπραγματευτές, διότι είχε συνδέσει την παρουσία του με μια θετική με πολύ μεγάλες κατακτήσεις και στο επίπεδο του κέντρου αποφάσεων των Βρυξελλών και σε εθνικό επίπεδο. Και νομίζω ότι θα ήσασταν πολύ πιο δίκαιοι αν προσεγγίζατε μια τέτοια παραδοχή αυτού του γεγονότος, για να μπορούμε να δεχτούμε από κει και πέρα τις κάποιες κριτικές απόψεις, διότι δεν ήταν και όλα τέλεια εκείνη την περίοδο, πλην όμως είχαν γίνει σημαντικές κατακτήσεις και πολύ μεγάλα βήματα. Πάντως εσείς δε φημίζεσθε για καλοί διαπραγματευτές. Να σας θυμίσω τους όρους ένταξης της Ελλάδος στην Ο.Κ., όπου αναγκαστήκαμε με το μνημόνιο να μπούμε σε μια συνεχή διαπραγμάτευση, ώστε να έχουμε μια διορθωτική κίνηση γύρω από τους όρους ένταξής μας; Να σας θυμίσω ακόμα ότι εσείς διαπραγματευτήκατε τη νέα κοινή αγροτική πολιτική; 'Ήταν βέβαιο ότι θα υπήρχε μια οπισθοχώρηση ως προσαρμογή στις αποφάσεις της GATT, αλλά δεν τα πήγατε και πολύ καλά. Δε ϑέλω όμως να είμαι παρελθοντολόγος. Εκείνο που έχει σημασία για τη σημερινή συζήτηση, είναι ότι θα έπρεπε από την αρχή να εσπαστεί η κριτική σας στο σύνολο των προβλημάτων πώς και με ποιες διαδικασίες θα είχαμε προχωρήσει με πιο γρήγορα βήματα.

Πράγματι, κύριοι συνάδελφοι, οι συνθήκες λειτουργίας της αγοράς εδώ, δεν είναι από τις καλύτερες. Εμείς προσπαθούμε εναγνώριας πολλές φορές, δίνουμε καθημερινές μάχες, βλέπετε μια προσπάθεια, όμως ενισχύστε αυτήν την προσπάθεια όταν είναι σε σωστή κατεύθυνση. Ήμασταν εμείς ως πολιτική γηγεσία του Υπουργείου, που για τη διαφορά τιμής παραγωγού στο αγελοδινό γάλα ή στο γάλα γενικώς σε σχέση με τα γαλακτοκομικά προϊόντα ή το ίδιο το νωπό γάλα που παραπέμψαμε το όλο θέμα στην επιτροπή ανταγωνισμού. Σε κάθε περίπτωση δε μένουμε σιωπηλοί απέναντι στα προβλήματα που δημιουργεί η εδώ αγορά, αλλά ταυτόχρονα και εμείς και οι ίδιοι οι γεωργοί και οι κτηνοτρόφοι, πρέπει στα πλαίσια αυτού του ελεύθερου ανταγωνισμού να δούμε τη μορφή οργάνωσής τους, τη μορφή παρέμβασής τους στην αγορά.

'Οσον αφορά το Κράτος, όσον αφορά εμάς ως Κυβέρνηση, το σύνολο των δυνατοτήτων, και στα πλαίσια της ΚΑΠ και στα πλαίσια των εθνικών δυνατοτήτων θα εντείνουμε κάθε προσπάθεια και για τον εκσυγχρονισμό των κτηνοτροφικών μονάδων και για τον εκσυγχρονισμό της συνολικής εργαστηριακής, της σφαγιοτεχνικής υποδομής, ώστε να δημιουργηθεί -και δημιουργείται καθημερινά- εκείνη η βάση, μέσα από την οποία θα κινηθεί σε καλύτερους δρόμους η ελληνική κτηνοτροφία.

Πρέπει όμως σε συνεργασία με τους κτηνοτρόφους και αυτοί να εντείνουν τις προσπάθειές τους ιδίως στον τομέα της αγοράς. Αυτό η ζήσαμε πολύ έντονα στην περίοδο του Πάσχα. Δείτε η ΣΒΕΚΙ στα Γιάννενα εξήγαγε αρνιά στην Ιταλία για το Ιταλικό Πάσχα με 1.850 δραχμές το κιλό, κράτησε το κέρδος και απέδωσε στον παραγωγό μέση τιμή 1.500 δραχμές. Αυτό είναι ένα πολύ μεγάλο μήνυμα σε σχέση με αυτό που έγινε σε ορισμένες περιοχές. Και έχει δίκιο ο συνάδελφός μου, κ. Δημοσχάκης από τον Έβρο, γιατί ακριβώς βρήκε το εμπόριο τους παραγωγούς απροσιμαστούς, ασυνεννόητους και σε πολλές περιπτώσεις τους λύγισε. Αυτό είναι αληθεία. Όμως εμείς είχαμε μια μόνιμη συνεργασία όλη αυτήν την περίοδο μαζί τους, τους συμβουλεύαμε, τους κατευθύναμε, ήμουν εγώ που βγήκα δημόσια κάτιοι δεν επιτρέπεται, και καταγγέλθηκα από τον κόσμο του εμπορίου, που έδωσα τιμή προσανατολιστική στους παραγωγούς και τους είπα 1.500-1.600 δραχμές το κιλό, δραχμή παρακάτω. Άρα γίνεται μία προσπάθεια, πρέπει όλες οι δυνάμεις σ' αυτήν τη μεγάλη προσπάθεια να συμβάλουν και νομίζω ότι και η θέληση υπάρχει, εντάξει είναι κατανοητό το πολιτικό παιχνίδι, αλλά και αυτό για την κτηνοτροφία που περνάει μία δύσκολη περίοδο έχει τα όριά του. Εμείς είμαστε ανοικτοί στην πολιτική την οποία έχουμε να δεχθούμε και την κριτική σας, ώστε όλοι μαζί με τις οργανώσεις των κτηνοτρόφων, να πάμε πολύ καλύτερα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο συνάδελφος, κ. Τσιτουρίδης, έχει το λόγο.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, εμείς καταθέσαμε την επερώτηση αυτή. Θα επανέλθω στη λογική της επερώτησης, διότι πιστεύω ότι βεβαίως δε λύνει η ρύθμιση των χρεών τα προβλήματα της κτηνοτροφίας, αλλά είναι μία χαρακτηριστική περίπτωση, όπου για λόγους τους οποίους δεν έχουμε κατανοήσει ακόμη αισθανθήκαμε και αισθανόμαστε ότι υπήρξε διακοπή της συνέχειας του Κράτους.

Βρήκατε, κύριε Υπουργέ, μία ρύθμιση, η οποία μπορεί να μη σας ικανοποιούσε, τη διακόψατε, δεν την εφαρμόσατε, κάνατε μία άλλη, η οποία δεν προχώρησε. Και αν τα προβλήματα της κτηνοτροφίας εντείνονται και επιπλέονται, είναι εν πολλοίς και διότι υπάρχουν, δυσβάσταχτα χρέη. Πέραν των συσσωρεύμένων χρεών εκτιμούμε -για να επανέλθουμε για πολλοστή φορά στην κλασική πια επιχειρηματολογία σας περί μειώσεως των επιπλόνων, στοιχείων αδώνας αναφέρομενοι σε πρωτοετές φοιτητές της οικονομίας- θα πρέπει να επισημάνουμε ότι υπάρχει μια δισφορά στα επιπλόνα των κτηνοτροφικών δανείων σήμερα, που είναι υψηλότερη από όλα τα άλλα δάνεια, σε σχέση με την αρχή της δεκαετίας του '90.

Θα επαναλάβω και καταλάβετέ το επιπέλους ότι δε μας ενδιαφέρουν τα ονομαστικά αλλά τα πραγματικά επιπλόνα. Πόσο πιο πάνω ήταν από τον πληθωρισμό τα επιπλόνα στις αρχές του '90 και πόσο σήμερα; Θα ξαναπώ διότι φαίνεται δε γίνεται κατανοητό, ότι βρήκατε το επιπλόνιο του αγρότη του κτηνοτρόφου, στο 85% των συμβατικών επιπλόνων της αγοράς στην Αγροτική Τράπεζα και φθάσατε στο 118. Εδώ είναι το πρόβλημα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υψηπ. Γεωργίας): Αυτό είναι αληχημεία που κάνετε και το κάνετε ενσυνείδητα.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Καθόλου αληχημεία δεν είναι. Να ρωτήσετε την Αγροτική Τράπεζα.

Από κει και πέρα, εγώ θα συμφωνήσω με τον κ. Γεωργακόπουλο, ο οποίος έκανε μερικές θετικές προτάσεις. Προτείνουμε να σταματήσει ο ανατοκισμός ανά τρίμηνο και να υπάρξει οροφή. Λίγο με ενδιαφέρει ποιος το έκανε και γιατί το έκανε. Υπάρχει πρόβλημα σήμερα εντονότερο, από ότι στην αρχή της δεκαετίας του '90. Από κει και πέρα, υπάρχουν άλλα σημαντικά προβλήματα, τα οποία θα επαναφέρουμε. Διότι ακούμε για πολλούς μήνες, για ενάμιση χρόνο τώρα, για μέτρα. Ανησυχούμε για το τι θα γίνει στον ΕΛΓΑ, διότι φοβούμεθα ότι θα επιβαρυνθεί η θέση των κτηνοτρόφων σε ότι αφορά την ασφάλιση των κινδύνων με αυτά που καταλάβαμε ως προθέσεις του κ. Τζουμάκα. Ακούμε εδώ και δύο χρόνια για το ιδιοκτησιακό πρόβλημα των βοσκοτόπων, το οποίο θα λυθεί. Είχατε δεσμευθεί και πριν από λίγους μήνες ότι στο τέλος του '96 θα φέρνατε ένα νομοσχέδιο. Τέλειωσε ο πρώτος χρόνος αυτής της θητείας της Βουλής, και δεν έχει έρθει το ιδιοκτησιακό νομοσχέδιο.

Από εκεί και πέρα εκπιμούμε ότι θα πρέπει να προχωρήσετε αρμόδιως στη μείωση των τελών των οικοδομικών αδειών για κτίσματα της κτηνοτροφίας. Είναι απαράδεκτα υψηλά τα ποσά τα οποία πληρώνουν οι αγρότες μας σήμερα για να κάνουν απλές οικοδομές για κτηνοτροφική χρήση.

Θα πω επίσης αυτό που είπε ο κ. Κατσαρός. Ακούμε προθέσεις. Εγώ θα πω, κύριε Υπουργέ, ότι πριν από λίγο καιρό η Κτηνοτροφική, η Τριτοβάθμια Συνεταιριστική Οργάνωση κατέθεσε και στη Διακομματική Επιτροπή την οποία έχουμε στη Βουλή για το αγροτικό ζήτημα, μία σειρά προτάσεων, δεκαοκτώ στον αριθμό. Μελετώντας αυτές τις προτάσεις, διαπιστώνουμε ότι καμία από τις δεκαοκτώ προτάσεις δε βρίσκεται στο δρόμο της αντιμετώπισης από την πλευρά της Κυβερνήσεως. Δεν μπορώ, λοιπόν, να είμαι αισθόδοξος.

Αναφερθήκατε, ξανά κύριε Υπουργέ, στις διαπραγματεύσεις τις οποίες κάνατε. Είπατε ότι συμπέζετε το μεταβατικό στάδιο. Δε συμπέσατε το μεταβατικό στάδιο όταν η Χώρα μπήκε στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Βρήκατε συμβατικές υποχρεώσεις οι οποίες επέβαλαν στην Κυβερνήση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. το '85-'86

να προχωρήσει σε μία σειρά απελευθερώσεων. Δες διαπραγματευθήκατε. Δεν αναφέρεστε στο μνημόνιο. Αυτά είναι θεωρίες για τους φοιτήτες και για τους εφήβους της εποχής εκείνης που σας πίστευαν. Δεν πετύχατε τίποτα με το μνημόνιο. Δεν αλλάξατε τις μεταβατικές περιόδους σε μια σειρά πραγμάτων όπως ήταν τα εφόδια, τα καύσιμα. Δεν εφαρμόσατε τη μεταβατική περίοδο και καλούμασταν στις αρχές της δεκαετίας του '90 -τόσο καλοί διαπραγματευτές ήσασταν- να έρθουμε, με καθυστερήσεις δικές σας να κάνουμε μία σειρά πραγμάτων.

Από εκεί και πέρα εάν ο κ. Σημίτης ήταν τόσο καλός ή τόσο κακός, εγώ θα σας ξαναπάρω -και ζητείστε τα από τους υπαλλήλους του Υπουργείου Γεωργίας- για το τι πετύχει ο κ. Σημίτης το καλοκαίρι του '84 ως ποσοστώσεις για τη Χώρα όταν τις αγελάδες των Βορείων τις μέτραγαν -και τις αποδεχθήκατε, υπογράψατε τον Κανονισμό περί ποσοστώσεων το '84- με έξι τόνους και οι ελληνικές εμετρήθησαν με δύο τόνους. Αυτή ήταν η καταπληκτική επιτυχία του κ. Σημίτη.

Θα σας ξαναπάρω -διότι φαίνεται ότι δεν υπάρχει γνώση σήμερα στο Υπουργείο Γεωργίας- ότι το 1984-1985, πρώτη χρονιά εφαρμογής των ποσοστώσεων, ο κ. Σημίτης είχε αποδεχθεί τετρακόσιες εβδομήντα δύο χιλιάδες τόνους. Και συνεχίσαμε στο ύψος αυτό και τα επόμενα χρόνια για να αυξήσουμε το 1992, επιτέλους, κατά 20% την ποσόστωση την οποία είχατε πετύχει τότε. Δεν εφαρμόζατε το σύστημα. Βρήκαμε χρέο και εδώ. Τα πρόστιμα είχαν επισωρευθεί. Δυσόμισι δισεκατομμύρια ήταν τα πρόστιμα τα οποία διαγράψαμε. Και για τρίτη φορά φέτος δεν μπορείτε να αντιμετωπίσετε τα πρόστιμα. Διαπραγματευθείτε λίγο καλύτερα.

Ακούσαμε και τον κ. Γεωργακόπουλο. Υπάρχει μία ανακοινουθία σ' αυτά τα οποία ακούμε καμιά φορά. Δεν ξέρω αν είσθε ευτυχής για τη δεκαετία του 1980 και για την πολιτική σας.

Είπατε συγκεκριμένα ότι εμείς ως Νέα Δημοκρατία δε δώσαμε τη δυνατότητα μεταβατικής προσαρμογής. Μα το 1990: Δέκα χρόνια ήμασταν στην ΕΟΚ με Κυβέρνηση δική σας και είδαμε την ελληνική γεωργία να στηρίζεται σε "κοινωνική πολιτική" που δημιουργούσε χρέο στις συνεταιριστικές οργανώσεις. Εδώ είναι το δράμα της κτηνοτροφίας και της γεωργίας σήμερα. Οι αγρότες περνούσαν καλύτερες μέρες σε χρέο που καλούνται να πληρώσουν σήμερα. Και οι αγρότες και το σύνολο των Ελλήνων. Και είναι χρέο τα οποία δημιουργήσατε. Αν δεν καταλάβατε εκείνο το δράμα το οποίο σήμερα ως Κυβέρνηση βιώνετε, λυπούμαστε αλλά εκεί βρίσκεται η αιτία των κακών τα οποία έχουν επισωρευθεί όχι σε σας αλλά στο σύνολο των Ελλήνων πολιτών.

Από εκεί και πέρα εάν ήσασταν τόσο καλοί τη δεκαετία του '80, θα το ξαναπάρω, να τη θυμάστε συχνότερα. Εγώ κατάλαβα ότι γίνεται μια συνειδητή προστάθεια να μην αναφέρεσθε σ' αυτήν. Εάν ο κ. Σημίτης ήταν τόσο καλός, δεν μπορώ να καταλάβω γιατί τον απέπεμπε τότε ο Πρωθυπουργός από όποιο Υπουργείο και αν περνούσε.

Εν πάσῃ περιπτώσει, το θέμα μας δεν είναι η δεκαετία του '80. Το θέμα είναι τι κάνουμε σήμερα.

'Εχετε μία σειρά προτάσεων από τη Νέα Δημοκρατία. 'Έχετε μία πρόταση νόμου την οποία καταθέσαμε πριν λίγους μήνες στη Βουλή και δεν την αποδεχθήκατε για μείωση του κόστους παραγωγής. 'Έχετε τις προτάσεις της Κτηνοτροφικής οι οποίες κατατέθησαν -και είναι σοβαρός συνομιλητής η Τριτοβάθμια Συνεταιριστική Οργάνωση- στη Διακομματική Επιτροπή και υποθέω και σε σας, στο Υπουργείο Γεωργίας. Και από εκεί και πέρα υπάρχει μία διαρκώς μεταβαλόμενη ευρωπαϊκή και παγκόσμια πραγματικότητα στο θέμα της γεωργίας και της κτηνοτροφίας. 'Έχει δυνατότητες η ελληνική κτηνοτροφία. Εκμεταλλευθείτε μία σειρά προτάσεων και τις συγκυρίες.

Διαπραγματευτείτε. Δώστε καλύτερα τις μάχες, από ό,τι πιστεύουμε ότι τις δίνετε στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ελάτε με συγκεκριμένα μέτρα. Καταλάβετε επιτέλους ότι κυβερνάτε εδώ και τρία, τριάμισυ χρόνια. Με τα "να" και με τα "θα" δε γίνεται, κύριε Υπουργέ. Δεν υπάρχει μέλλον στην κτηνοτροφία, εάν δε λύσουμε τα προβλήματα του παρόντος.

Είπατε ότι πιστεύετε στην προοπτική της κτηνοτροφίας. Πιστεύουμε και εμείς ότι στα προσεχή χρόνια, με τις αλλαγές οι οποίες θα υπάρξουν και σε Ευρωπαϊκό και σε παγκόσμιο επίπεδο, η φυτική παραγωγή θα έχει προβλήματα που φοβούμαι ότι εν πολλοίσ, δε θα μπορέσουμε να τα αντιμετωπίσουμε, με όποια καλή προσπάθεια και αν καταβάλετε ως Κυβέρνηση, όσο καιρό θα είστε, με όποια καλή προσπάθεια θα καταβάλει η επόμενη Κυβέρνηση, όποια και αν είναι. 'Όμως στον τομέα της κτηνοτροφίας βλέπουμε προοπτική. Μην αφήσετε ευκαιρίες, τις τελευταίες που υπάρχουν σήμερα, να περάσουν ανεκμετάλλευτες. Φοβούμεθα ότι μετά από ένα-δύο χρόνια, δε θα μπορέσουμε να μαζέψουμε τα προβλήματα της κτηνοτροφίας.

Πάρτε μέτρα. Αξιοποιήστε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους κοινοτικούς πόρους. Υπάρχουν χρήματα στο δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Το θέμα της μετεγκατάστασης των κτηνοτροφικών μονάδων που ταλανίζει υποθέτω και τους αγρότες κτηνοτρόφους της περιφέρειάς σας και της δικής μου και όλης της Ελλάδας είναι σημαντικό. Θα σας πω μόνο το εξής: Στο Κιλκίς, στην εκλογική μου περιφέρεια, είχαμε για φέτος ενενήντα οκτώ αιτήματα για μετεγκατάστασης κτηνοτροφικών μονάδων για οκτακόσια εκατομμύρια δραχμές. Ικανοποιήθηκαν δέκα αιτήματα για εκατόν δεκαέξι εκατομμύρια δραχμές. Αν απορροφούσατε τόσο πολύ πια τις κοινοτικές πιστώσεις προς άλλες κατευθύνσεις, να πω ότι δεν έχετε για τη μετεγκατάσταση. Μα δεν τις απορροφάτε και σαν Χώρα συνολικώς και σαν Υπουργείο Γεωργίας ειδικότερα.

Εκμεταλλευτείτε, λοιπόν, αυτές τις δυνατότητες. Και από εκεί και πέρα να είστε βέβαιοι ότι σε αυτό που θέλουμε εμείς ως Ελλάδα του αύριο, για να αφήσουμε το παρελθόν, θα μας βρείτε ως Αντιπολίτευση, για όσο είμαστε ακόμη στη θέση αυτή, αρωγούς σε κάθε θετική προσπάθειά σας. Ξεκινήστε όμως. Με τα "να" και τα "θα" δε γίνεται τίποτα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Θέλετε να προσθέσετε κάτι, κύριε Υφυπουργέ;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υφυπ. Γεωργίας): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υφυπ. Γεωργίας): Κύριε Πρόεδρε πράγματι μπορώ να πω και δημόσια ότι το προαναγγελθέν θεσμικό πλαίσιο για διάφορους κοινοβουλευτικούς λόγους έχει καθυστερήσει. Τα τέσσερα νομοσχέδια ήταν έτοιμα από τον Απρίλιο του 1996. Είναι γνωστό σε όλους. Είχαν κοινοποιηθεί σε όλους και στους φορείς, αλλά και στους Βουλευτές, για να υπάρξει μία συζήτηση. Ήθελαν οι εξελίξεις οι εκλογικές, οι διαδικασίες οι κοινοβουλευτικές καθυστερούν, να έχει φτάσει στη Βουλή για συζήτηση τις προσεχείς ημέρες στα όργανά της, το νομοσχέδιο για τα μέτρα για τους νέους αγρότες.

Τα άλλα δύο, το πολυνομοσχέδιο και οι ρυθμίσεις για τα φυτοφάρμακα και για τα συνεταιριστικά χρέο φαίνεται ότι πάνε στα Θερινά Τμήματα. Και ως φαίνεται, το δασικό οδηγείται στην αρχή της νέας περιόδου, Οκτώβριο.

Πράγματι ήταν ανάγκη αυτό το θεσμικό πλαίσιο, αν ήταν δυνατό, να είσηε εισαχθεί στη Βουλή πολύ πιο γρήγορα. Γιατί μια σειρά ζητημάτων και διαπιστώσεων που έχουν τεθεί και στη σημερινή διαδικασία, αλλά και σε άλλες, αντιμετωπίζονται, όπως αυτό το ζητήμα των οικοδομικών αδειών, ιδιαίτερα για τις παραμεθόδριες περιοχές και μια σειρά άλλων μέτρων και ζητημάτων, που απαντούν κυρίως στα διαρθρωτικά προβλήματα της ελληνικής γεωργίας. Γιατί μέσα από τα ζητήματα αυτά, δημιουργείς το πλαίσιο να ενδυναμώσει την ελληνική γεωργία, ώστε να μπορεί να αντιμετωπίσει τις εξελίξεις που έρχονται μετά το 2000.

Επειδή πολλές φορές μεταφέρουμε μια ζοφερή εικόνα και ο πανικός δεν είναι ο καλύτερος σύμβουλος στην ελληνική γεωργία, ούτε προφανώς και ο εφρυσχασμός, θέλουμε να πούμε ότι πράγματι στον ΠΟΕ αποκρούστηκε η συζήτηση να

ξεκινήσει το 1997. Για τα αγροτικά προϊόντα θα ξεκινήσει το 1999. Θα διαρκέσει αρκετά χρόνια. Οι προσαρμογές θα πάνε πολύ πιο πίσω. Έχουμε δηλαδή ένα χρονικό ορίζοντα μιας δεκαετίας -μπορεί και παραπάνω- που θα ζούμε κάτω από προστατευτικό καθεστώς. 'Όλο αυτό το διάστημα συντεταγμένα, οργανωμένα -και τέτοιες πρωτοβουλίες καθημερινά παίρνονται-θα πρέπει να το κερδίσουμε, για να οργανωθούμε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, για να αντιμετωπίσουμε τις πιέσεις, που φαίνεται πως εκείνη την περίοδο θα είναι πολύ πιο ισχυρές από το διεθνή ανταγωνισμό.

Εγώ δεν είμαι απ' αυτούς που εφησυχάζουν, δεν είμαι απ' αυτούς που πανικοβάλλονται.

Θα ήθελα επίσης να σας πω -αυτό το λέω σε κάθε ευκαιρία- ότι η ελληνική γεωργία έχει δυνατότητες, υπάρχει πολιτική, υπάρχει θέληση, υπάρχει πλαίσιο και μέσα απ' αυτήν την πορεία νομίζω ότι σταδιακά θα πηγαίνουμε σε πολύ καλύτερες

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

μέρες σε σχέση με την οργάνωση του αγροτικού τομέα, για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις του διεθνούς ανταγωνισμού. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση της επερωτήσεως Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας κατά του Υπουργού Γεωργίας.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 23.07' λύεται η συνεδρίαση για αύριο Τρίτη 27 Μαΐου 1997 και ώρα 18.00' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος Κοινοβουλευτικό 'Ελεγχο συζήτηση αναφορών και ερωτήσεων και στη συνέχεια Νομοθετική Εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη η οποία έχει διανεμηθεί.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ